

Zarządzenie nr 0050.77.2014

Wójta Gminy Bliżyn

z dnia 22 grudnia 2014r.

**zmieniające zarządzenie Nr 0050.70.2012 Wójta Gminy Bliżyn z dnia 31 grudnia 2012r.
w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Bliżyn.**

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2013r., poz.330 i 613), art. 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r. poz.885 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013r. poz. 289), zwanego dalej „rozporządzeniem”, rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 marca 2010r. w sprawie szczegółowego sposobu ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji (Dz. U. Nr 57, poz. 366), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014, poz. 119), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43 poz. 247) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Nr 0050.70.2012 Wójta Gminy Bliżyn z dnia 31 grudnia 2012 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Bliżyn wprowadza się następujące zmiany:

- 1) W załączniku Nr 3 pkt I ppkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) **umorzenia** środków trwałych dokonuje się metodą liniową według stawek określonych w załączniku Nr 1 do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przyjęto do używania. Ujawnione środki trwałe nieobjęte ewidencją umarza się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zostały wprowadzone do ewidencji. Umorzenia i amortyzacji środków trwałych dokonuje się jednorazowo za okres

całego roku i ujmuje się w księgach rachunkowych pod data 31 grudnia. **Umorzenia** wartości niematerialnych i prawnych dokonuje się wg stawki 50% od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przyjęto do używania.”

- 2) W załączniku Nr 3 pkt I ppkt 4 otrzymuje brzmienie: „**4) wartości niematerialne i prawne** zakupione ze środków na wydatki bieżące oraz stanowiące pierwsze wyposażenie nowych obiektów o wartości początkowej niższej od 3.500zł traktuje się jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzane są w 100% w m-cu przyjęcia do używania, a umorzenie ujmowane jest na koncie 072 w korespondencji z kontem 401. Umorzenia wartości niematerialnych i prawnych zakupionych ze środków na inwestycje dokonuje się jednorazowo za okres całego roku i ujmuje się w księgach rachunkowych pod datą 31 grudnia.”

- 3) W załączniku Nr 4 w pkt 2 – Wykaz kont syntetycznych dla jednostki budżetowej - Konta bilansowe

w Zespole 2 **dodaje się**:

„222 – Rozliczenie dochodów budżetowych

223 - Rozliczenie wydatków budżetowych”

W Zespole 7 **skreśla się** „700 – Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”

-W Zespole 8 **skreśla się** „820 – Rozliczenia wyniku finansowego”,

W wykazie kont pozabilansowych **dodaje się**

„201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – plan”

„900 – Wydatki strukturalne” zastępuje się „975 – Wydatki strukturalne”.

- 4) W § 1 pkt 3 ppkt a) otrzymuje brzmienie „a) zakładowy plan kont, wykaz kont pomocniczych zgodnie z załącznikiem nr 4 oraz zasady klasyfikacji zdarzeń na kontach budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki budżetowej Urząd Gminy zgodnie z załącznikiem Nr 4a” zgodnie z załącznikiem do niniejszego zarządzenia,

- 5) w ppkt b) załącznik nr 5 – zasady ewidencji dochodów i wydatków budżetowych otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Skarbnikowi Gminy.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 roku.

WÓJT
Mariusz Wólachnia

Zasady klasyfikacji zdarzeń na kontach budżetu oraz jednostki budżetowej.

Konta bilansowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Konto 133 - „Rachunek budżetu” służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na rachunku podstawowym jednostki samorządu terytorialnego.

Na tym rachunku gromadzi się dochody budżetowe realizowane przez jednostki budżetowe oraz urząd jst i bezpośrednio wpływające na ten rachunek dochody, m.in. z tytułu subwencji i dotacji otrzymywanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Z tego rachunku przekazywane są jednostkom budżetowym i urzędowi jst środki na realizację wydatków budżetowych.

Rachunek podstawowy jednostki samorządu terytorialnego służy także do realizacji wszystkich przychodów i rozchodów budżetu oraz do rozliczenia i przekazywania środków stanowiących dochody budżetu państwa, a pobieranych przez jednostkę samorządu terytorialnego i jej jednostki budżetowe.

Na koncie 133 księguje się także środki ujmowane na wydzielonych rachunkach bankowych prowadzonych dla środków otrzymywanych z budżetu Unii Europejskiej oraz środków pomocy zagranicznej niepodlegających zwrotowi. Jeżeli umowy przyznające te środki jednostce samorządu terytorialnego przewidują gromadzenie ich na wydzielonych rachunkach bankowych, to takie rachunki zalicza się do rachunku budżetu, a dysponentem środków zgromadzonych na tych rachunkach jest organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego.

Rachunki lokat okresowych na innych rachunkach niż rachunek podstawowy jst także ewidencjonowane są na księgowym koncie 133.

Zapisy na koncie 133 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

W razie stwierdzenia błędu w dokumencie bankowym podane w nim sumy księguje się na koncie 133 zgodnie z wyciągiem, natomiast różnicę wynikającą z błędu odnosi się na konto 240. Różnicę tę wyksięgowuje się na podstawie dokumentu bankowego zawierającego sprostowanie błędu.

Na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134.

Na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu (saldo kredytowe konta 133), oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134.

Na koncie 133 ujmuje się również lokaty dokonywane ze środków rachunku budżetu. Lokaty wyodrębnia się na kontach analitycznych do konta 133 według poszczególnych umów lokat i księguje Wn 133 Ma 133.

Konto 133 może wykazywać saldo **Wn** lub saldo **Ma**.

Zasady klasyfikacji zdarzeń na kontach budżetu oraz jednostki budżetowej.

Konta bilansowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Konto 133 - „Rachunek budżetu” służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na rachunku podstawowym jednostki samorządu terytorialnego.

Na tym rachunku gromadzi się dochody budżetowe realizowane przez jednostki budżetowe oraz urząd jst i bezpośrednio wpływające na ten rachunek dochody, m.in. z tytułu subwencji i dotacji otrzymywanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Z tego rachunku przekazywane są jednostkom budżetowym i urzędowi jst środki na realizację wydatków budżetowych.

Rachunek podstawowy jednostki samorządu terytorialnego służy także do realizacji wszystkich przychodów i rozchodów budżetu oraz do rozliczenia i przekazywania środków stanowiących dochody budżetu państwa, a pobieranych przez jednostkę samorządu terytorialnego i jej jednostki budżetowe.

Na koncie 133 księguje się także środki ujmowane na wydzielonych rachunkach bankowych prowadzonych dla środków otrzymywanych z budżetu Unii Europejskiej oraz środków pomocy zagranicznej niepodlegających zwrotowi. Jeżeli umowy przyznające te środki jednostce samorządu terytorialnego przewidują gromadzenie ich na wydzielonych rachunkach bankowych, to takie rachunki zalicza się do rachunku budżetu, a dysponentem środków zgromadzonych na tych rachunkach jest organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego.

Rachunki lokat okresowych na innych rachunkach niż rachunek podstawowy jst także ewidencjonowane są na księgowym koncie 133.

Zapisy na koncie 133 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

W razie stwierdzenia błędu w dokumencie bankowym podane w nim sumy księguje się na koncie 133 zgodnie z wyciągiem, natomiast różnicę wynikającą z błędu odnosi się na konto 240. Różnicę tę wyksięgowuje się na podstawie dokumentu bankowego zawierającego sprostowanie błędu.

Na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134.

Na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu (saldo kredytowe konta 133), oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134.

Na koncie 133 ujmuje się również lokaty dokonywane ze środków rachunku budżetu. Lokaty wyodrębnia się na kontach analitycznych do konta 133 według poszczególnych umów lokat i księguje Wn 133 Ma 133.

Konto 133 może wykazywać saldo **Wn** lub saldo **Ma**.

Saldo **Wn** konta 133 oznacza stan środków pieniężnych na rachunku budżetu, a saldo **Ma** konta 133 – kwotę wykorzystanego kredytu bankowego udzielonego przez bank na rachunku budżetu.

Typowe zapisy strony Wn konta 133 „Rachunek budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpłaty dochodów budżetowych zrealizowanych przez jednostki budżetowe i urząd jst, posiadający oddzielny rachunek bieżący.	222
2.	Wpłaty dotacji i subwencji dla jednostki samorządu terytorialnego w tym samym roku, którego dotyczą.	901
3.	Wpłaty raty subwencji i dotacji w grudniu roku bieżącego na następny rok.	909
4.	Wpłaty udziałów w podatkach dochodowych naliczonych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego.	224
5.	Wpłaty podatków i innych dochodów pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz jednostek samorządu terytorialnego.	224
6.	Zwrot z jednostki budżetowej niewykorzystanych środków, które przeznaczone były na pokrycie wydatków jednostki budżetowej.	223
7.	Zwrot z wydzielonego rachunku wydatków niewygasających niewykorzystanych w roku następnym środków, które są zaliczane do dochodów.	135
8.	Wpływ na wydzielony rachunek środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub zagranicznej pomocy bezzwrotnej.	224,901
9.	Wpłaty środków pieniężnych na rachunek budżetu z tytułu kredytu zaciągniętego przez jednostkę samorządu terytorialnego (zadłużenie i spłaty kredytu ewidencjonowane przez bank na odrębnym rachunku kredytowym).	134
10.	Wpływ środków z tytułu zaciągniętej przez jednostkę samorządu terytorialnego pożyczki.	260
11.	Wpływ z tytułu spłaty pożyczki (zadłużenia podstawowego) udzielonej przez jednostkę samorządu terytorialnego.	250
12.	Wpływ z tytułu oprocentowania pożyczki udzielonej przez jednostkę samorządu terytorialnego.	240
13.	Lokata środków na rachunku budżetu – zakończenie lokaty na rachunku lokat (księgowanie w analityce oraz zapis dwustronny w ramach konta 133).	133
14.	Wpływ środków z tytułu oprocentowania lokaty bankowej.	240
15.	Dodatnie różnice kursowe od środków zgromadzonych na rachunkach walutowych budżetu.	962

16.	Zaksięgowanie wyciągu bankowego zawierającego błąd wpłaty lub wyksięgowanie wyciągu bankowego zawierającego błąd wypłaty (zaewidencjonowanego na koncie 240 do czasu wyjaśnienia).	240
17.	Wyciąg bankowy potwierdzający wpływ środków na rachunek budżetu, które wcześniej uznane zostały za środki pieniężne w drodze.	140
18.	Wpłata przez jednostki budżetowe środków stanowiących dochody budżetu państwa, które pobrały samorządowe jednostki budżetowe.	224
19.	Wpłaty na rachunek budżetu z tytułu emisji obligacji jednostki samorządu terytorialnego – kwota faktycznego wpływu z tytułu emisji.	260
20.	Wpłata na rachunek budżetu z tytułu wykupienia obligacji obcych przez ich emitenta (obligacje obce nabyte przez jst).	250

Typowe zapisy strony Ma konta 133 „Rachunek budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przekazanie środków na rachunek bieżący jednostek budżetowych i urzędu jst na realizację wydatków.	223
2.	Przekazanie środków na wydzielone rachunki jednostek budżetowych na realizację zadań finansowych z budżetu Unii Europejskiej lub ze środków pomocy zagranicznej niepodlegających zwrotowi.	223
3.	Przelew środków na rachunek wydatków niewygasających.	135
4.	Przekazanie należnych dochodów budżetowi państwa, które wcześniej pobrały samorządowe jednostki budżetowe i urzędy jst.	224
5.	Lokata środków na rachunku budżetu – przekazanie środków na rachunek lokat (księgowanie w analityce oraz zapis Wn Ma w syntetyce na koncie 133).	133
6.	Splata raty kredytu bankowego (zadłużenia podstawowego bez odsetek).	134
7.	Splata pożyczki zaciągniętej przez jednostkę samorządu terytorialnego (zadłużenia podstawowego bez odsetek).	260
8.	Splata zadłużenia z tytułu oprocentowania od zaciągniętej pożyczki.	223
9.	Wpłata środków z tytułu udzielonej pożyczki ze środków budżetu jednostki samorządu terytorialnego.	250
10.	Ujemne różnice kursowe od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku walutowym budżetu.	223
11.	Wpłata z tytułu wykupienia obligacji wyemitowanych	260

12.	przez jednostkę samorządu terytorialnego (bez oprocentowania). Spłata z rachunku budżetu zadłużenia z tytułu oprocentowania lub dyskonta obligacji wyemitowanych.	223
13.	Zakup obligacji obcych przez jednostkę samorządu terytorialnego.	250
14.	Zaksięgowanie wyciągu bankowego zawierającego błąd wypłaty lub wyksięgowanie wyciągu bankowego zawierającego błąd wpłaty (zaewidencjonowanego na koncie 240 do czasu wyjaśnienia).	240

Konto 134 „Kredyty bankowe” służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych na finansowanie budżetu.

Na stronie **Wn** konta 134 ujmuje się spłatę lub umorzenie kredytu.

Na stronie **Ma** konta 134 ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego.

Na koncie księgowym 134 nie ewidencjonuje się kredytu zaciągniętego w rachunku budżetu.

Konto 134 może wykazywać saldo **Ma** oznaczające zadłużenie z tytułu kredytów zaciągniętych na finansowanie budżetu (tj. kredyt i odsetki od kredytu).

Na koncie 902 „Wydatki budżetowe” w korespondencji z kontem 134 księguje się wydatki realizowane z kredytu uruchomionego w formie realizacji zleceń płatniczych, w korespondencji z kontem 134, a wydatki powinny być objęte sprawozdaniami urzędu jst lub jednostki budżetowej realizującej te wydatki.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 134 powinna umożliwiać ustalenie stanu zadłużenia według umów kredytowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 134 „Kredyty bankowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Spłata raty kredytu (zadłużenia podstawowego) z rachunku budżetu.	133
2.	Umorzenie kredytu (zadłużenia podstawowego).	962
3.	Spłata odsetek z rachunku bieżącego urzędu (zapis równoległy na podstawie PK) lub bezpośrednio z rachunku budżetu.	909
5.	Umorzenie naliczonych, ale niezapłaconych odsetek od kredytu.	909

Typowe zapisy strony Ma konta 134 „Kredyty bankowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przekazanie środków z przyznanego kredytu na rachunek budżetu.	133
2.	Naliczenie (przypis) odsetek od kredytu.	909
3.	Wydatki budżetu realizowane z kredytu uruchomionego w formie realizacji zleceń płatniczych.	223

Konto 135 „Rachunek środków na niewygasające wydatki” służy do ewidencji operacji pieniężnych na rachunku bankowym środków na niewygasające wydatki. Środki gromadzone są na wyodrębnionym subkoncie podstawowego rachunku bankowego jst.

Zapisy na koncie 135 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

Na stronie **Wn** konta 135 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek środków na niewygasające wydatki, w korespondencji z kontem 133.

Na stronie **Ma** konta 135 ujmuje się wypłaty z rachunku środków na niewygasające wydatki na pokrycie wydatków niewygasających, w korespondencji z kontem 225.

Konto 135 może wykazywać saldo **Wn** oznaczające stan środków pieniężnych na rachunku środków na niewygasające wydatki.

Wydatki niewygasające mogą być realizowane bezpośrednio z rachunku środków na wydatki niewygasające, gdy ich wykonawcą jest urząd jst, lub za pośrednictwem jednostek budżetowych, którym środki na wydatki niewygasające są przekazywane.

Typowe zapisy strony Wn konta 135 „Rachunek środków na niewygasające wydatki”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ środków przekazanych na finansowanie wydatków niewygasających.	133
2.	Nieuzasadniony wpływ środków w wyniku błędu lub błędnego wyciągu bankowego zawyżający faktyczną wartość środków na wydatki niewygasające.	240
3.	Zwroty przekazanych jednostkom budżetowym środków na wydatki niewygasające, które nie zostały wykorzystane.	225

Typowe zapisy strony Ma konta 135 „Rachunek środków na niewygasające wydatki”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wypłaty środków na realizację wydatków niewygasających realizowanych przez jednostki budżetowe.	225
2.	Bezpośrednie opłacenie wydatków niewygasłych zrealizowanych przez urząd jst.	225
3.	Zwrot na rachunek budżetu niewykorzystanych środków przeznaczonych na wydatki niewygasłe, po upływie terminu realizacji danej grupy wydatków.	223

Konto 140 „Środki pieniężne w drodze” służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze, w tym:

- 1) środków otrzymanych z innych budżetów w przypadku gdy środki te zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego;
- 2) kwot wpłacanych przez inkasentów za pośrednictwem poczty lub bezpośrednio do banku z tytułu dochodów budżetowych w przypadku potwierdzenia wpłaty przez bank w następnym okresie sprawozdawczym;

3) przelewów dochodów budżetowych zrealizowanych przez bank płatnika w okresie sprawozdawczym i objętych wyciągami bankowymi z rachunku bieżącego budżetu w następnym okresie sprawozdawczym.

Środki pieniężne w drodze są ewidencjonowane tylko na przełomie okresów sprawozdawczych.

Na stronie **Wn** konta 140 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie **Ma** – zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze.

Konto 140 może wykazywać saldo **Wn**, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze.

Typowe zapisy strony Wn konta 140 „Środki pieniężne w drodze”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Środki z innych budżetów, gdy zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego.	224

Typowe zapisy strony Ma konta 140 „Środki pieniężne w drodze”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ na rachunek budżetu środków z innych budżetów, wcześniej zaewidencjonowanych na koncie 140.	133

Konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi i urzędem jst z tytułu zrealizowanych przez te jednostki dochodów budżetowych.

Na stronie **Wn** konta 222 ujmuje się dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe i urzędy obsługujące organy podatkowe, w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 901.

Na stronie **Ma** konta 222 ujmuje się przelewy dochodów budżetowych na rachunek budżetu, dokonane przez jednostki budżetowe i urzędy obsługujące organy podatkowe, w korespondencji z kontem 133.

Dochody zrealizowane za pośrednictwem rachunków bieżących jednostek budżetowych i urzędu jst muszą być przekazane na rachunek budżetu.

Ewidencję szczegółową do konta 222 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi oraz urzędami obsługującymi organy podatkowe z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów budżetowych.

Konto 222 może wykazywać dwa salda.

Saldo **Wn** konta 222 oznacza stan zrealizowanych dochodów budżetowych objętych okresowymi sprawozdaniami, lecz nieprzekazanych na rachunek budżetu.

Saldo **Ma** konta 222 oznacza stan dochodów budżetowych przekazanych przez jednostki budżetowe i urzędy obsługujące organy podatkowe na rachunek budżetu, lecz nieobjętych okresowymi sprawozdaniami.

Typowe zapisy strony Wn konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Sprawozdanie jednostkowe Rb-27S jednostki budżetowej lub urzędu jst o zrealizowanych dochodach budżetowych.	901

Typowe zapisy strony Ma konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przekazanie przez jednostkę budżetową lub urząd jst zrealizowanych dochodów bankowych ze swojego rachunku bieżącego.	133

Konto 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi i urzędem jst z tytułu dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych.

Na stronie **Wn** konta 223 ujmuje się środki przelane z rachunku budżetu na pokrycie wydatków jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 133.

Na stronie **Ma** konta 223 ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 902.

Ewidencję szczegółową do konta 223 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu przekazanych na ich rachunki środków pieniężnych przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków budżetowych.

Saldo **Wn** konta 223 oznacza stan przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych, lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przelew środków na rachunek bieżący jednostki budżetowej na pokrycie jej wydatków budżetowych oraz zadań finansowanych z budżetu Unii Europejskiej i bezzwrotnej pomocy zagranicznej na odrębny rachunek dla wydatków tego zadania lub ponoszone wydatki z rachunku bieżącego.	133

Typowe zapisy strony Ma konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wykonane wydatki wynikające ze sprawozdania jednostkowego Rb-28S jednostek budżetowych o zrealizowanych wydatkach.	902
2.	Zwrot przez jednostkę budżetową na rachunek budżetu niewykorzystanych środków na wydatki budżetowe.	133

Konto 224 „Rozrachunki budżetu” służy do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami, a w szczególności:

- 1) rozliczeń dochodów budżetowych realizowanych przez urzędy skarbowe na rzecz budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- 2) rozrachunków z tytułu udziałów w dochodach innych budżetów,
- 3) rozrachunków z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa.

Na koncie 224 ewidencjonuje się rozliczenie dochodów budżetu państwa pobranych przez jednostki budżetowe i urząd jst na część przeznaczoną do przekazania do budżetu państwa i na część przynależną budżetowi jst.

Ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów.

Konto 224 może wykazywać dwa salda.

Saldo **Wn** konta 224 oznacza stan należności, a saldo **Ma** konta 224 – stan zobowiązań budżetu z tytułu pozostałych rozrachunków.

Typowe zapisy strony Wn konta 224 „Rozrachunki budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zrealizowane dochody na podstawie sprawozdania Rb-27 urzędów skarbowych o zrealizowanych dochodach budżetowych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego.	901
2.	Zwrot niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem dotacji z budżetu państwa.	133
3.	Wykazanie w sprawozdaniu Rb-27S jednostkowym „organu” dochodów wykonanych w styczniu roku sprawozdawczego, które wpłynęły w grudniu poprzedniego roku, a dotyczyły dochodów roku następnego.	901
4.	Przekazanie do budżetu państwa dochodów budżetu państwa zrealizowanych przez samorządowe jednostki budżetowe i urząd jst (po potrąceniu części należnej jednostce samorządu terytorialnego).	133

Typowe zapisy strony Ma konta 224 „Rozrachunki budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ na rachunek budżetu dochodów zrealizowanych przez urzędy skarbowe na rzecz jednostki samorządu terytorialnego.	133
2.	Wpływ na rachunek budżetu jst dochodów budżetu państwa zrealizowanych przez samorządowe jednostki budżetowe lub urząd jst na swój rachunek bieżący.	133

Konto 225 „Rozliczenie niewygasających wydatków” służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki niewygasających wydatków.

Dodatkowo na koncie 225 można rozliczać wydatki niewygasające wykonywane bezpośrednio z konta 135 a rozliczone przez urząd jst.

Plan kont dla jednostek budżetowych nie przewiduje oddzielnego konta księgowego dla rachunków bankowych środków niewygasających, co oznacza, że wydatki te mogą być ponoszone z rachunków bieżących samorządowych jednostek budżetowych.

Na stronie **Wn** konta 225 ujmuje się środki przelane z rachunku budżetu na pokrycie niewygasających wydatków jednostek budżetowych.

Na stronie **Ma** konta 225 ujmuje się wydatki zrealizowane przez jednostki budżetowe w korespondencji z kontem 904 oraz przelewy środków niewykorzystanych w korespondencji z kontem 135.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 225 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu przekazanych im środków na realizację niewygasających wydatków.

Konto 225 może wykazywać saldo **Wn**, które oznacza stan nierozliczonych środków przekazanych jednostkom budżetowym na realizację niewygasających wydatków.

Typowe zapisy strony Wn konta 225 „Rozliczenie niewygasających wydatków”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wyплаты środków na realizację wydatków niewygasających przez jednostki budżetowe.	135
2.	Bezpośrednie opłacenie wydatków niewygasłych zrealizowanych przez urząd jst.	135

Typowe zapisy strony Ma konta 225 „Rozliczenie niewygasających wydatków”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zwroty pobranych przez jednostki budżetowe środków na wydatki niewygasające, które nie zostały wykorzystane.	135
2.	Sprawozdanie Rb-28NWS urzędu jst lub jednostki budżetowej o zrealizowanych wydatkach niewygasających.	904

Konto 240 „Pozostałe rozrachunki” służy do ewidencji innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu, z wyjątkiem rozrachunków i rozliczeń ujmowanych na kontach: 222, 223, 224, 225, 250, 260.

Szczególną funkcją konta 240 jest ewidencja wyciągów bankowych zawierających błędy do czasu ich poprawienia przez wyciągi korygujące błędy.

Ewidencja szczegółowa do konta 240 powinna umożliwić ustalenie stanu rozrachunków według poszczególnych tytułów oraz według kontrahentów.

Konto 240 może wykazywać dwa salda.

Saldo **Wn** konta 240 oznacza stan należności, a saldo **Ma** konta 240 – stan zobowiązań z tytułu pozostałych rozrachunków.

Typowe zapisy strony Wn konta 240 „Pozostałe rozrachunki”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zaksięgowanie wyciągu bankowego z błędem –	133

2.	nieprawidłowa kwota wypłat z rachunku budżetu. Wyksięgowanie błędnego wyciągu bankowego z nieprawidłową kwotą wpłaty, wcześniej zaewidencjonowanego do czasu wyjaśnienia na koncie 240.	133
----	--	-----

Typowe zapisy strony Ma konta 240 „Pozostałe rozrachunki”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ na rachunek budżetu dochodów rozliczanych za pośrednictwem konta 240.	133
2.	Wyksięgowanie błędnego wyciągu bankowego z nieprawidłową kwotą wypłaty z rachunku budżetu, wcześniej zaewidencjonowanego do czasu wyjaśnienia.	133
3.	Zaksięgowanie błędnego wyciągu bankowego z nieprawidłową kwotą wpłaty na rachunek budżetu.	133

Konto 250 „Należności finansowe” służy do ewidencji należności zaliczanych do należności finansowych, a w szczególności z tytułu udzielonych pożyczek i zakupionych obligacji obcych.

Na stronie **Wn** konta 250 ujmuje się powstanie i zwiększenie należności finansowych, a na stronie **Ma** – ich zmniejszenie.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 250 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności z poszczególnymi kontrahentami według tytułów należności.

Konto 250 może wykazywać dwa salda. Saldo **Wn** oznacza stan należności finansowych, a saldo **Ma** stan nadpłat z tytułu należności finansowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 250 „Należności finansowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Udzielenie pożyczki z rachunku budżetu – wypłata środków.	133
2.	Naliczenie należności z tytułu odsetek od pożyczki.	909
3.	Zakup obligacji obcych.	133
4.	Naliczone oprocentowanie od zakupionych obligacji obcych lub dyskonto od tych obligacji.	909

Typowe zapisy strony Ma konta 250 „Należności finansowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Spłata raty pożyczki (należności podstawowej) udzielonej przez jednostkę samorządu terytorialnego.	133
2.	Spłata należności z tytułu naliczonych odsetek od udzielonej pożyczki.	909

3.	Wykup obligacji obcych przez emitenta. Wpływ na rachunek bankowy kwoty bez oprocentowania lub dyskonta.	133
4.	Splata należności na rachunek budżetu z tytułu wykupu przez emitenta obligacji obcych w części dotyczącej dyskonta lub oprocentowania obligacji.	909
5.	Umorzenie lub odpisanie udzielonej pożyczki (zadłużenie podstawowe):	
	– nieobjętej wcześniejszym odpisem aktualizującym,	962
	– objętej wcześniejszym odpisem aktualizującym.	290
6.	Umorzenie lub odpisanie odsetek od udzielonej pożyczki:	
	– nieobjętych wcześniejszym odpisem aktualizującym,	909
	– objętych wcześniejszym odpisem aktualizującym.	290

Konto 260 „Zobowiązania finansowe” służy do ewidencji zobowiązań zaliczanych do zobowiązań finansowych, z wyjątkiem kredytów bankowych, a w szczególności z tytułu zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych instrumentów finansowych (np. obligacji).

Ewidencja na koncie 260 obejmuje także naliczone odsetki od zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych obligacji własnych.

Na stronie **Wn** konta 260 ujmuje się wartość spłaconych zobowiązań finansowych, a na stronie **Ma** ujmuje się wartość zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 260 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu zobowiązań z poszczególnymi kontrahentami według tytułów zobowiązań.

Konto 260 może wykazywać dwa salda. Saldo **Wn** oznacza stan nadpłaconych zobowiązań finansowych, a saldo **Ma** stan zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 260 „Zobowiązania finansowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Splata zaciągniętej pożyczki (zadłużenie podstawowe).	133
2.	Splata zadłużenia z tytułu odsetek od zaciągniętych pożyczek.	909
3.	Wykup wyemitowanych obligacji (zadłużenie podstawowe).	133
4.	Splata zadłużenia z tytułu odsetek od wyemitowanych obligacji.	909
5.	Umorzenie zaciągniętej pożyczki:	
	– zadłużenia podstawowego,	962
	– naliczonych, ale niezapłaconych odsetek.	909

Typowe zapisy strony Ma konta 260 „Zobowiązania finansowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zaciągnięcie pożyczki – wpływ środków na rachunek budżetu.	133

2.	Naliczenie zadłużenia z tytułu odsetek na koniec kwartału.	909
3.	Emisja obligacji własnych – zadłużenie w wysokości otrzymanych środków z emisji, które wpłynęły na rachunek bankowy.	133
4.	Dyskonto lub naliczone odsetki (niezapłacone) od obligacji własnych.	909

Konto 290 „Odpisy aktualizujące należności” służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności.

Na stronie **Wn** konta 290 ujmuje się zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących należności, a na stronie **Ma** – zwiększenie wartości odpisów aktualizujących należności.

Saldo konta 290 oznacza wartość odpisów aktualizujących należności.

Typowe zapisy strony Wn konta 290 „Odpisy aktualizujące należności”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Odpisanie należności objętej odpisem aktualizującym – należność podstawowa.	250
2.	Odpisanie należności objętej odpisem aktualizującym – należność z tytułu odsetek.	250
3.	Zmniejszenie odpisu aktualizującego należność podstawową.	962
4.	Zmniejszenie odpisu aktualizującego należność z tytułu odsetek.	909

Typowe zapisy strony Ma konta 290 „Odpisy aktualizujące należności”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Odpis aktualizujący należności z tytułu udzielonej pożyczki – należność podstawowa.	962
2.	Odpis aktualizujący należności z tytułu udzielonej pożyczki – odsetki.	909

Konto 901 „Dochody budżetu” służy do ewidencji dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Na stronie **Wn** konta 901 ujmuje się przeniesione sumy dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego na konto 961.

Na stronie **Ma** konta 901 ujmuje się dochody budżetu:

- 1) na podstawie sprawozdań budżetowych (np. Rb-27S) jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222;
- 2) na podstawie sprawozdań innych organów w zakresie dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 224;
- 3) z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy, w korespondencji z kontem 224;
- 4) z innych tytułów, w szczególności subwencje i dotacje, w korespondencji z kontem 133;

5) pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, w korespondencji z kontem 133;

6) pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, w korespondencji z kontem 133.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 901 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych dochodów budżetu według podziałek klasyfikacji budżetowej.

Saldo **Ma** konta 901 (przed przeksięgowaniem) oznacza sumę dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego za dany rok. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 przenosi się na konto 961.

Typowe zapisy strony Wn konta 901 „Dochody budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Korekta sprawozdania Rb-27S zmniejszająca dochody budżetowe.	222
2.	Przeksięgowanie dochodów budżetowych w ramach zamknięcia księgi rachunkowej.	961

Typowe zapisy strony Ma konta 901 „Dochody budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Sprawozdanie jednostkowe Rb-27S jednostki budżetowej lub urzędu jst o zrealizowanych dochodach.	222
2.	Sprawozdanie jednostkowe Rb-27 urzędu skarbowego o zrealizowanych dochodach.	224
3.	Dochody otrzymane bezpośrednio na rachunek budżetu (księgowanie bez pośrednictwa kont rozrachunkowych 222 i 224, na których księguje się sprawozdania Rb-27S).	133
4.	Dochody z tytułu dotacji i subwencji otrzymane w grudniu roku poprzedniego dotyczące roku sprawozdawczego.	909

Konto 902 „Wydatki budżetu” służy do ewidencji wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Na stronie **Wn** konta 902 ujmuje się w szczególności wydatki:

- 1) jednostek budżetowych na podstawie ich sprawozdań budżetowych, w korespondencji z kontem 223;
- 2) realizowane z kredytu uruchomionego w formie realizacji zleceń płatniczych, w korespondencji z kontem 134,

Na stronie **Ma** konta 902 ujmuje się przeniesienie, w końcu roku, sumy wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego na konto 961.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 902 umożliwia ustalenie stanu poszczególnych wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji.

Saldo **Wn** konta 902 (przed przeksięgowaniem) oznacza sumę wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego za dany rok.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 902 przenosi się na konto 961.

Typowe zapisy strony Wn konta 902 „Wydatki budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wydatki urzędu jst lub jednostki budżetowej na podstawie sprawozdania jednostkowego Rb-28S.	223
2.	Wydatki realizowane z kredytu uruchomionego w formie realizacji zleceń płatniczych, ujęte w sprawozdaniu jednostkowym Rb-28S jednostki budżetowej rozliczającej wydatki.	223

Typowe zapisy strony Ma konta 902 „Wydatki budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przebieganie wydatków budżetowych na konto 961 w ramach zamknięcia księgi rachunkowej.	961
2.	Korekta sprawozdania jednostkowego Rb-28S zmniejszająca wydatki budżetowe.	223

Konto 903 „Niewykonane wydatki” służy do ewidencji niewykonanych wydatków zatwierdzonych do realizacji w latach następnych.

Na stronie **Wn** konta 903 ujmuje się wartość niewykonanych wydatków zatwierdzonych do realizacji w roku następnym w korespondencji z kontem 904. Księgowanie przeprowadza się na podstawie wykazu wydatków niewygasających z upływem roku, stanowiącym załącznik do uchwały organu stanowiącego w sprawie wydatków niewygasających.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 903 przenosi się na konto 961.

To księgowanie można przeprowadzić, gdy środki na wydatki niewygasające zostały przekazane z rachunku budżetu na subkonto rachunku środków niewygasających.

Typowe zapisy strony Wn konta 903 „Niewykonane wydatki”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Niewykonane wydatki zatwierdzone do realizacji w roku następnym.	904

Typowe zapisy strony Ma konta 903 „Niewykonane wydatki”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	1. Przebieganie salda konta 903 w ramach zamknięcia księgi rachunkowej.	961

Konto 904 „Niewygasające wydatki” służy do ewidencji niewygasających wydatków.

Na stronie **Wn** konta 904 ujmuje się:

- 1) wydatki jednostek budżetowych dokonane w ciężar planu niewygasających wydatków, na podstawie ich sprawozdań budżetowych Rb-28NWS w korespondencji z kontem 225;
- 2) przeniesienie niewykorzystanych niewygasających wydatków na dochody budżetowe.

Na stronie **Ma** konta 904 ujmuje się wielkość zatwierdzonych niewygasających wydatków.

Konto 904 może wykazywać saldo **Ma** do czasu zrealizowania planu niewygasających wydatków lub do czasu wygaśnięcia planu niewygasających wydatków.

Typowe zapisy strony Wn konta 904 „Niewygasające wydatki”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wydatki jednostek budżetowych dokonane w ciężar planu niewygasających wydatków, na podstawie ich sprawozdań budżetowych.	225
2.	Przeniesienie niewykorzystanych niewygasających wydatków na dochody budżetowe roku sprawozdawczego.	901

Typowe zapisy strony Ma konta 904 „Niewygasające wydatki”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Niewykonane wydatki zatwierdzone do realizacji w roku następnym.	903

Konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe” służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych. Na stronie **Wn** konta 909 ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260), a na stronie **Ma** – przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np.: subwencje i dotacje przekazane w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego).

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 909 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów.

Konto 909 może wykazywać saldo **Wn** i **Ma**.

Typowe zapisy strony Wn konta 909 „Rozliczenie międzyokresowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczenie (przypis) odsetek od kredytu i pożyczek.	134,260
2.	Splata należności z tytułu naliczonych odsetek od pożyczki.	250
3.	Umorzenie lub odpisanie odsetek od udzielonej pożyczki nieobjętych wcześniejszym odpisem aktualizującym.	250
4.	Naliczenie na koniec kwartału zadłużenia z tytułu odsetek od zaciągniętych pożyczek.	260
5.	Dyskonto lub naliczone odsetki (niezapłacone) od obligacji własnych.	260
6.	Odpis aktualizujący należności z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek.	290

Typowe zapisy strony Ma konta 909 „Rozliczenie międzyokresowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Umorzenie naliczonych, ale niezapłaconych odsetek od	134

	kredytu.	
2.	Splata odsetek od kredytu z rachunku bieżącego urzędu lub bezpośrednio z rachunku budżetu (zapis równoległy na podstawie PK).	134
3.	Wpłaty raty subwencji i dotacji w grudniu roku bieżącego na następny rok.	133
4.	Naliczenie należności z tytułu odsetek od udzielonej pożyczki.	250
5.	Naliczone oprocentowanie od obligacji obcych lub dyskonto od obligacji obcych.	250
6.	Wykupienie obligacji własnych w części zadłużenia z tytułu odsetek (dyskonta) od wyemitowanych obligacji.	260
7.	Umorzenie zaciągniętej pożyczki w zakresie naliczonych, ale niezapłaconych odsetek (nieobjętych odpisem aktualizującym).	260
8.	Zmniejszenie odpisu aktualizującego należność z tytułu odsetek.	290

Konto 960 „Skumulowane wyniki budżetu” służy do ewidencji stanu skumulowanych wyników budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Konto 960 w ciągu roku jest przeznaczone do ewidencji operacji dotyczących zmniejszenia lub zwiększenia skumulowanych wyników budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

W szczególności na stronie **Wn** lub **Ma** konta 960 ujmuje się, pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu, odpowiednio przeniesienie sald kont 961 i 962. Konto 960 może wykazywać saldo **Wn** lub saldo **Ma**.

Saldo Wn konta 960 oznacza stan skumulowanego deficytu budżetu, a saldo Ma konta 960 – stan skumulowanej nadwyżki budżetu.

Typowe zapisy strony Wn konta 960 „Skumulowane wyniki budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przebieganie w roku następnym salda Wn konta 961 „Wynik wykonania budżetu” – niedobór budżetu.	961
2.	Przebieganie w roku następnym salda Wn konta 962 „Wynik na pozostałych operacjach”.	962

Typowe zapisy strony Ma konta 960 „Skumulowane wyniki budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przebieganie w roku następnym salda Ma konta 961 „Wynik wykonania budżetu” – nadwyżka budżetu.	961
2.	Przebieganie w roku następnym salda Ma konta 962 „Wynik na pozostałych operacjach”.	962

Konto 961 „Wynik wykonania budżetu” służy do ewidencji wyniku wykonania budżetu, czyli deficytu lub nadwyżki.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie **Wn** konta 961 ujmuje się przeniesienie poniesionych w ciągu roku wydatków budżetu, odpowiednio w korespondencji z kontem 902, oraz niewykonanych wydatków, w korespondencji z kontem 903.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie **Ma** konta 961 ujmuje się przeniesienie zrealizowanych w ciągu roku dochodów budżetu, odpowiednio w korespondencji z kontem 901.

W ewidencji szczegółowej do konta 961 wyodrębnia się źródła zwiększeń i rodzaje zmniejszeń wyniku wykonania budżetu stosownie do potrzeb sprawozdawczości.

Na koniec roku konto 961 może wykazywać saldo **Wn** lub **Ma**. Saldo **Wn** oznacza stan deficytu budżetu, a saldo **Ma** stan nadwyżki.

W roku następnym, pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu, saldo konta 961 przenosi się na konto 960.

Typowe zapisy strony **Wn** konta 961 „Wynik wykonania budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przebieganie w ramach zamknięcia księgi rachunkowej z konta 902 wykonanych wydatków budżetowych.	902
2.	Przebieganie pod datą ostatniego dnia roku niewykonanych wydatków.	903
3.	Przebieganie w następnym roku salda Ma konta 961 (nadwyżka budżetowa).	960

Typowe zapisy strony **Ma** konta 961 „Wynik wykonania budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przebieganie w ramach zamknięcia księgi rachunkowej wykonanych dochodów budżetowych z konta 901	901
2.	Przebieganie w roku następnym salda Wn konta 961 (niedobór budżetu).	960

Konto 962 „Wynik na pozostałych operacjach” służy do ewidencji pozostałych operacji nie kasowych wpływających na skumulowany wynik wykonania budżetu.

Na stronie **Wn** konta 962 ujmuje się w szczególności koszty finansowe oraz pozostałe koszty operacyjne związane z operacjami budżetowymi.

Na stronie **Ma** konta 962 ujmuje się w szczególności przychody finansowe oraz pozostałe przychody operacyjne związane z operacjami budżetowymi.

Na koniec roku konto 962 może wykazywać saldo **Wn**, oznaczające nadwyżkę kosztów nad przychodami, lub saldo **Ma**, oznaczające nadwyżkę przychodów nad kosztami.

Pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu saldo konta 962 przenosi się na konto 960.

Typowe zapisy strony **Wn** konta 962 „Wynik na pozostałych operacjach”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zaksięgowanie kosztów finansowych z tytułu udzielonej	250

2.	pożyczki – należność podstawowa. Przeksięgowanie w następnym roku salda Ma konta 962.	960
----	--	-----

Typowe zapisy strony Ma konta 962 „Wynik na pozostałych operacjach”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zaksięgowanie przychodów finansowych z tytułu umorzenia otrzymanej pożyczki, kredytu – zobowiązanie podstawowe.	134,260
2.	Przeksięgowanie przychodów z prywatyzacji na zwiększenie środków budżetu po podjęciu decyzji stosownych organów.	968
3.	Przeksięgowanie w następnym roku salda Wn konta 962.	960

Konta pozabilansowe

Konta pozabilansowe są wykorzystywane w ewidencji wykonania budżetu pomocniczo i służą do dostarczania dodatkowych informacji o przebiegu wykonania budżetu. Na kontach pozabilansowych nie obowiązuje zasada podwójnego zapisu każdej operacji na dwóch kontach po przeciwstawnych stronach tych kont.

Konto 991 „Planowane dochody budżetu” służy do ewidencji planu dochodów budżetowych oraz jego zmian.

Na stronie **Wn** konta 991 ujmuje się zmiany budżetu zmniejszające plan dochodów budżetu.

Na stronie **Ma** konta 991 ujmuje się planowane dochody budżetu oraz zmiany budżetu zwiększające planowane dochody.

Saldo **Ma** konta 991 określa w ciągu roku wysokość planowanych dochodów budżetu.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego sumę równą saldu konta ujmuje się na stronie **Wn** konta 991.

Ewidencję na koncie 991 prowadzi się w podziale na podziałki klasyfikacji budżetowej – podstawą do zaksięgowania operacji jest uchwała lub zarządzenie organu wykonawczego jst w sprawie budżetu.

Typowe zapisy strony Wn konta 991 „Planowane dochody budżetu”

Lp.	Treść operacji
1.	Zmniejszenie planu dochodów w wyniku korekty planu dochodów.
2.	Wyksięgowanie salda konta 991 na koniec roku.

Typowe zapisy strony Ma konta 991 „Planowane dochody budżetu”

Lp.	Treść operacji
1.	Pierwotny plan dochodów.
2.	Zwiększenie planu dochodów.

Konto 992 „Planowane wydatki budżetu” służy do ewidencji planu wydatków budżetowych oraz jego zmian.

Na stronie **Wn** konta 992 ujmuje się planowane wydatki budżetu oraz zmiany budżetu zwiększające planowane wydatki.

Na stronie **Ma** konta 992 ujmuje się zmiany budżetu zmniejszające plan wydatków budżetowych lub wydatki zablokowane.

Saldo **Wn** konta 992 określa w ciągu roku wysokość planowanych wydatków budżetowych.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego sumę równą saldu konta ujmuje się na stronie **Ma** konta 992.

Ewidencję na koncie 992 prowadzi się w podziale na podziałki klasyfikacji budżetowej – podstawą do zaksięgowania operacji jest uchwała lub zarządzenie organu wykonawczego jst w sprawie budżetu.

Typowe zapisy strony Wn konta 992 „Planowane wydatki budżetu”

Lp.	Treść operacji
1.	Pierwotny plan wydatków budżetu.
2.	Zwiększenie planu wydatków budżetu.

Typowe zapisy strony Ma konta 992 „Planowane wydatki budżetu”

Lp.	Treść operacji
1.	Zmniejszenie planu wydatków budżetu.
2.	Wyksięgowanie salda konta 992 na koniec roku.

Konto 993 „Rozliczenia z innymi budżetami” służy do pozabilansowej ewidencji rozliczeń z innymi budżetami w ciągu roku, które nie podlegają ewidencji na kontach bilansowych.

Na stronie **Wn** ujmuje się należności z innych budżetów oraz spłatę zobowiązań wobec innych budżetów.

Na stronie **Ma** konta 993 ujmuje się zobowiązania wobec innych budżetów oraz wpłaty należności otrzymane z innych budżetów.

Konto 993 może wykazywać dwa salda.

Saldo **Wn** konta 993 oznacza stan należności z innych budżetów, a saldo **Ma** konta 993 stan zobowiązań.

Ewidencję analityczną do konta 993 prowadzi się w podziale na rozliczenia z poszczególnych tytułów należności i zobowiązań od innych budżetów, w szczególności od budżetu państwa.

Typowe zapisy strony Wn konta 993 „Rozliczenia z innymi budżetami”

Lp.	Treść operacji
1.	Należności od innych budżetów.
2.	Spłata zobowiązań przez inne budżety.

Typowe zapisy strony Ma konta 993 „Rozliczenia z innymi budżetami”

Lp.	Treść operacji
1.	Zobowiązania wobec innych budżetów.
2.	Spłata należności od innych budżetów.

Konta bilansowe jednostki budżetowej Urząd Gminy.

Zespół 0 – Majątek trwały

Konto 011 – „Środki trwałe” służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które są umarzane stopniowo, oraz gruntów. Odpisów umorzeniowych dokonuje się według stawek amortyzacyjnych określonych w ustawie o podatku od osób prawnych. Nie podlegają ujęciu na koncie 011 środki trwałe podlegające ewidencji na koncie 013.

Ewidencja szczegółowa do **konta 011** jest prowadzona przy użyciu programu komputerowego w formie indywidualnych kart poszczególnych obiektów inwentarzowych z uwzględnieniem amortyzacji.

Ewidencja szczegółowa winna umożliwiać:

- ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych i ewentualnego jej zwiększenia lub zmniejszenia,
- ustalenie wartości poszczególnych grup środków trwałych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych
- ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe,
- obliczenie amortyzacji i umorzenia poszczególnych środków trwałych

Zapisów na szczegółowych indywidualnych kartach obiektów inwentarzowych dokonuje się w porządku chronologicznym.

Konto 011 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków trwałych w wartości początkowej, ewentualnie skorygowanej w wyniku zarządzonej aktualizacji wyceny lub nakładów na ulepszenie

Typowe zapisy strony Wn konta 011 „Środki trwałe”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przyjęcie do eksploatacji środków trwałych uzyskanych w wyniku: - zakupu gotowych środków trwałych niewymagających montażu (w cenie nabycia), - nabycia gruntu, - zakończonej inwestycji rozliczanej we własnym zakresie, - zakończonej inwestycji przejętej od inwestora zastępczego, - zakończonej inwestycji wspólnej realizowanej przez innego inwestora (w części sfinansowanej ze środków jednostki), - otrzymanych od innej jednostki, na podstawie decyzji właściwego organu (w dotychczasowej wartości początkowej): a) wartość dotychczasowego umorzenia z tytułu amortyzacji planowej i odpisów aktualizujących, b) wartość nieumorzona, - nieodpłatnego otrzymania z tytułu darowizny lub spadku, - ujawnienia nadwyżek (w wartości godziwej),	080,240 240 080 240 240 071 800 800 240

	- otrzymania w wyniku zamiany w okresie gwarancji środka niesprawnego na środek sprawny.	240
2.	Wartość ulepszenia w obcych środkach trwałych.	080
3.	Zwiększenie wartości początkowej posiadanego środka trwałego o koszty ulepszenia.	080
4.	Pozyskanie środka trwałego na podstawie umowy leasingu finansowego.	240
5.	Zwiększenie wartości początkowej środków trwałych w wyniku urzędowej aktualizacji wyceny.	800
6.	Nabycie prawa wieczystego użytkowania gruntu.	240,130
7.	Zamiana nieruchomości gruntowych:	
	- wprowadzenie do ewidencji nowej nieruchomości oraz wyksięgowanie nieruchomości przekazywanej,	011
	- (do wysokości niższej wartości nieruchomości zamienianych),	
	- nadwyżka wartości nieruchomości otrzymanej nad wartością nieruchomości oddanej:	760
	- a) bez przekazywania dopłaty,	240,130
	- b) dopłata z tytułu nadwyżki wartości nieruchomości otrzymanej.	

Typowe zapisy strony Ma konta 011 „Środki trwałe”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wycofanie środków trwałych z eksploatacji z tytułu: - postawienia w stan likwidacji zbędnych, zużytych, zniszczonych w wyniku zdarzenia losowego lub niezagospodarowanych: - a) wartość dotychczasowego umorzenia, - b) wartość nieumorzona, - zwrotu dostawcy w okresie gwarancji na podstawie faktury korygującej, - sprzedaży (pod datą wydania kupującemu): - a) wartość dotychczasowego umorzenia, - b) wartość nieumorzona,	071 800 240 071 800
2.	Zmniejszenie wartości początkowej środka trwałego na skutek częściowej likwidacji (wartość dotycząca likwidowanej części): a) wartość dotychczasowego umorzenia, b) wartość nieumorzona,	071 071
3.	Nieodpłatne przekazanie środków trwałych (na podstawie decyzji właściwego organu i pokwitowania odbioru na dowodzie PT): a) wartość dotychczasowego umorzenia, b) wartość nieumorzona,	071 800

4.	Oddanie nieruchomości jednostce organizacyjnej w trwały zarząd: - umorzenie (dotyczy budynków i budowli), - wartość nieumorzona z tytułu trwałej utraty wartości i odpisów aktualizujących.	071 800
5.	Rozchód niedoborów: - wartość netto (nieumorzona), - dotychczasowe umorzenie.	240 071
6.	Rozchód wartości ulepszeń w obcych środkach trwałych, które po wygaśnięciu umowy są zwracane: - dotychczasowe umorzenie, - wartość nieumorzona,	071 800
7.	Przekazanie środków trwałych w formie aportu niepieniężnego do spółki: - dotychczasowe umorzenie z tytułu amortyzacji planowej i odpisów aktualizujących, - wartość nieumorzona,	071 800 800
8.	Oddanie nieruchomości w wieczyste użytkowanie podmiotowi zewnętrznemu.	
9.	Zamiana nieruchomości gruntowych: - wprowadzenie do ewidencji nowej nieruchomości oraz wyksięgowanie nieruchomości przekazywanej (do wysokości niższej wartości nieruchomości zamienianych), - nadwyżka wartości nieruchomości przekazanej nad wartością nieruchomości otrzymanej (dopłatę z tyt. nadwyżki wartości nieruchomości księguje się na kontach 221(240) Wn -760(Ma)	011 800

Konto 013 – „Pozostałe środki trwałe” służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych w używaniu, umarzanych jednorazowo w momencie oddania ich do używania. Na koncie 013 nie podlegają ujęciu środki trwałe ujmowane na koncie 011.

Ewidencja szczegółowa do konta 013 jest prowadzona w księgach inwentarzowych ilościowo-wartościowych.

Ewidencja szczegółowa musi spełniać poniższe warunki:

- pozwalać na ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe,
- być prowadzona według poszczególnych rodzajów środków trwałych.

Konto 013 może wykazywać saldo Wn, które wyraża wartość początkową objętych ewidencją księgową pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu.

Typowe zapisy strony Wn konta 013 „Pozostałe środki trwałe”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przyjęcie pozostałych środków trwałych:	

	- bezpośrednio z zakupu,	101,201
	- z inwestycji (pierwsze wyposażenie obiektów inwestycyjnych),	080
2.	Ujawnione nadwyżki.	240
3.	Otrzymanie nieodpłatnie używanych środków:	
	- od jednostek na podstawie decyzji właściwego organu,	072
	- darowizny od innych jednostek i osób.	760

Typowe zapisy strony Ma konta 013 „Pozostałe środki trwałe”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Rozchód pozostałych środków trwałych na skutek: - zużycia lub zniszczenia (na podstawie protokołu likwidacji), - sprzedaży, - niedoborów i szkód.	072 072 240
2.	Nieodpłatne przekazanie środków używanych.	072
3.	Rozchód pozostałych środków trwałych w związku z wyłączeniem ich z ewidencji ilościowo-wartościowej.	072

Konto 014 – „Zbiory biblioteczne” służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej zbiorów bibliotecznych, które znajdują się w bibliotekach szkolnych oraz publicznych (włączonych do jednostki budżetowej).

Przychody zbiorów bibliotecznych pochodzących z zakupu ujmuje się w ewidencji według cen nabycia (brutto), natomiast otrzymane dary i ujawnione nadwyżki wycenia się komisyjnie w oparciu o szacunek ich aktualnej wartości. Rozchody wycenia się według cen ewidencyjnych.

Ewidencja szczegółowa do konta 014 powinna umożliwiać ustalenie stanu oraz rozliczenie osób odpowiedzialnych za stan zbiorów bibliotecznych.

Typowe zapisy strony Wn konta 014 „Zbiory biblioteczne”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przychód zbiorów bibliotecznych: - z zakupu, - nieodpłatnie otrzymanych: a) od innych bibliotek, będących jednostkami budżetowymi, b) darów od osób fizycznych i prawnych, - z nadwyżek inwentaryzacyjnych	101,201,234 072 760 240

Typowe zapisy strony Ma konta 014 „Zbiory biblioteczne”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Rozchód zbiorów bibliotecznych z tytułu: - likwidacji zużytych lub nieprzydatnych zbiorów, - nieodpłatnego przekazania, sprzedaży, - niedoborów lub szkód.	072 072 240,072

Konto 020 – „Wartości niematerialne i prawne” służy do ewidencji wartości stanu, przychodu i rozchodu wartości niematerialnych i prawnych nabywanych do gospodarczego wykorzystania, w szczególności licencji na programy komputerowe, autorskie prawa majątkowe i prawa pokrewne.

Ewidencja szczegółowa do konta 020 jest prowadzona w poniższych urządzeniach księgowych:

- księgach inwentarzowych wartości niematerialnych i prawnych,
- tabelach amortyzacyjnych prowadzonych w formie wydruków komputerowych.

Ewidencja szczegółowa musi pozwalać na ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono wartości niematerialne i prawne.

Jeżeli na tym koncie ewidencjonuje się wszystkie wartości niematerialne i prawne, celowe jest wyodrębnienie analityczne wartości niematerialnych i prawnych umarzanych w czasie oraz umarzanych jednorazowo.

Typowe zapisy strony Wn konta 020 „Wartości niematerialne i prawne”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zakup wartości niematerialnych i prawnych:	201,240
2.	Otrzymane nieodpłatnie wartości niematerialne i prawne:	
	- umarzane stopniowo:	
	a) od innych jednostek na podstawie decyzji administracyjnej	
2.	(w dotychczasowej wartości początkowej):	
3.	• wartość dotychczasowego umorzenia z tytułu	071
	amortyzacji i odpisów aktualizujących,	800
	• wartość nieumorzona,	800
	b) z tytułu darowizny	
	- umarzane w 100% w miesiącu przyjęcia do używania:	
	a) od jednostek (w dotychczasowej wartości):	
	• nowe (nieumorzone),	760
	• używane.	072
	b) od innych jednostek i osób prawnych (dary) w wartości rynkowej	760
	na dzień otrzymania	

Typowe zapisy strony Ma konta 020 „Wartości niematerialne i prawne”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Rozchód wartości niematerialnych i prawnych gdy określone prawa wygasły lub są gospodarczo nieprzydatne lub sprzedane: a) podstawowych umarzanych stopniowo, • wartość dotychczasowego umorzenia z tytułu amortyzacji i odpisów aktualizujących, • wartość nieumorzona, b) pozostałych umorzonych w 100%.	071 800 072

Konto 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe ” służy do ewidencji długotrwałych aktywów finansowych niestanowiących inwestycji , a w szczególności:

- akcji i udziałów w obcych podmiotach gospodarczych,
- inne długoterminowe aktywa finansowe o terminie wykupu dłuższym niż rok.

Ewidencja szczegółowa do konta 030 powinna umożliwić ustalenie wartości poszczególnych rodzajów długoterminowych aktywów finansowych.

Konto 030 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość długoterminowych aktywów finansowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 030 „Długoterminowe aktywa finansowe ”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zakup długoterminowych papierów wartościowych (udziałów i akcji) za środki pieniężne:	130
2.	Wartość nominalna udziałów objętych za: - środki pieniężne (likwidacja długu), - wkłady niepieniężne w postaci mienia ze zlikwidowanych jednostek	130 800
3.	Akcje (udziały) objęte za wkłady niepieniężne, poprzez przekazanie składników majątkowych (środków trwałych) w wartości rynkowej	800
4.	Podwyższenie wartości udziałów (akcji) w wyniku przeznaczenia kapitału zapasowego lub rezerwowego na kapitał udziałowy lub akcyjny jednostki, w której dana jednostka posiada udziały (akcje).	750
5.	Kapitalizowane odsetki od obligacji	750

Typowe zapisy strony Ma 030 „Długoterminowe aktywa finansowe ”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Rozchód sprzedanych akcji i udziałów w cenie zakupu/nabycia bez dokonanych uprzednio odpisów z tytułu utraty wartości	751
2.	Rozchód sprzedanych akcji i udziałów w cenie zakupu/nabycia, dla których dokonano wcześniej odpisu z tytułu utraty wartości:	

	- wyksięgowanie dokonanego odpisu z tytułu trwałej utraty wartości,	073
	- rozchód składnika aktywów finansowych w wartości netto	751
3.	Rozchód obligacji wykupionych przez emitenta lub sprzedanych (wartość ewidencyjna z uwzględnieniem naliczonych odsetek)	751
4.	Uzyskane w wyniku likwidacji spółki, w której jednostka posiada udziały (akcje), składniki masy likwidacyjnej lub upadłościowej w postaci:	
	- środków pieniężnych,	130
	- środków trwałych (w wartości wg wyceny),	011
	- pozostałych środków trwałych,	013
	- materiałów	310
5.	Przekwalifikowanie obligacji z długoterminowych aktywów finansowych do krótkoterminowych	140
6.	Odpisanie długoterminowych aktywów finansowych, które całkowicie utraciły wartość:	
	- wyksięgowanie aktywów nieobjętych odpisami aktualizującymi,	751
	- odpisanie aktywów objętych odpisami aktualizującymi	073

Konto 071 - „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”
służy do ewidencji zmniejszeń wartości bieżącej z tytułu umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych powstałego w wyniku odpisów amortyzacyjnych i odpisów aktualizacyjnych stosowanych przez jednostkę.

Odpisy umorzeniowe dokonywane są w korespondencji z kontem 400 od wszystkich środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 011, z wyjątkiem gruntów i dóbr kultury, oraz od tych wartości niematerialnych i prawnych, które są umarzane stopniowo.

Ewidencja szczegółowa do konta 071 jest prowadzona w tabelach amortyzacyjnych w formie wydruków komputerowych, w podziale na umorzenie dotyczące środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Typowe zapisy strony Wn konta 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wycofanych z eksploatacji:	
	- w wyniku:	
	a) postawienia środków trwałych w stan likwidacji na skutek zniszczenia lub zużycia,	011
	b) rozchodowania wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo,	020
	- z tytułu sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania:	

a) środków trwałych,	011
b) wartości niematerialnych i prawnych,	020
- tytułu rozchodowania niedoborów:	
a) środków trwałych,	011
b) wartości niematerialnych i prawnych,	020

Typowe zapisy strony Ma konta 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Naliczone za okres umorzenie środków trwałych wartości niematerialnych i prawnych stopniowo.	400
2.	Dotychczasowe umorzenie otrzymanych na podstawie decyzji organu od innej jednostki:	
	- środków trwałych,	011
	- wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo.	020
3.	Zwiększenie umorzenia w związku z podwyższeniem (z tytułu aktualizacji) wartości początkowej środków trwałych podlegających stopniowemu umarzaniu (na podstawie stosownego zarządzenia Ministra Finansów)	800

Konto 072 - „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej z tytułu umorzenia pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także zbiorów bibliotecznych podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania.

Umorzenie tych środków księguje się w korespondencji z kontem 401.

Do konta 072 prowadzi się ewidencję analityczną w podziale na umorzenie dotyczące pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych.

Typowe zapisy strony Wn konta 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych rozchodowanych z tytułu:	
	- likwidacji, sprzedaży,	013,014,020
	- nieodpłatnego przekazania,	013,014,020
	- niedoboru lub szkody,	240
	- wyłączenia z ewidencji księgowej ilościowo-wartościowej.	013,014,020

Typowe zapisy strony Ma konta 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Umorzenie naliczone od wydanych do używania nowych pozostałych środków trwałych włączonych do ewidencji księgowej, zbiorów bibliotecznych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.	401
2.	Umorzenie pozostałych środków trwałych, otrzymanych jako pierwsze wyposażenie nowego obiektu sfinansowanych ze środków na inwestycje.	401
3.	Odpisy umorzeniowe naliczone od przyjętych do użytkowania darów i ujawnionych nadwyżek pozostałych środków trwałych, zbiorów bibliotecznych oraz wartości niematerialnych i prawnych.	401
4.	Umorzenie dotychczasowe pozostałych środków trwałych, oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych na podstawie decyzji administracyjnej od innej jednostki.	013,020
5.	Umorzenie dotychczasowe zbiorów bibliotecznych otrzymanych od innych jednostek.	014

Konto 073 - „Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe” służy do ewidencji odpisów z tytułu trwałej utraty wartości długoterminowych aktywów finansowych w urzędzie jednostki samorządu terytorialnego.

Typowe zapisy strony Wn konta 073 „Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przywrócenie uprzednio utraconej wartości długoterminowych aktywów finansowych do pierwotnej wartości w cenie zakupu/nabycia.	750
2.	Korekty ceny nabycia(zakupu) długoterminowych aktywów finansowych o dokonany uprzednio odpis z tytułu trwałej utraty wartości:	
	- w przypadku ich sprzedaży lub innej formy zmiany własności,	030
	- w razie przekwalifikowania ich do krótkoterminowych.	030

Typowe zapisy strony Ma konta 073 „Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Odpis aktualizujący z tytułu długotrwałej utraty wartości długoterminowych aktywów finansowych (udziałów i akcji), poniżej ich wartości w cenie zakupu/nabycia.	751

Konto 080 - „Środki trwałe w budowie (inwestycje) służy do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie oraz do rozliczenia tych kosztów na uzyskane efekty inwestycyjne.

Do środków trwałych w budowie zalicza się ogół kosztów poniesionych przez jednostkę na realizowaną budowę środków trwałych na mające powstać nowe środki trwałe lub zwiększające wartość już istniejących środków trwałych oraz nowe pozostałe środki trwałe, będące pierwszym wyposażeniem nowych obiektów, a także wartości niematerialne i prawne, które sfinansowano ze środków na inwestycje. Na koncie 080 ujmuje się również rozliczenie kosztów dotyczących zakupu gotowych środków trwałych.

Nie wykazuje się jako środków trwałych w budowie, lecz zalicza się do środków trwałych (z dniem nabycia prawa własności) wartości nabytego na własne potrzeby gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu, gdy jeszcze trwa wznoszenie na tym gruncie budynków i budowli, ponieważ grunt stanowi samodzielny obiekt.

Do kosztów wytworzenia podstawowych środków trwałych nie zalicza się kosztów poniesionych przed udzieleniem zamówień związanych z realizowaną inwestycją, tj. kosztów przetargów, ogłoszeń i innych.

W jednostce do kosztów inwestycji zalicza się w szczególności następujące koszty:

- dokumentacji projektowej inwestycji,
- nabycia gruntów i innych składników rzeczowego majątku trwałego oraz koszty wnoszenia budynków i budowli, włącznie z ich sprzątnięciem poprzedzającym oddanie do użytkowania,
- badań geologicznych, geofizycznych oraz pomiarów geodezyjnych,
- przygotowania terenu pod budowę, w tym również koszty likwidacji nieruchomości nie gruntowych istniejących na tym terenie a nieprzydatnych (np. rozbiórki budynków i budowli łącznie z nieumorzoną częścią ich wartości początkowej pomniejszone o przychody ze sprzedaży),
- opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy obiektu oraz z tytułu uzyskania lokalizacji pod budowę,
- odszkodowania za dostarczenie obiektów zastępczych i przesiedlenie osób z terenów zajętych na potrzeby inwestycyjne,
- założenia stref ochronnych i zieleni,
- poniesione w obcych środkach trwałych, a związane z przebudową, rozbudową, modernizacją i adaptacją tych obiektów na potrzeby inwestora (użytkownika), tzw. ulepszenie obcych środków trwałych,
- ulepszenia własnych, już istniejących podstawowych środków trwałych,
- zakupu bądź wytworzenia we własnym zakresie urządzeń technicznych, maszyn i środków transportu,
- transportu, załadunku i wyładunku oraz montażu,
- nadzoru autorskiego, inwestorskiego i generalnego wykonawcy,
- ubezpieczeń majątkowych środków trwałych w budowie,
- zagospodarowania pomelioracyjnego,
- przygotowanie eksploatacji nowo budowanych obiektów, które poniesiono przed przekazaniem inwestycji do użytkowania (np. szkolenie),
- nabycia podstawowych wartości niematerialnych i prawnych,

- niepodlegającego odliczeniu lub zwrotowi podatku od towarów i usług (VAT) dotyczącego inwestycji,
- cła i inne opłaty związane z nabyciem środków trwałych.
- inne koszty bezpośrednio związane z inwestycją,

Koszty budowy środka trwałego, które nie dały efektu gospodarczego, podlegają odpisaniu nie później niż do końca roku obrotowego, w którym ustalono, że inwestycja nie dała efektu lub że odstąpiono od jej kontynuowania na podstawie decyzji kierownika jednostki.

Ewidencja szczegółowa do konta 080 prowadzona jest dla poszczególnych zadań inwestycyjnych w sposób:

- 1) zapewniający co najmniej ustalenie kosztów nabycia lub wytworzenia z podziałem na poszczególne zadania inwestycyjne (obiekty),
- 2) umożliwiający ustalenie źródeł finansowania inwestycji i wielkości zaangażowania środków ,
- 3) umożliwiający wycenę poszczególnych obiektów środków trwałych oraz tytułów wartości niematerialnych i prawnych.

Typowe zapisy strony Wn konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje) ”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Roboty, dostawy i usługi związane z przygotowaniem i realizacją budowy środka trwałego wykonane przez obcych wykonawców, jak i we własnym imieniu (łącznie z niepodlegającym odliczeniu VAT).	101,201
2.	Zakup od innych jednostek środków trwałych w budowie lub obiektów wymagających ulepszenia	201
3.	Nieodpłatne otrzymanie środków trwałych w budowie,	800
4.	Równowartość pierwotnie odpisanej, a następnie wykorzystanej dokumentacji projektowej wznowionej budowy środka trwałego (inwestycji),	800
5.	Równowartość nieodpłatnych świadczeń na rzecz realizowanej budowy środka trwałego (np. czynów społecznych),	800
6.	Zakup maszyn i urządzeń przekazanych bezpośrednio do budowanych obiektów a wymagających montażu lub stanowiących ich pierwsze wyposażenie oraz wartości niematerialnych i prawnych związanych z budową środka trwałego (inwestycją).	101,201
7.	Opłaty z tytułu uzyskania lokalizacji pod budowę oraz sądowe i notarialne.	101,225,201
8.	Wynagrodzenia osób fizycznych zatrudnionych doraźnie do prac związanych z budową środka trwałego (inwestycją).	231
9.	Wyplacone odszkodowania dla osób fizycznych i jednostek gospodarczych związanych z wykonywaną budową.	101,130,139,201
10.	Naliczone w czasie trwania budowy środka trwałego (inwestycji) ujemne różnice kursowe od zaciągniętych zobowiązań dewizowych związane z zakupem lub budową środków trwałych oraz odsetki za	201

11.	zwłokę w zapłacie zobowiązań naliczone do zakończenia zadania inwestycyjnego. Naliczone w czasie trwania budowy środka trwałego odsetki od kredytu (jeśli można jednoznacznie przypisać kredyt konkretnej inwestycji) płacone przez urząd jest realizujący zadanie inwestycyjne.	130,201
-----	---	---------

Typowe zapisy strony Ma konta 080 „Środki trwale w budowie (inwestycje)”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przyjęcie do używania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych uzyskanych w wyniku budowy środka trwałego (inwestycji).	011,013,020
2.	Rozliczenie kosztów ulepszenia własnych środków trwałych.	011
3.	Rozliczenie kosztów ulepszenia obcych obiektów.	011
4.	Nieodpłatne przekazanie środków trwałych w budowie (na podstawie decyzji właściwego organu).	
5.	Niedobory i szkody w rzeczowych składnikach środków trwałych w budowie.	201
6.	Rozliczenie kosztów wspólnej budowy środka trwałego(inwestycji) w przypadku przejęcia części efektów przez współinwestora.	201
7.	Rozliczenie budowy środka trwałego (inwestycji) bez efektów majątkowych.	800
8.	Wyksięgowanie kosztów poniesionych na sprzedane środki trwałe w budowie.	800
9.	Przekazanie do magazynu pozostałości materiałów niez użytych do robót inwestycyjnych i materiałów z odzysku.	310
10.	Odpisanie kosztów niepodjętej budowy środka trwałego(inwestycji) (np. niewykorzystanej dokumentacji projektowej) lub budowy środka trwałego (inwestycji) zaniechanej.	800
11.	Dodatnie różnice kursowe od zobowiązań w walutach obcych w okresie realizacji budowy (ustalone na koniec kwartału lub na dzień bilansowy).	240
12.	Odpisy aktualizujące koszty budowy środków trwałych.	761

Zespół 1 – „Środki pieniężne i rachunki bankowe”

Konto 101 „Kasa” służy do ewidencji krajowej i zagranicznej gotówki znajdującej się w kasie jednostki. Zagraniczne środki pieniężne przechowywane w kasie ujmuje się w ich wartości nominalnej wyrażonej w walucie obcej z podziałem na poszczególne waluty oraz w złotych polskich po przeliczeniu według kursu faktycznie stosowanego w tym dniu dla zakupu lub sprzedaży, ustalonego przez bank, który świadczy usługi bankowe.

Na stronie Wn ujmuje się wpływ gotówki i dodatnie różnice kursowe na koniec kwartału oraz nadwyżki kasowe, a na stronie Ma – rozchody gotówki i ujemne różnice kursowe na koniec kwartału oraz niedobory kasowe.

Do konta 101 prowadzona jest ewidencja szczegółowa w postaci raportów kasowych z podziałem do każdego rachunku bankowego, z których gotówka zostaje pobrana lub na które będzie odprowadzona.

Prowadzone są następujące raporty kasowe:

- dochody jednostki budżetowej Urząd Gminy,
- wydatki jednostki budżetowej,
- listy płac,
- pogotowie kasowe,
- sumy depozytowe,
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,

Typowe zapisy strony Wn konta 101 – „Kasa”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Podjęcie gotówki z banku:	
	- z rachunku bieżącego jednostki budżetowej,	130,141
	- z rachunku funduszy specjalnego przeznaczenia,	135,141
	- z innych rachunków bankowych.	139,141
2.	Wpływ środków pieniężnych w drodze.	141
3.	Wpłaty z tytułu należności ujętych na kontach rozrachunków.	201,221,231,234,240
4.	Wpłaty przychodów nieprzypisanych na kontach rozrachunków z tytułu:	
	- sprzedaży usług,	720
	- dochodów budżetowych (podatkowych i niepodatkowych),	720
	- przychodów finansowych,	750
	- sprzedaży materiałów, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,	760
	- otrzymanych kar i odszkodowań,	760
	- otrzymanych darowizn gotówki.	760
5.	Wpłaty sum depozytowych (w tym z tytułu zabezpieczenia jakości i kaucji).	240
6.	Wpłaty z tytułu zwrotu uprzednio pobranych zaliczek oraz zwrotu nadmiernych wydatków.	231,234,240
7.	Wpłaty należności z tytułu niedoborów i szkód.	234,240
8.	Nadwyżki środków pieniężnych w kasie.	240
9.	Wpłaty z tytułu zwrotu kosztów nieujętych uprzednio jako należności od kontrahentów.	402,409
10.	Wpłaty z tytułu nieprzypisanych opłat lub zwrotu kosztów związanych z działalnością finansowaną z ZFŚS.	851
11.	Wpłaty z tytułu zwrotu pożyczek i innych przypisanych należności dotyczących ZFŚS.	234,240
12.	Wpłaty należności z tytułu nieprzypisanych kar i grzywien:	
	- działalności eksploatacyjnej,	760
	- działalności socjalnej.	851
13.	Wpłaty z tytułu zysków nadzwyczajnych (nieujętych	770

14.	poprzednio jako należności). Przedpłaty na poczet przychodów zaliczanych do przyszłych okresów.	840
15.	Przyjęcie gotówki za zrealizowany w banku obcy czek gotówkowy lub wykupiony weksel obcy.	140,141
16.	Wpłaty z tytułu darów pieniężnych na: - działalność operacyjną, - działalność inwestycyjną, - działalność socjalną.	760 800 851
17.	Wpłaty zabezpieczeń przetargowych i kaucji.	240
18.	Wpływ środków z rachunku bieżącego na pogotowie kasowe	130,141
19.	Dodatnie różnice kursowe w walutach obcych znajdujących się w kasie, powstałe w związku z wyceną na koniec kwartału.	750

Typowe zapisy strony Ma konta 101 – „Kasa”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wypłata wynagrodzeń i zaliczek na wynagrodzenie.	231
2.	Wypłata ekwiwalentów za użycie własnej odzieży, pranie odzieży, środki higieny osobistej oraz używanie własnego sprzętu.	231,234,401,402,851
3.	Wypłata zasiłków pokrywanych przez ZUS.	229,231
4.	Wypłata zaliczek do rozliczenia.	234,240
5.	Zapłata gotówką zobowiązań wynikających z faktur lub rachunków nieuwjętych na kontach rozrachunków z tytułu: - zakupu: a) pozostałych środków trwałych, b) zbiorów bibliotecznych, c) materiałów i energii, - świadczonych usług dla: a) działalności operacyjnej, b) działalności inwestycyjnej, c) działalności finansowanej z ZFŚS.	013 014 310,401,851 402,761 080 851
6.	Wpłaty z tytułu pokrycia zobowiązań ujętych na kontach rozrachunków.	800
7.	Wpłaty na pokrycie strat nadzwyczajnych: - działalności operacyjnej, - działalności ZFŚS.	771 851
8.	Wpłaty pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.	234,240
9.	Wpłaty z tytułu kar i grzywien: - działalności operacyjnej, - działalności ZFŚS,	761 851
10.	Odprowadzenie gotówki na własne rachunki bankowe.	141
11.	Niedobory kasowe.	240

12.	Wyплаты сум депозитовых, кaucии и задециециеи належитого выполнения.	240
13.	Wyплаты з титулу реализации выдатков niewygasajacych за поередниетвом касы.	201,240,401,402,080
14.	Wyплаты з титулу зворту надплат доходиов буджетовых.	221
15.	Уjemне роннице курсове готовки в валютах обcych powstaле в звязку з вycенa на dzieи справоздаwczy.	751
16.	Фалszyве знaki пиенижные затрзымaне пречез полицю lub пречеказaне до експертызы банку.	240

Konto 130 – „Rachunek bieжacy jednostki” sluży do ewidencji stanu шроdkов пиенижных oraz obrotов на rachunku bankowym з титулу выдатков буджетовых oraz доходиов буджетовых objetych planem finansowym jednostki.

Ewidencia analityczna prowadzona jest odrбnie dla:

- доходиов буджетовых, konto 130-D,
- выдатков буджетовых konto 130-W,
- выдатков niewygasajacych, konto 130-N,

wedlug podzialek klasyfikacji budжетowej з uwzględnieniem wymogов справоздаwczyи ustalonej dla jednostek budжетовых.

Zapisy на koncie 130 dokonywane są на podstawie wyciagов bankowych, в звязку з czym musi zachodzić pełna zgodność zapisов między jednostką a bankiem. На koncie 130 obowiazuje zachowanie czystości obrotов, co oznacza, że do блędных zapisов i korekt, звортов надплат, korekt wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny.

Шроdkи otrzymywane з budжету jst за поередниетвом konta 223 ewidencjonowane są на koncie 130- U (dysponent шроdkов Уряд Gminy) без podzialek klasyfikacji budжетowej.

Typowe zapisy strony Wn konta 130 – „Rachunek bieжacy”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwtstawne
A. Wydatki		
1.	Wplywy шроdkов буджетовых otrzymanych з budжету j.s.t. przeznaczonych на выdatki jednostki, także на выdatki niewygasajace в саморзaдowych jednostkach буджетовых.	223
2.	Wplywy шроdkов буджетовых od dysponenta wyжszego stopnia przeznaczonych dla podporzadzowanych dysponentов niжszego stopnia.	223
3.	Zwroty od dysponentов niжszego stopnia шроdkов на выdatki буджетowe niewykorzystanych до konca roku буджетowego.	223
4.	Sumy зворcone на rachunek выдатков буджетовых в roku ich dokonania:	
	- з касы,	101,141
	- з innych rachunkов bankowych jednostek, з сум пиенижных в drodze,	135,139,141
	- przelewem od dlužników з титулу зворту выдатков:	
	a) dotyczących należności ujętych на kontach	201,225,229,231,234,240

	rozrachunków, b) dotyczących zmniejszenia uprzednio zaksięgowanych kosztów	401-405, 409
5.	Zwroty środków na niezrealizowane czeki potwierdzone, które były sfinansowane ze środków na wydatki.	139
6.	Wpływy z tytułu korekt omyłek bankowych i niewłaściwe obciążenia bankowe. Zwroty dotacji budżetowych przekazanych w danym roku.	240 224,810
	B. Dochody	
7.	Wpłaty z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych: - z kasy - z sum pieniężnych w drodze, - z innych rachunków bankowych jednostki - z tytułu należności przypisanych, - z tytułu należności nieprzypisanych.	101 141 135,139 221 720,750,760
8.	Równowartość dochodów budżetowych urzędów jednostek samorządu terytorialnego, które wpłacone zostały bezpośrednio na konto budżetu j.s.t. – zapis wtórny na podstawie polecenia księgowania	221,240,720,750,760
9.	Przypisane przez banki oprocentowanie środków na rachunku bieżącym jednostek budżetowych.	750
10.	Wpłata bezgotówkowa odsetek za zwłokę w zapłacie należności.	221
11.	Wpływ równowartości wykupionego przez bank obcego czeku rozrachunkowego z tytułu wpłaty dochodów.	141
12.	Wpływy z tytułu przekazania oprocentowania środków na rachunkach pomocniczych jednostek budżetowych, które na podstawie przepisów podlega zarachowaniu na dochody budżetowe.	139,240
13.	Wpływy z tytułu zajęcia przez jednostkę wadium i zabezpieczeń należytego wykonania umowy, w związku z naruszeniem zasad przetargu (konkursu) lub nienależytego wykonania umowy.	760
14.	Wpłaty kwot niewyjaśnionych, ze względu na tytuł wpłaty.	245

Typowe zapisy strony Ma konta 130 – „Rachunek bieżący”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
	A. Wydatki	
1.	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie: - pobrania gotówki z kasy, - pobrania gotówki za pośrednictwem innego banku, - przelewów z tytułu zapłaty zobowiązań ujętych na kontach rozrachunkowych(dotyczących działalności bieżącej i inwestycyjnej) oraz wydatków niewygasających,	101,141 141 201,225,229,231,234,240

	- przelewów z tytułu opłat księgowanych bezpośrednio w ciężar kosztów z pominięciem kont rozrachunkowych oraz wydatków niewygasających,	403,409,080
	- wypłaconych przelewami i czekami kwot do rozliczenia,	234,240
	- przelewów równowartości odpisów na ZFŚS,	240,405
	- przelewów refundacyjnych na rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia,	135,240
	- zapłaty kar, grzywien, odszkodowań i kosztów sądowych:	
	a) obciążające pozostałe koszty operacyjne,	240,761
	b) obciążające pracowników lub inne osoby,	234,240
	- zapłaty odsetek za zwłokę w zapłacie zobowiązań	201,225,229,240,751
2.	Przekazanie dotacji budżetowych.	224
3.	Omyłkowe obciążenia bankowe,	240
4.	Opłaty za usługi bankowe pobrane przez banki dotyczące rachunku bieżącego i rachunków pomocniczych,	402
5.	Zwrot niewykorzystanych środków budżetowych na wydatki na rachunek bieżący budżetu samorządu terytorialnego.	223
	B. Dochody	
6.	Zwroty nadpłat w dochodach budżetowych.	221,720,750,760
7.	Okresowe przelewy zrealizowanych dochodów budżetowych odprowadzanych na rachunek bieżący budżetu jednostki samorządu terytorialnego,	222
8.	Odprowadzenie VAT ujętego w fakturach dotyczących przychodów wpłaconych na dochody budżetowe.	225
9.	Zwroty kwot wpłaconych jako niewyjaśnione, lecz w postępowaniu wyjaśniającym uznanych za omyłkowe wpłaty.	245

Konto 135 – „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia” służy do ewidencji środków pieniężnych zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (ZFŚS) i innych funduszy, którymi dysponuje jednostka.

Zapisów na koncie 135 dokonuje się na podstawie dowodów bankowych i musi zachodzić pełna zgodność zapisów jednostki z zapisami bankowymi.

Na stronie WN konta księguje się wpływy środków na rachunek bankowych z tytułów wskazanych w ustawie o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, z tytułu opłat za prowadzoną działalność oraz oprocentowania środków na rachunku.

Na stronie Ma księguje się rozchody środków z tytułu finansowania działalności objętej funduszem, zwroty niewykorzystanych dotacji oraz opłaty pobierane przez bank związanego z prowadzeniem rachunku.

Do konta 135 prowadzi się ewidencję szczegółową ustalającą obroty i stan środków funduszy.

Typowe zapisy strony Wn konta 135 – „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpłata równowartości odpisów na własny zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.	240,851
2.	Wpływy należności za świadczenia działalności finansowanej z funduszy: - przypisanych, - nieprzypisanych.	234,240 851
3.	Przypisane odsetki od środków funduszu znajdujące się na rachunku bankowym.	851
4.	Wpłaty gotówki z kasy.	101,141
5.	Zwroty środków przelanych uprzednio na rachunek czeków potwierdzonych.	139
6.	Wpłaty darowizny pieniężnej na rzecz funduszu.	851
7.	Wpływy środków z tytułu rozliczeń między poszczególnymi funduszami.	135
8.	Przelewy z tytułu zwrotu zaliczek i pożyczek wraz z należnymi odsetkami ujętymi jako należności.	234,240
9.	Obciążenia z tytułu błędów i omyłek bankowych oraz ich korekty.	240
10.	Wpływy środków funduszy na rachunki lokat terminowych.	135
11.	Wpływ środków z tytułu refundacji opłat za usługi bankowe pobrane przez bank z rachunku ZFŚS.	240,851
12.	Wpłaty odsetek za zwłokę w zapłacie należności funduszy: - przypisanych, - nieprzypisanych.	240 851
13.	Wpłaty kwot niewyjaśnionych a dotyczących dochodów budżetowych, które powinny być ujęte na koncie 130.	245

Typowe zapisy strony Ma konta 135 – „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Podjęcie gotówki do kasy na wypłaty.	101,141
2.	Przelewy na pokrycie zobowiązań z tytułu dostaw i usług na rzecz działalności finansowanej z funduszy oraz z tytułu udzielonych pożyczek z ZFŚS na cele mieszkaniowe.	201,231,234,240
3.	Przelewy środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych przekazanych poza jednostkę.	240,851
4.	Przelewy z tytułu refundacji wydatków pokrytych z innych rachunków bankowych.	130,139,240
5.	Przelewy na rachunek czeków potwierdzonych funduszy.	139
6.	Przekazanie zobowiązań wobec budżetu z tytułu zaliczek na	225,851

7.	podatek dochodowy od osób fizycznych, Przekazanie zobowiązań wobec ZUS i PFRON.	229
8.	Zapłacone kary, grzywny, opłaty sądowe i inne dotyczące działalności funduszy.	851
9.	Wykup własnych czeków rozrachunkowych niepotwierdzonych ze środków funduszy.	201,240
10.	Zwrot niewykorzystanych środków otrzymanych do rozliczenia na określone zadania zlecone i inne.	240,851
11.	Przekazanie środków funduszy na rachunki lokat terminowych	135
12.	Obciążenia bankowe z tytułu opłat za usługi bankowe.	240
13.	Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania.	240
14.	Zwroty kwot wpłaconych jako niewyjaśnione, lecz w postępowaniu wyjaśniającym uznanych za wpłaty należności budżetowych omyłkowo wpłaconych na konto 135.	245

Konto 139 – „Inne rachunki bankowe” służy do ewidencji środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące i rachunki środków specjalnego przeznaczenia.

Na stronie Wn konta 139 ujmuje się wpływy na rachunki pomocnicze środków pieniężnych wydzielony z rachunków bieżących oraz sum obcych, a po stronie Ma rozchody tych środków.

Na koncie 139 księguje się operacje na podstawie dowodów bankowych i musi zachodzić pełna zgodność zapisów jednostki z zapisami bankowymi. Do konta 139 prowadzi się ewidencję szczegółową według rodzaju wydzielonych środków.

Typowe zapisy strony Wn konta 139 – „Inne rachunki bankowe”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpływ na rachunek pomocniczy równowartości wstrzymanych kaucji gwarancyjnych przy zapłacie za usługi remontowo-budowlane wykonane dla jednostki budżetowej.	240
2.	Wpłata na pomocniczy rachunek bankowy jednostek budżetowych sum depozytowych, z tytułu kaucji, wadium i zabezpieczenia pieniężnego.	240
3.	Odrowadzenie z kasy przyjętych w gotówce kaucji i zabezpieczenia pieniężnego, a w końcu roku także niepobranych w terminie wynagrodzeń pracowników jednostki budżetowej.	101,141
4.	Wpływ środków na pokrycie potwierdzonych czeków rozrachunkowych.	130,135
5.	Wpływ środków na zadania zlecone	240
6.	Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania.	240
7.	Odsetki od sum depozytowych stanowiących własność osób fizycznych, prawnych i innych jednostek organizacyjnych.	240
8.	Odsetki od sum depozytowych – wadium stanowiące dochody	750

9.	budżetu jst. Wpłaty kwot niewyjaśnionych, a dotyczących dochodów budżetowych, które powinny być ujęte na koncie 130.	245
----	---	-----

Typowe zapisy strony Ma konta 139 – „Inne rachunki bankowe”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Pokrycie zobowiązań rozrachunkowym przelewem lub czekiem potwierdzonym.	201,231,240
2.	Podjęcie gotówki do kasy na niepodjęte w terminie wynagrodzenia pracowników jednostki budżetowej.	101,141
3.	Przelewy z tytułu zapłaty zobowiązań pokrywanych z sum na zlecenie, z wstrzymanych kaucji.	201,225,229,240
4.	Przelewy z tytułu zwrotu kaucji, wadiów, sum zabezpieczenia i innych sum depozytowych.	231,240
5.	Zwrot niewykorzystanych środków na zadania zlecone.	240
6.	Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania.	240
7.	Obciążenia bankowe z tytułu kosztów prowadzenia rachunku i opłat za operacje; - dotyczące obcych sum, - dotyczące wyodrębnionych środków jednostki budżetowej.	240 402
8.	Wpłata na dochody budżetowe z tytułu wygaśnięcia prawa właściciela do depozytu.	240
9.	Wpłata na dochody wadiów i kaucji, zabezpieczenia należytego wykonania umowy w związku z niewywiązaniem się oferenta, wykonawcy z warunków przetargu, umowy.	240
10.	Wpłata wadium z przetargu na zbycie nieruchomości na poczet ceny nabycia nieruchomości.	240
11.	Przekwalifikowanie wadium w postępowaniu o zamówienie publiczne na zabezpieczenie należytego wykonania umowy u wykonawcy, który wygrał przetarg.	139 z odpowiednim księgowaniem w analityce
12.	Zwroty kwot wpłaconych jako niewyjaśnione, lecz w postępowaniu wyjaśniającym uznanych za wpłaty należności budżetowych omyłkowo wpłaconych na konto 139.	245

Konto 140 – „Krótkoterminowe aktywa finansowe” służy do ewidencji krótkoterminowych aktywów finansowych w postaci papierów wartościowych nabytych w celu odsprzedaży i innych środków pieniężnych (np. чеки i weksle obce, o ile są płatne lub wymagalne w ciągu 3 miesięcy), których wartość jest wyrażona zarówno w walucie polskiej, jak i w walutach obcych.

Na stronie Wn konta 140 księguje się zwiększenia stanu i wartość krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych, a na stronie Ma zmniejszenie ich stanu oraz obniżenie wartości w stosunku do ceny nabycia.

Ewidencja szczegółowa do kont powinna być prowadzona w sposób umożliwiający ustalenie:

- 1) wartości poszczególnych krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych, wyrażonej w walucie polskiej lub walucie obcej,
- 2) krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych powierzonych poszczególnym osobom odpowiedzialnym za ich stan i zabezpieczenie.

Typowe zapisy strony Wn konta 140 – „ Krótkoterminowe aktywa finansowe ”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zakup obcych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu (w cenie nabycia)	101,135
2.	Czeki obce otrzymane na pokrycie:	
	- należności ujętych na kontach rozrachunków,	201,221,234,240
	- należności z tytułu przychodów nieujętych na kontach rozrachunków,	700,750,760,851
3.	Przyjęcia weksla obcego na pokrycie należności (przed terminem ich płatności):	
	- wartość netto, tj. po potrąceniu dyskonta,	201,221,240
	- dyskonto.	750
4.	Zwrot weksli przez bank lub kontrahenta.	141
5.	Przywrócenie poprzedniej wartości krótkoterminowych papierów wartościowych w przypadku ustąpienia przyczyn jej obniżenia.	750
6.		

Typowe zapisy strony Ma konta 140 – „ Krótkoterminowe aktywa finansowe ”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wartość sprzedanych krótkoterminowych papierów wartościowych (w wartości ewidencyjnej na dzień sprzedaży).	751
2.	Zwrot wystawcom niezrealizowanych przez bank czeków.	201,221,234,240
3.	Wykup weksli przez dłużnika lub bank.	101,130,135,139
4.	Zapłata innemu kontrahentowi wekslem obcym lub przekazania weksla obcego do skupu:	
	- wartość netto, tj. po potrąceniu dyskonta,	201,240
	- dyskonto.	751
5.	Niedobory inwentaryzacyjne krótkoterminowych papierów wartościowych lub innych środków pieniężnych.	240
6.	Odpisanie weksli obcych przedawnionych lub nieściągalnych.	760,851
7.	Zmniejszenie wartości krótkoterminowych papierów wartościowych na dzień bilansowy z tytułu utraty wartości.	751

Konto 141 – „Środki pieniężne w drodze” służy do ewidencji na bieżąco środków pieniężnych w drodze między kasą i bankiem oraz między kontami w różnych bankach.

Na koncie 141 ewidencjonuje się wszystkie przepływy środków pieniężnych w zakresie rozliczeń z kasą i bankiem. Na stronie Wn konta 141 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma zmniejszenie ich stanu

Typowe zapisy strony Wn konta 141 – „Środki pieniężne w drodze”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przekazanie czeku obcego do banku w celu jego wykupu.	140
2.	Dokonywanie wpłat z kasy na rachunek bankowy.	101
3.	Dokonywanie pobrania z rachunków bankowych do kasy.	130,135,139
4.	Przelewy środków między rachunkami bankowymi jednostki prowadzonymi w różnych bankach.	130,135,139

Typowe zapisy strony Ma konta 141 – „Środki pieniężne w drodze”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Realizacja przez bank obcych czeków rozliczeniowych zgłoszonych do wykupu (wpływ środków pieniężnych na rachunek bankowy)	130,135,139
2.	Zwrot z banku niewykorzystanych czeków obcych.	140
3.	Zwrot wystawcom czeków obcych niezrealizowanych przez bank.	201,221,234,240
4.	Wpływ środków pieniężnych w drodze: - do kasy, - na rachunki bankowe	101 130,135,139

Zespół 2 – Rozrachunki i roszczenia

Konta zespołu 2 służą do ewidencji krajowych i zagranicznych rozrachunków, a także do ewidencji rozliczeń środków budżetowych, środków europejskich i innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, wynagrodzeń, niedoborów, szkód i nadwyżek oraz wszelkich innych rozliczeń związanych z rozrachunkami i roszczeniami spornymi. Na kontach tego zespołu ujmuje się rozrachunki i roszczenia krajowe i zagraniczne, powstające ze wszystkich tytułów, niezależnie od rodzaju działalności, której dotyczą, i źródeł, z których są finansowane.

Rozrachunki i roszczenia ujmuje się w ewidencji księgowej od dnia ich powstania do dnia ich wygaśnięcia na skutek spłacenia, oddalenia w postępowaniu spornym lub egzekucyjnym, umorzenia lub odpisania na skutek przedawnienia albo odpisania jako nieistotnych należności.

Konto 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie **201** nie ujmuje się należności jednostek budżetowych zaliczanych do dochodów budżetowych, które są ewidencjonowane na koncie **221**.

Konto 201 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje się za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

Ewidencja szczegółowa do konta 201 zapewnia możliwość wydzielenia należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów ze wskazaniem podziałek klasyfikacji budżetowej /konto 201-P/ a ponadto umożliwia ustalenie należności i zobowiązań w podziale wymaganym w sprawozdaniu finansowym i budżetowym.

Typowe zapisy strony Wn konta 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wartość niedoborów i szkód w dostawach, za które odpowiada dostawca oraz inne tytuły zmniejszenia zobowiązań wobec dostawców (np. uznane przez dostawcę reklamacje jednostki).	080,310,401,851
2.	Zaakceptowane przez dłużników należności od dostawców z tytułu kar i odszkodowań umownych związanych z dostawami.	760
3.	Faktura korygująca zmniejszająca kwotę zobowiązania wobec dostawcy (np. z tytułu uznanej reklamacji, korekty błędu, udzielenia rabatu czy bonifikaty). a) wartość dostawy w cenie sprzedaży lub łącznie z VAT niepodlegającym odliczeniu dotycząca: – działalności eksploatacyjnej,	013,014,310,401, 402,409
	– działalności ZFŚS	851
4.	b) zmniejszenie uprzednio naliczonego VAT do odliczenia.	225
5.	Zapłata zobowiązań za dostawy i usługi.	101,130,135,139
6.	Pokrycie zobowiązań z akredytywy lub czekiem potwierdzonym.	139
7.	Odpisanie zobowiązań (przedawnionych i umorzonych): – działalności eksploatacyjnej:	
	• z tytułu odsetek,	750
	• z pozostałych tytułów,	760
	– działalności finansowanej z funduszy celowych,	851
	– działalności inwestycyjnej (środków trwałych w budowie) w okresie realizacji zadania.	080
8.	Kompensata należności z zobowiązaniami.	201,240
9.	W jednostkach budżetowych równowartość potrąconej przy zapłacie zobowiązań kaucji gwarancyjnej , która jest przelewana z konta 130 na rachunek pomocniczy sum depozytowych.	240

Typowe zapisy strony Ma konta 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków z tytułu dostaw robót i usług:	

	– wartość w cenie zakupu i niepodlegający odliczeniu VAT dotyczące:	
	– działalności eksploatacyjnej,	013,014,310,401-409
	– sum na zlecenie,	240
	– działalności finansowanej z ZFŚS,	013,310,851
	– wartość naliczonego w fakturach VAT podlegającego odliczeniu (w całości lub w części) od VAT należnego.	225
2.	Zobowiązania wobec dostawców z tytułu wymagalnych odsetek i kar umownych:	
	– działalności eksploatacyjnej:	
	a) kary,	761
	b) odsetki za zwłokę w zapłacie,	751
	– działalności inwestycyjnej (kary umowne i odsetki za zwłokę) do czasu zakończenia zadania,	080
3.	– działalności finansowanej z ZFŚS i funduszy celowych.	851
4.	Odpisanie należności umorzonych, przedawnionych lub nieistotnych, na które:	
	a) nie dokonano odpisu aktualizującego:	
	– działalności eksploatacyjnej,	761
	– działalności finansowanej z ZFŚS i funduszy celowych,	851

Konto 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych” służy do ewidencji należności jednostek budżetowych z tytułu dochodów budżetowych, z wyjątkiem należności wymagalnych w przyszłych latach.

Na stronie **Wn konta 221** księguje się przypisane należności z tytułu wymagalnych w danym roku dochodów budżetowych i zwrot nadpłat z tytułu dochodów nienależnie wpłaconych lub orzeczonych do zwrotu.

Na stronie **Ma konta 221** księguje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych, odpisy (zmniejszenia) uprzednio przypisanych należności oraz przeniesienie należności krótkoterminowych do długoterminowych na **konto 226**.

Ewidencji szczegółowa do **konta 221** zapewnia możliwość wydzielenia należności według poszczególnych dłużników ze wskazaniem podziałek klasyfikacji budżetowej, podział należności według budżetów, a ponadto umożliwia ustalenie należności w podziale wymaganym w sprawozdaniu finansowym i budżetowym.

Konto 221 może wykazywać dwa salda: saldo **Wn** będące sumą poszczególnych należności z tytułu dochodów budżetowych oraz saldo **Ma** będące sumą poszczególnych zobowiązań jednostek budżetowych z tytułu nadpłat w dochodach budżetowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Należności jednostek budżetowych: – za sprzedane środki trwałe, wartości niematerialne i prawne,	760

	środki trwale w budowie (inwestycje) oraz materiały,	
	– z tytułu podatków i niepodatkowych dochodów budżetowych z podstawowej działalności operacyjnej,	720
	– z tytułu odsetek przypisanych za zwłokę w zapłacie należności, ujętych na tym koncie,	750
	– z tytułu kar i grzywien,	760
2.	Należności z tytułu dochodów budżetu państwa związanych z realizacją przez samorządową jednostkę budżetową zadań zleconych (objętych sprawozdaniem Rb-27ZZ).	225
3.	Zwroty dochodów budżetowych nienależnie wpłaconych lub orzeczonych do zwrotu i nadpłat oraz wypłat oprocentowania za nieterminowy zwrot nadpłat.	130
4.	Przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych (w wysokości raty należnej za dany rok).	226
5.	Przypisanie do zwrotu w latach następnych dotacji uprzednio rozliczonej w organie dotującym.	720
6.	Przypisanie do zwrotu nierozliczonej dotacji udzielonej w poprzednim roku.	224
7.	Przekazanie z rachunku pomocniczego odsetek dopisanych przez bank do rachunku sum depozytowych na rachunek bieżący jako dochodów budżetu (Wb z rachunku pomocniczego).	139
8.	Przekazanie wadium z przetargu na nabycie nieruchomości z rachunku pomocniczego na rachunek bieżący (Wb z rachunku pomocniczego) na poczet ceny nabycia nieruchomości.	139

Typowe zapisy strony Ma konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpłata należności z tytułu przypisanych dochodów budżetowych:	
	– do kasy,	101
	– czekiem rozrachunkowym,	140
	– do banku jednostki.	130
2.	Zmniejszenie (odpisy) uprzednio przypisanych należności dotyczących dochodów budżetowych.	720
3.	Naliczone oprocentowanie należne podatnikowi z tytułu nieterminowego zwrotu nadpłat podatku.	720
4.	Odpisanie należności (z innych tytułów niż podatki) przedawnionych i umorzonych oraz nieistotnych:	
	– objętych odpisem aktualizującym,	290
	– nieobjętych odpisem aktualizującym.	751,761
5.	Zapłata przez przeniesienie własności rzeczy lub praw majątkowych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego.	011,013,020,310
6.	Przeniesienie należności z tytułu dochodów budżetowych	226

7.	na należności długoterminowe. Uznanie wpłaty, wcześniej zaksięgowanej jako niewyjaśniona, za spłatę należności.	245
8.	Wpływ odsetek z rachunku sum depozytowych na rachunek bieżący jako dochodów budżetowych (Wb z rachunku bieżącego).	130
9.	Wpływ na rachunek bieżący wadium z przetargu na nabycie nieruchomości z rachunku pomocniczego na poczet ceny nabycia nieruchomości (Wb z rachunku bieżącego).	130

Konto 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych.

Na stronie Wn księguje się w korespondencji z kontem 130 przelewy uprzednio zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych, które przekazuje się w określonych terminach na rachunek bieżący samorządu terytorialnego.

Na stronie Ma konta 222 ujmuje się w ciągu roku budżetowego roczne przeniesienie zrealizowanych dochodów na konto 800 – na podstawie sprawozdań budżetowych o dochodach.

Konto 222 może wykazywać saldo **Ma**, które oznacza stan zrealizowanych dochodów budżetowych, ale jeszcze nieprzelanych na rachunek bankowy odpowiednio budżetu państwa lub budżetu samorządu terytorialnego.

Saldo **konta 222** ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z **kontem 130**.

Typowe zapisy strony Wn konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przelew pobranych przez jednostkę dochodów budżetowych odpowiednio na rachunek budżetu państwa lub na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego.	130

Typowe zapisy strony Ma konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie na podstawie okresowego lub rocznego sprawozdania budżetowego sumy zrealizowanych dochodów budżetowych.	800

Konto 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych” służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich.

Na stronie Wn księguje się w korespondencji z kontem 800 przeniesienie na podstawie okresowych lub rocznych sprawozdań budżetowych zrealizowanych wydatków budżetowych.

Na stronie Wn ujmuje się również zwroty na rachunek bieżący samorządu terytorialnego niewykorzystanych do końca roku środków otrzymanych na wydatki.

Na stronie Ma konta 223 księguje się okresowe wpływy środków pieniężnych otrzymanych z budżetu samorządu na pokrycie wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich w korespondencji z kontem 130.

Konto 223 może wykazywać saldo **Ma**, które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych od dysponenta wyższego stopnia, które nie przekazano jeszcze do podporządkowanych jej dysponentów niższego stopnia oraz środków przeznaczonych na pokrycie wydatków danej jednostki budżetowej, lecz niewykorzystanych i niezwróconych do końca okresu.

Saldo **konta 223** ulega likwidacji w wyniku księgowania przelewu dokonanego z tytułu zwrotu dysponentowi wyższego stopnia lub do budżetu jednostki samorządu terytorialnego niewykorzystanych środków na wydatki budżetowe minionego roku.

Typowe zapisy strony Wn konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Okresowe przelewy środków pieniężnych dla dysponentów niższego stopnia na pokrycie ich wydatków budżetowych, w tym wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów ze środków europejskich.	130
2.	Zwrot dysponentowi wyższego stopnia niewykorzystanych do końca roku środków na wydatki.	130
3.	Zwroty do budżetu jednostki samorządu terytorialnego niewykorzystanych środków na planowane na dany rok wydatki budżetowe i na wydatki niewygasające.	130
4.	Okresowe lub roczne przeniesienie na podstawie sprawozdań budżetowych zrealizowanych wydatków budżetowych, w tym wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich.	800
5.	Przebieganie zrealizowanych wydatków niewygasających.	800

Typowe zapisy strony Ma konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływy środków budżetowych otrzymanych przez samorządowe jednostki budżetowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.	130
2.	Wpływy środków na realizację wydatków niewygasających.	130,139
3.	Otrzymane zwroty od dysponentów niższego stopnia środków budżetowych niewykorzystanych na wydatki.	130

Konto 224- „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z funduszy europejskich” służy do ewidencji rozliczenia przekazanych przez organ dotacji budżetowych.

Na stronie **Wn konta 224** ujmuje się wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący.

Na stronie **Ma** księguje się wartość dotacji uznanych za prawidłowo wykorzystane i rozliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami lub zwróconych w roku ich przekazania.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do **konta 224** powinna umożliwić ustalenie wartości dotacji przekazanych poszczególnym jednostkom z jednoczesnym wyodrębnieniem poszczególnych celów, na jakie dotacje były przekazane,

Konto 224 może wykazywać saldo **Wn**, które oznacza wartość niewykorzystanych i nierozliczonych dotacji lub wartość dotacji należnych do zwrotu w roku, w którym zostały przekazane. Dotacje z budżetu jednostki samorządu terytorialnego zwrócone do końca roku, w którym zostały udzielone, stanowią zmniejszenie wydatków, natomiast zwrócone w roku następnym zgodnie z terminem rozliczenia zalicza się do dochodów budżetowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z funduszy europejskich”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przelew przyznanych przez organ dotacji budżetowych	130

Typowe zapisy strony Ma konta 224 Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z funduszy europejskich”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Uznanie dotacji za wykorzystaną i rozliczoną.	810
2.	Zwrot dotacji w roku jej przekazania.	130
3.	Przekwalifikowanie na początku roku następnego dotacji niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem do zwrotu do budżetu jst w styczniu roku następnego.	221

Konto 225 – „Rozrachunki z budżetami” służy do ewidencji rozrachunków z budżetem państwa oraz zobowiązań podatkowych własnych i wynikających z funkcji płatnika potrąceń na podatek dochodowy od osób fizycznych. Służy także do rozrachunków z urzędem skarbowym z tytułu VAT oraz do rozliczeń VAT naliczonego i VAT należnego.

Na stronie **Wn konta 225** ujmuje się w szczególności wpłaty do budżetu z tytułu podatków i opłat, należności od budżetu z tytułu funkcji płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych oraz należności z tytułu nadpłat w rozliczeniach z budżetami.

Na stronie **Ma** księguje się w szczególności zobowiązania wobec budżetu z tytułu naliczonych podatków, opłat płaconych przez jednostkę lub potrąconych przez jednostkę jako płatnika, zobowiązania z tytułu zaliczek na podatki pobrane przez jednostkę tj. podatku dochodowego od osób fizycznych.

Ewidencję pomocniczą do konta prowadzi się z wyodrębnieniem jednostek do których należy odprowadzić zobowiązania wobec budżetu, z podziałem na tytuły rozliczeń oraz podziałek klasyfikacji budżetowej.

Konto 225 może mieć dwa salda ustalone jako sumy sald kont ksiąg pomocniczych. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec budżetu.

Typowe zapisy strony Wn konta 225 „Rozrachunki z budżetami”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przelewy z tytułu innych zobowiązań wobec budżetu finansowanych ze środków: – budżetowych, – funduszy celowych i ZFŚS, – sum na zlecenie.	130 135 139
2.	Należności od budżetu z tytułu nadpłat podatków uprzednio naliczonych: – dotyczące kosztów działalności eksploatacyjnej, – dotyczące kosztów działalności finansowanej z ZFŚS, – wpłaconych w imieniu pracowników (np. podatku dochodowego od osób fizycznych).	403 851 231
3.	Wpłata na rachunek budżetu jst dochodów budżetu państwa zrealizowanych przez samorządowe jednostki budżetowe (cała kwota zrealizowanych dochodów bez potrąceń).	130
4.	W jednostkach będących podatnikami VAT VAT naliczony w fakturach i w fakturach korygujących dostawców oraz pobrany przez urząd celny, jeśli w całości lub w części podlega odliczeniu od VAT należnego.	201,240

Typowe zapisy strony Ma konta 225 „Rozrachunki z budżetami”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczone zobowiązania podatkowe, cła i opłaty obciążające koszty lub fundusze.	080,403,851
2.	Naliczony i potrącony na listach płac podatek dochodowy od osób fizycznych.	231
3.	Naliczone odsetki należne budżetowi z tytułu zwłoki w zapłacie zobowiązań.	080,751,851
4.	Wpływy należności z tytułu rozrachunków z budżetem (zwrot nadpłat i należnych za ubiegły rok dotacji).	130,135
5.	Naliczenie należności z tytułu dochodów budżetu państwa realizowanych przez samorządowe jednostki budżetowe wykonujących zadania zlecone w administracji państwowej.	221
6.	W jednostkach będących podatnikami VAT VAT należny od sprzedaży*: – wynikający z wystawionych dla odbiorców faktur i faktur	201,221

	korygujących, – według kasy fiskalnej.	101
7.	VAT należny z tytułu przekazania rzeczowych składników majątku oraz nieodpłatnych świadczeń i usług (dokumentowany fakturą wewnętrzną): – na potrzeby reprezentacji i reklamy, – od darowizn oraz bezpłatnych świadczeń i usług.	409,851 761,851
8.	VAT należny od otrzymanych zaliczek, zadatków i przedpłat na podstawie wystawionych faktur*	201
9.	Faktury korygujące VAT zmniejszające sumy podatku naliczonego przy zakupach dotyczących działalności objętej VAT.	201,240
10.	Zwrot bezpośredni podatku naliczonego.	130,135,139
11.	Przebieganie VAT naliczonego, w części niepodlegającej zwrotowi lub odliczeniu od VAT należnego budżetowi.	011,013,014,020, 080,403,851
12.	Sankcyjny podatek VAT naliczony na podstawie decyzji władz skarbowych.	761

Konto 226 – „Długoterminowe należności budżetowe” służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem.

Na stronie **Wn konta 226** ujmują się w szczególności:

- długoterminowe należności ewidencjonowane w korespondencji z **kontem 840**,
- przeniesienie należności krótkoterminowych z **konta 221** na długoterminowe.

Na stronie **Ma konta 226** ujmują się w szczególności przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych (np. przy należnościach spłaconych przez kilka lat przeniesienie na **konto 221** raty należnej w danym roku).

Ewidencję analityczną prowadzi się według dłużników, od których te należności przysługują, ze wskazaniem okresów wymagalności.

Konto 226 może wykazywać saldo Wn, które wykazuje wartość długoterminowych należności z tytułu dochodów budżetowych jednostek budżetowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przypisanie należności budżetowych wymagalnych w przyszłych latach.	840
2.	Przeniesienie należności krótkoterminowych do długoterminowych (np. w związku z przesunięciem terminu płatności).	221

Typowe zapisy strony Ma konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przebieganie wymagalnej w danym roku należności do krótkoterminowych (np. raty wymagalne w danym roku).	221

Konto 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” służy do ewidencji innych niż z budżetami rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz składek na Fundusz Pracy i Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Po stronie Wn konta 229 ujmuje się należności z tytułu wypłaconych zasiłków, spłatę i zmniejszenie zobowiązań (np. z tytułu korekt uprzednich naliczeń) oraz obciążenie z tytułu należności za prowadzenie inkasa składek ZUS.

Na stronie Ma księguje się zobowiązania z tytułu naliczonych składek, otrzymane wpłaty i inne zmniejszenia z tytułu rozrachunków publicznoprawnych.

Ewidencja analityczna do konta zapewnia możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań wynikających z rozrachunków z jednoczesnym wskazaniem tytułów tych rozrachunków i podziałek klasyfikacji budżetowej.

Konto może wykazywać dwa salda: saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Typowe zapisy strony Wn konta 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przelewy składek do ZUS – na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy oraz do PFRON.	130,135,139
2.	Wypłata zasiłków pokrywanych przez ZUS, które ujęto na listach wynagrodzeń.	231
3.	Wypłaty świadczeń ZUS nieobjętych listą wynagrodzeń.	101,130,135
4.	Naliczone należności z tytułu inkasa składek.	760
5.	Odpisanie zobowiązań przedawnionych.	760,851

Typowe zapisy strony Ma konta 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	1. Naliczone składki płacone przez pracodawcę na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i na Fundusz Pracy oraz PFRON od wynagrodzeń: – działalności operacyjnej, – działalności finansowanej z funduszy celowych i ZFŚS, – pokrywanych z sum na zlecenie.	405 851 240
2.	Składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych płacone przez pracownika, które są potrącane z wynagrodzeń.	231
3.	Otrzymane przelewy z ZUS z tytułu zwrotu przewyżki wypłaconych świadczeń ponad składki na FUS i FP oraz zwrotu nadpłaty składek.	130,135
4.	Odpisanie należności umorzonych i przedawnionych.	761,851

Konto 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczanych do wynagrodzeń wynikających ze stosunku pracy, umowy

Zespół 4 – „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”

Konta zespołu 4 służą do ewidencji kosztów w układzie rodzajowym związanych z działalnością operacyjną, podstawową, pomocniczą oraz ogólnego zarządu) jednostek budżetowych.

Konto 400 służy do ewidencji naliczonych odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych ewidencjonowanych na **koncie 011** oraz tych wartości niematerialnych i prawnych, od których odpisy amortyzacyjne są naliczane stopniowo według przyjętych stawek amortyzacyjnych.

Na stronie **Wn konta 400** księguje się naliczone odpisy amortyzacyjne, a na stronie **Ma** ewentualne korekty zmniejszające odpisy amortyzacyjne oraz przeniesienie w końcu roku salda konta na wynik finansowy.

W ciągu roku **konto 400** może wykazywać saldo **Wn**, które wyraża wysokość kosztów amortyzacji naliczonej od początku danego roku.

Na koniec roku obrotowego saldo konta **400** przenosi się na **konto 860**

Typowe zapisy strony Wn konta 400 „Amortyzacja”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczona amortyzacja.	071

Typowe zapisy strony Ma konta 400 „Amortyzacja”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zmniejszenie z tytułu korekty uprzednio naliczonych kosztów amortyzacji.	071
2.	Przeniesienie rocznej sumy kosztów amortyzacji na koniec roku obrotowego.	860

Konto 401 – „Zużycie materiałów i energii” służy do ewidencji kosztów: zużycia materiałów i wyposażenia oraz energii ponoszonych w podstawowej działalności operacyjnej, a także w działalności pomocniczej i ogólnego zarządu jednostki.

W szczególności na stronie **Wn konta 401** ujmuje się zużycie:

- 1) materiałów wydanych do działalności podstawowej, ogólnej i pomocniczej, w tym także artykułów spożywczych i odpadków,
- 2) wyposażenia,
- 3) paliwa,
- 4) części zapasowych maszyn i urządzeń,
- 5) energii.

Na koniec roku obrotowego saldo konta przenosi się na stronę **Wn 860**.

Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

Typowe zapisy strony Wn konta 401 „Zużycie materiałów i energii”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Koszty w wartości umorzenia wydanych do używania pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych w cenie nabycia nie wyższej niż 3500zł oraz zbiorów bibliotecznych (umarzanych w 100% w miesiącu oddania do używania).	072
2.	Materiały wydane do zużycia w działalności operacyjnej: – bezpośrednio z zakupu, – z magazynu.	101,201,234 310
3.	Niedobory i szkody materiałów uznane za niezawinione, zwiększające koszty.	240
4.	Zużycie energii według faktur: – zapłaconych gotówką, – do rozliczenia bezgotówkowego.	101 201,234

Typowe zapisy strony Ma konta 401 „Zużycie materiałów i energii”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zmniejszenia kosztów z tytułu: – korekty obniżającej wartość w cenie zakupu (łącznie z niepodlegającymi odliczeniu VAT) materiałów wydanych bezpośrednio do zużycia (na podstawie korygujących dowodów sprzedaży otrzymanych od dostawców), – zwrotu materiałów i odpadków użytkowych do magazynu (pobranych do działalności), – sprzedaży materiałów, których wartość księgowano w koszty bezpośrednio po przyjęciu od dostawcy,	201 310 761
2.	Nadwyżka materiałów uznana za zmniejszającą koszty.	240
3.	Wartość materiałów wydanych do zużycia, ale nieużytych (według spisu z natury odpowiednio na koniec roku).	310
4.	Przeniesienie salda konta występującego na koniec roku obrotowego	860

Konto 402 – „Usługi obce” służy do ewidencji kosztów usług obcych wykonanych na rzecz działalności operacyjnej jednostki.

Koszty usług obcych ewidencjonuje się w cenie zakupu netto, tj. bez podlegającego odliczeniu naliczonego w fakturach podatku VAT. Natomiast jeżeli naliczony podatek VAT nie podlega odliczeniu od należnego, wówczas o jego wartość zwiększa się koszt nabytej usługi.

Na koncie 402 ujmuje się w szczególności przyjęte:

- 1) usługi remontów, napraw i konserwacji środków trwałych używanych przez jednostkę,

- 2) usługi spedycyjne, składowania, transportowe, także przewozu pracowników, o ile koszty te nie są wliczane do kosztów podróży służbowych lub nie wiążą się z działalnością socjalną,
- 3) inne usługi (np. pocztowe, łączności, bankowe, pralnicze, komunalne, obliczeniowe, z tytułu najmu i dzierżawy, z tytułu leasingu operacyjnego, doradcze, tłumaczenia, informatyczne, telekomunikacyjne, dozoru mienia, utrzymania czystości i wywozu śmieci, ogłoszeń w środkach masowego przekazu, archiwów),
- 4) usługi szkoleń pokrywane przez pracodawcę.

Na stronie **Wn konta 402** ujmuje się poniesione koszty, zaś po stronie **Ma** ich zmniejszenie wynikające z faktur lub rachunków korygujących. Na koniec roku obrotowego saldo konta przenosi się na stronę **Wn 860**. Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

Na **koncie 402** nie księguje się kosztów zakupu usług zdrowotnych dla osób nieobjętych ubezpieczeniem zdrowotnym zaliczanym do świadczeń o charakterze pomocy społecznej.

Typowe zapisy strony Wn konta 402 „Usługi obce”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	1. Odebrane usługi według faktur lub rachunków wykonawców: – zapłacone gotówką, – do zapłacenia w formie bezgotówkowej.	101 201,234

Typowe zapisy strony Ma konta 402 „Usługi obce”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zmniejszenia kosztów z tytułu korekty obniżającej wartość usług w cenie zakupu na podstawie korygujących dowodów sprzedaży otrzymanych od wykonawców (łącznie z niepodlegającym odliczeniu podatkiem VAT).	201
2.	Przeniesienie rocznej sumy kosztów usług obcych na koniec roku obrotowego.	860

Konto 403 – „Podatki i opłaty” służy do ewidencji podatków i opłat o charakterze kosztowym,

a w szczególności:

- podatku od nieruchomości, podatku leśnego,
- podatku od środków transportu,
- podatku od czynności cywilnoprawnych,
- opłat o charakterze podatkowym (np. opłaty za czynności cywilnoprawne, opłaty z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska, opłaty za ochronę środowiska i na rzecz PFRON,
- opłat: lokalnych, skarbowych, notarialnych, sądowych (niezwiązanych z dochodzeniem roszczeń, zakupem aktywów trwałych, niezaliczanych do wartości niematerialnych i prawnych), administracyjnych,

– opłaty roczne z tytułu wieczystego użytkowania gruntu.

Szczególnym przypadkiem kosztów księgowanych na **koncie 403** są wydatki na podatek VAT naliczony niepodlegający zwrotowi z tytułu rozliczeń wydatków, np. interwencji na wspólnych rynkach rolnych, gdy te wydatki wykazane są w odrębnym paragrafie wydatków 453.

Na **koncie 403 nie księguje się** opłat ponoszonych w działalności podstawowej mających charakter sankcji, które ujmuje się na stronie **Wn konta 761**, odsetek z tytułu zwłoki w zapłacie zobowiązań ewidencjonowanych na stronie **Wn konta 751** oraz opłat sądowych z tytułu dochodzenia należności spornych ewidencjonowanych na stronie **Wn konta 761**.

Nie ujmuje się zaliczek pobranych przez płatnika z tytułu podatku dochodowego od wynagrodzeń, umów zlecenia i o dzieło (**Wn 231 Ma 225**).

W ciągu roku podatki i opłaty zwiększające koszty działalności podstawowej ujmuje się na stronie Wn konta, zaś ich zmniejszenie po stronie Ma.

Na koniec roku obrotowego saldo konta przenosi się na stronę **Wn 860**.

Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

Typowe zapisy strony Wn konta 403 „Podatki i opłaty”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Podatki i opłaty – zapłacone lub naliczone.	101,130

Typowe zapisy strony Ma konta 403 „Podatki i opłaty”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zmniejszenie naliczonych uprzednio podatków i opłat. 201, 225,	201
2.	Przeniesienie na koniec roku obrotowego rocznej sumy kosztów z tytułu podatków i opłat.	860

Konto 404 – „Wynagrodzenia” służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej z tytułu wynagrodzeń za pracę (pieniężnych i w naturze) dla pracowników i innych osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy agencyjnej i innych umów zgodnie z odrębnymi przepisami.

Na koncie 404 ujmuje się zarówno wynagrodzenia zaliczane do osobowych, bezosobowych, jak i do honorariów.

Na stronie **Wn konta 404** ujmuje się kwotę wynagrodzeń brutto łącznie z wartością przysługujących świadczeń w naturze zaliczonych do wynagrodzeń (bez potrąceń z różnych tytułów dokonywanych w listach płac) (§ 401,404,410,417)

Na **koncie 404 nie ujmuje się**:

- wynagrodzeń niezwiązanych z działalnością operacyjną jednostki, naliczonych np. w związku z usuwaniem skutków zdarzeń nadzwyczajnych (pożaru, powodzi, kradzieży z włamaniem), które księguje się na stronie **Wn konta 771**, oraz dotyczących środków trwałych w budowie (inwestycji) księgowanych na stronie **Wn konta 080**,
- wypłat ze środków funduszy celowych oraz świadczeń niezaliczanych do wynagrodzeń, które obciążają **konta 405** lub **409**,

Na stronie **Ma konta 404** księguje się korekty zmniejszające uprzednio zaksięgowane wynagrodzenia brutto.

Na koniec roku obrotowego saldo konta przenosi się na stronę **Wn 860** i wobec tego nie wykazuje ono salda na koniec roku obrotowego.

Typowe zapisy strony Wn konta 404 „Wynagrodzenia”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczone wynagrodzenia łącznie z wartością przysługujących świadczeń w naturze zaliczanych do wynagrodzeń.	231

Typowe zapisy strony Ma konta 404 „Wynagrodzenia ”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zmniejszenia z tytułu korekty błędu w naliczeniu wynagrodzeń.	231
2.	Przeniesienie rocznej sumy kosztów wynagrodzeń na koniec roku obrotowego.	860

Konto 405 – „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników” służy do ewidencji kosztów działalności operacyjnej z tytułu ubezpieczeń społecznych oraz różnego rodzaju świadczeń na rzecz pracowników i osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń.

Na koncie 405 ujmuje się w szczególności:

- koszty ubezpieczeń społecznych pracowników i podopiecznych, obciążających jednostkę, (§ 411,412)
- koszty z tytułu różnych świadczeń wypłacanych pracownikom, ale niezaliczanych do wynagrodzeń lub uposażeń, (§ 302)
- naliczone w ciężar kosztów odpisy na ZFŚS, (§ 444)
- wydatki związane z bhp i ochroną zdrowia, (§ 302,428)
- inne świadczenia na rzecz pracowników oraz innych osób uprawnionych.

Na stronie **Wn konta 405** ujmuje się naliczone koszty z tytułu ubezpieczeń społecznych oraz różnego rodzaju świadczeń na rzecz pracowników i innych osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń, oraz na rzecz innych osób uprawnionych.

Na stronie **Ma konta 405** księguje się zmniejszenia uprzednio ujętych kosztów.

Saldo **konta 405** na koniec roku obrotowego przenosi się na stronę **Wn 860**. Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

Typowe zapisy strony Wn konta 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczone składki na: – ubezpieczenia społeczne (płacone przez jednostkę),	229

	– Fundusz Pracy, – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.	
2.	Wartość przelanych lub naliczonych odpisów na ZFŚS	130,240
3.	Ekwiwalenty za używanie przez pracowników własnej odzieży roboczej, środków czystości, narzędzi, sprzętu itp.	101,130,231,234

Typowe zapisy strony Ma konta 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zmniejszenia kosztów uprzednio ujętych (np. z tytułu błędów w obliczeniach lub z tytułu zaliczenia ich do działalności finansowanej z funduszy celowych).	240,851
2.	Przeniesienie rocznej sumy kosztów na koniec roku obrotowego.	860

Konto 407 – „Inne świadczenia finansowane z budżetu” służy do ewidencji kosztów działalności operacyjnej z tytułu nagród niezaliczanych do wynagrodzeń, wypłat stypendiów, innych form pomocy dla uczniów

Na **koncie 407** księguje się koszty świadczeń dla osób fizycznych innych niż pracownicy jednostki, finansowanych z budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Koszty księgowane na stronie **Wn konta 407** obejmują w szczególności:

- świadczenia społeczne (stypendia) wypłacane w formie pieniężnej i rzeczowej, (§ 326)
- nagrody, stypendia i inne świadczenia przyznawane dla osób niebędących pracownikami jednostki budżetowej ponoszącej koszty (§ 304).

Na stronie **Ma konta 407** księguje się zmniejszenia uprzednio ujętych kosztów.

Saldo **konta 407** na koniec roku obrotowego przenosi się na stronę **Wn 860**. Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

Typowe zapisy strony Wn konta 407 „Inne świadczenia finansowane z budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Świadczenia społeczne	101,130,240
2.	Stypendia dla uczniów i studentów,	101,130,240
3.	Składki ubezpieczenia zdrowotnego opłacone za osoby niebędące pracownikami jednostki.	103,130,240
4.	Nagrody dla osób niebędących pracownikami jednostki.	101,130

Typowe zapisy strony Ma konta 407 „Inne świadczenia finansowane z budżetu”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zmniejszenie kosztów uprzednio ujętych.	Konta zespołu 1 i 2
2.	Przeniesienie rocznej sumy kosztów na koniec roku obrotowego.	860

agencji, umowy zlecenia, umów o dzieło i innych umów zgodnie z odrębnymi przepisami oraz z tytułu wypłat zasiłków pokrywanych przez ZUS, które naliczono na listach wynagrodzeń.

Na stronie Wn ewidencjonuje się w szczególności wypłaty wynagrodzeń i zaliczek na wynagrodzenia, potrącenia obciążające pracownika, wypłaty zasiłków ZUS dokonane z wynagrodzeń naliczonych na liście.

Na stronie Ma księguje się naliczone wynagrodzenia obciążające koszty lub straty nadzwyczajne działalności jednostki.

Do konta 231 prowadzi się imienną ewidencję wynagrodzeń i świadczeń poszczególnych pracowników i innych osób fizycznych otrzymujących wynagrodzenia i świadczeń zaliczanych do wynagrodzeń. Imienna ewidencja wynagrodzeń umożliwia ustalenie podstawy do naliczeń zasiłków, emerytur, rent oraz podatków obciążających pracownika.

Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo **Wn** oznacza stan należności od pracowników, np. z tytułu wypłaconych zaliczek na wynagrodzenia, nadpłaconych wynagrodzeń itp. Saldo **Ma** oznacza stan zobowiązań z tytułu naliczonych, a niewypłaconych wynagrodzeń.

Typowe zapisy strony Wn konta 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wypłata wynagrodzeń i zaliczek na poczet wynagrodzeń, zasiłków pokrywanych ze środków ZUS, oraz ujętych na listach płac: ekwiwalentów pieniężnych za deputaty, za używanie własnej odzieży roboczej, materiałów i narzędzi: – gotówką z kasy, – przelewem na konta pracowników.	101 130,135,139
2.	Potrącenia dokonane na liście płac z tytułu: – podatku dochodowego od osób fizycznych, – składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych płaconych przez pracowników z własnych środków, – składek na dobrowolne ubezpieczenia grupowe, – składek i zwrotu pożyczek do pracowniczej kasy zapomogowo-pożyczkowej oraz potrąceń z tytułu alimentów i innych zobowiązań określonych przepisami, – nierozliczonych zaliczek i innych należności od pracowników np. pożyczki z ZFŚS, – opłat za świadczenia działalności socjalnej (nieprzypisanych) - . opłat za świadczenia działalności socjalnej (przypisanych)	225 229 240 240 234 851 234
3.	Przekazane świadczenia rzeczowe, zaliczane do wynagrodzeń: – z zakupu, – z zapasu materiałów,	201 310
4.	Odpisanie przedawnionych zobowiązań z tytułu wynagrodzeń dotyczących: – działalności operacyjnej,	760

5.	– działalności funduszy celowych i ZFŚS.	851
	Obciążenia z tytułu nadpłaty wynagrodzeń:	
	– działalności operacyjnej,	404
	– działalności funduszy celowych i ZFŚS.	851

Typowe zapisy strony Ma konta 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczone w listach wynagrodzenia brutto obciążające:	
	– koszty działalności operacyjnej,	404
	– koszty środków trwałych w budowie (inwestycji),	080
	– straty nadzwyczajne działalności operacyjnej,	771
	– fundusze celowe i ZFOES.	851
2.	Naliczone zasiłki, które pokrywa ZUS, wypłacane na podstawie listy wynagrodzeń.	229
3.	Naliczenie kosztów z tytułu świadczeń rzeczowych należnych pracownikom*:	
	– działalności operacyjnej,	404
	– działalności funduszy celowych i ZFŚS.	851
4.	Odpisanie należności przedawnionych i umorzonych:	
	– działalności operacyjnej,	761
	– działalności funduszy celowych i ZFOES.	851
5.	Przeksięgowanie roszczeń spornych dotyczących wynagrodzeń.	240
6.	Wynagrodzenia pokrywane ze środków otrzymanych do wypłaty od innych jednostek (z sum na zlecenie).	240
7.	Wartość należnego pracownikowi umundurowania.	401

Konto 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia, np. należności z tytułu pobranych do rozliczenia zaliczek na wydatki obciążające jednostki, z tytułu odpłatności za świadczenia dokonane na rzecz pracowników oraz z tytułu udzielonych pracownikom pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, należności od pracowników z tytułu niedoborów i szkód, a także zapłacone zobowiązania wobec pracowników.

Na **koncie 234** księguje się zobowiązania z tytułu ekwiwalentów wypłacanych za używanie własnej odzieży, za zużyte materiały i sprzęt własny, jeżeli ich naliczenie nie jest dokonywane na liście wypłat wynagrodzeń oraz za przejazdy służbowe własnym samochodem pracownika i z tytułu zwrotu sum wyłożonych przez pracownika na pokrycie kosztów jednostki.

Typowe zapisy strony Wn konta 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wypłaty sum do rozliczenia (zaliczek) i spłata zobowiązań wobec	

	pracowników:	
	– gotówką,	101
	– z rachunków bankowych.	130,135,139
2.	Należności z tytułu:	
	– sprzedaży wyrobów, usług, towarów i składników majątkowych działalności operacyjnej:	
	• przychód ze sprzedaży,	700,760
	• należny VAT naliczony w fakturach,	225
	– świadczeń odpłatnych działalności zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,	851
	– wypłaty pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,	101,135
	– naliczonych odsetek od pożyczek mieszkaniowych z ZFŚS (wymagalnych).	851
3.	Należności z tytułu niedoborów i szkód.	240
4.	Odpisanie zobowiązań przedawnionych:	
	– działalności eksploatacyjnej,	760
	– działalności funduszy ZFŚS.	851
5.	Należności z tytułu roszczeń spornych zasądzonych na rzecz jednostki:	
	– roszczenie podstawowe,	240
	– zasądzone należności dodatkowe:	
	• z tytułu kosztów postępowania sądowego,	760
	• z tytułu odsetek.	750

Typowe zapisy strony Ma konta 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Pokryte przez pracownika z pobranej zaliczki lub z własnych środków:	
	– koszty:	
	a) działalności operacyjnej,	401-409
	b) środków trwałych w budowie (inwestycji),	080
	c) działalności funduszy celowych i ZFŚS,	851
	d) działalności finansowanej przez inne jednostki (z sum na zlecenie),	240
	– materiały przyjęte do magazynu,	310
	– naliczony przy zakupach VAT podlegający rozliczeniu (w jednostkach będących podatnikiem VAT).	225
2.	Wpłaty z tytułu zwrotu niewykorzystanych zaliczek oraz należności od pracowników:	
	– do kasy,	101
	– na rachunki bankowe.	130,135,139

3.	Zobowiązania z tytułu ekwiwalentów za używanie przez pracowników własnej odzieży, materiałów i sprzętu do:	
	– działalności operacyjnej,	401
	– środków trwałych w budowie (inwestycji),	080
	– działalności funduszy celowych i ZFŚS.	851
4.	Należności od pracowników potrącone na liście wynagrodzeń.	231
5.	Odpisanie należności umorzonych, przedawnionych lub o nieistotnej wartości:	
	– działalności operacyjnej,	761
	– działalności funduszy celowych i ZFŚS.	851
6.	Skierowanie roszczeń do sądu.	240
7.	Odpisanie należności, na które uprzednio księgowano odpis aktualizujący należności w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.	290

Konto 240 – „Pozostałe rozrachunki” służy do ewidencjonowania krajowe i zagraniczne należności i roszczenia oraz zobowiązania nie objęte ewidencją na kontach 201-234, a także do rozliczenia niedoborów i szkód.

Na stronie Wn konta 240 księguje się odprowadzenia różnych potrąceń z list płac, wypłaty z sum depozytowych, błędne obciążenia i korekty błędnych uznań dokonanych przez bank.

Na stronie Ma ewidencjonuje się między innymi zobowiązania z tytułu dokonanych potrąceń z list wynagrodzeń na rzecz różnych jednostek, wpływy sum depozytowych, błędne uznania i korekty błędnych obciążeń bankowych.

Ewidencję analityczną do **konta 240** prowadzi się według jednostek i osób z uwzględnieniem tytułów poszczególnych rozrachunków, roszczeń i rozliczeń oraz zakresów działalności, z którymi są związane, z jednoczesnym wskazaniem podziałek klasyfikacji budżetowej.

Na **koncie 240** mogą występować dwa salda będące sumą sald występujących na kontach analitycznych. Saldo **Wn** oznacza stan należności i roszczeń, a saldo **Ma** – stan zobowiązań z tytułu pozostałych rozrachunków.

W bilansie należności wykazuje się po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące, które są księgowane na koncie 290 po stronie Ma.

Typowe zapisy strony Wn konta 240 „Pozostałe rozrachunki”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Faktury VAT lub rachunki za dostawy i usługi finansowane z własnych i obcych środków na budowę środków trwałych (inwestycje) oraz z sum na zlecenie lub sum depozytowych.	201,234
2.	Wynagrodzenia obciążające sumy na zlecenie.	231
3.	Składki na FUS i Fundusz Pracy naliczone od wynagrodzeń wypłacanych z sum na zlecenie (w części obowiązującej zleceniodawcę).	229
4.	Zwrot niewykorzystanych sum na zlecenie, kaucji, sum	101,139

	zabezpieczenia oraz wypłata sum depozytowych.	
5.	Obciążenie właścicieli kaucji i kwot zabezpieczenia należytego wykonania umowy kosztami zapłaconymi przez jednostkę, ale pokrywanymi z tych kwot.	139,401-409
6.	Udzielone pożyczki mieszkaniowe z ZFŚS osobom niebędącym pracownikami (emerytom i rencistom).	101,135
7.	Naliczone wymagalne odsetki od udzielonych pożyczek z ZFŚS (np. emerytom).	851
8.	Wypłacone zaliczki na budowę środków trwałych (inwestycje) wspólne realizowane przez innych inwestorów.	130
9.	Wpłacone inwestorom zastępczym środki na sfinansowanie zleconej im budowy środków trwałych (inwestycji), którą sami rozliczają.	130
10.	Należności od jednostek i osób fizycznych niebędących pracownikami z tytułu zwrotu poniesionych w ich imieniu wydatków.	101,130,135
11.	Ujawnione niedobory i szkody:	
	– gotówki,	101
	– materiałów w magazynie i przerobie,	310
	– podstawowych środków trwałych (wartość nieumorzona),	011
	– papierów wartościowych i innych środków pieniężnych,	140
	– związane ze środkami trwałymi w budowie (inwestycjami),	080
	– obcych składników majątkowych,	201,240
12.	Kompensata nadwyżek z niedoborami.	240
13.	Rozliczenie nadwyżek pozostałych środków trwałych i zbiorów bibliotecznych.	760
14.	Rozliczenie nadwyżki środków trwałych umarzanych stopniowo oraz środków trwałych w budowie (inwestycji).	800
15.	Nadwyżki środków obrotowych zaliczone do pozostałych przychodów operacyjnych.	760
16.	Wyksięgowanie nadwyżek pozornych,	011,101,310
17.	Roszczenia z tytułu niedoborów:	
	– wartość ewidencyjna niedoboru (netto),	240
	– dodatnia różnica między wartością ewidencyjną netto a wartością roszczenia.	290
18.	Roszczenia sporne:	
	– z tytułu dostaw i sprzedaży,	201
	– z tytułu należności od pracowników.	231,234
19.	Zasądzone należności z tytułu:	
	– odsetek,	750
	– kosztów postępowania.	760
20.	Wypłaty z kasy dotyczące sum na zlecenie i depozytowych.	101
21.	Niesłuszne obciążenia i korekty pomyłkowych uznań bankowych.	130,135,139
22.	Faktura korygująca zmniejszająca kwotę zobowiązania wobec	

	dostawcy (np. z tytułu uznania reklamacji, korekty błędu, udzielenia rabatu lub bonifikaty) dotycząca budowy środka trwałego (inwestycji):	
	– wartość łączna z VAT niepodlegającym odliczeniu,	011,020,080
	– zmniejszenie uprzednio naliczonego VAT do odliczenia (w całości lub w części).	225
23.	Należności z tytułu pewnych odszkodowań przyznanych przez ubezpieczyciela.	760,840
24.	Odpisanie zobowiązań przedawnionych dotyczących działalności:	
	– operacyjnej,	761
	– inwestycyjnej – nierozliczonych środków trwałych w budowie.	080
	- funduszy celowych	851
25.	Zaliczeniem wadium z przetargu na sprzedaż nieruchomości na poczet przychodów ze sprzedaży nieruchomości	760

Typowe zapisy strony Ma konta 240 „Pozostałe rozrachunki”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpłaty należności.	101,130,135,139
2.	Otrzymane sumy na zlecenie, kwoty kaucji, wadium i zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz wpłaty sum depozytowych:	
	– do kasy,	101
	– na inne rachunki jednostki budżetowej,	139
3.	Zobowiązania z tytułu potrąceń dokonanych na listach płac na rzecz jednostek innych niż budżet, ZUS i PFRON.	231
4.	Umorzenie należności oraz odpisanie należności przedawnionych lub nieistotnych obciążające:	
	– pozostałe koszty operacyjne,	761
	– koszty działalności funduszy celowych i ZFŚS.	851
6.	Wpływy należności z tytułu pożyczek udzielonych z ZFŚS.	101,135
7.	Ujawnione nadwyżki:	
	– gotówki w kasie,	101
	– materiałów,	310
	– środków trwałych umarzanych stopniowo,	011
	– pozostałych środków trwałych w używaniu,	013
	– zbiorów bibliotecznych,	014
	– środków trwałych w budowie (inwestycji)	080
8.	Przyjęcie efektów inwestycji wspólnych od innego inwestora (jako rozliczenia wpłaconej zaliczki).	011,020
9.	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków z tytułu dostaw, robót i usług dotyczących działalności inwestycyjnej.	011,020,080
10.	Naliczone odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań dotyczących budowy środka trwałego (inwestycji):	

	– przed rozliczeniem inwestycji,	080
	– po zakończeniu inwestycji.	751
11.	Przyjęcie środków trwałych uzyskanych w wyniku budowy (inwestycji) prowadzonej i rozliczanej przez inwestora zastępczego (na podstawie faktury).	011,013,020
12.	Rozliczenie niedoborów i szkód środków obrotowych w wyniku:	
	– kompensaty z nadwyżkami,	240
	– uznania za straty,	771, 851
	– uznania za pozostałe koszty operacyjne,	761
	– uznania za zwiększające koszty działalności,	080,401,851
	– uznania za zmniejszające fundusz jednostki (niedobory podstawowych środków trwałych w wartości nieumorzonych),	800
	– obciążenia osób i jednostek odpowiedzialnych, jeśli wyraziły na to zgodę.	234,240
	– wniesienia roszczenia do sądu.	240
13.	Niesłuszne uznania i korekty mylnych obciążeń bankowych.	130,135,139
14.	Zwiększenie zobowiązań związanych z depozytami pieniężnymi z tytułu oprocentowania obcych środków pieniężnych na rachunku bankowym.	139

Konto 245 – „Wpływy do wyjaśnienia” służy do ewidencji wpłaconych a niewyjaśnionych kwot należności z tytułu dochodów budżetowych.

Na stronie **Wn konta 245** ujmuje się w szczególności:

- przeksięgowanie kwoty wyjaśnionych wpłat na konto ujmujące należność, których dotyczą wpłaty,
- zwroty kwot uznanych w toku wyjaśnienia za nienależne.

Na stronie **Ma konta 245** ujmuje się w szczególności kwoty niewyjaśnionych wpłat.

Ewidencję analityczną prowadzi się według poszczególnych niewyjaśnionych wpłat.

Konto 245 może wykazywać saldo Ma, które wykazuje stan niewyjaśnionych wpłat.

Typowe zapisy strony Wn konta 245 „Wpływy do wyjaśnienia”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zwrot pomyłkowo wpłaconej kwoty.	130
2.	Zwrot kwot dotyczących wpłat należności budżetowych pomyłkowo wpłaconych na inne konta niż rachunek bieżący jednostki.	135,139
3.	Zaliczenie wpłaty po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym do przychodów nieprzypisanych lub niezaewidencjonowanych wcześniej jako należność.	750,760
4.	Uznanie wpłaty za spłatę należności po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym.	221

Typowe zapisy strony Ma konta 245 „Wpływy do wyjaśnienia”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ na rachunek bieżący jednostki budżetowej kwoty dotyczącej należności z tytułu dochodów budżetowych bez podania tytułu wpłaty.	130
2.	Wpłata na rachunek dochodów oświatowych jednostek budżetowych, rachunek funduszy specjalnego przeznaczenia, rachunek państwowych funduszy celowych, inne rachunki bankowe kwot dotyczących należności budżetowych.	135,139

Konto 290 – „Odpisy aktualizujące należności” służy do ewidencji odpisów aktualizujących wartość należności wątpliwych. Odpisy aktualizujące dokonuje się w odniesieniu do należności wątpliwych wymienionych w art. 35b ust. 1 „ustawy”¹⁸. **Należności wątpliwe** to takie, co do których jest prawdopodobne, że nie zostaną zapłacone w terminie i w pełnej wysokości, a przedwczesne byłoby uznanie ich za nieściągalne.

Zgodnie z zasadą ostrożności odpisy aktualizujące należności powinny uwzględniać także te przyczyny ich dokonania, które wystąpiły po dniu bilansowym, ale zostały ujawnione do dnia sporządzenia bilansu (np. zgon kontrahenta, postanowienie o upadłości).

Dokumenty stanowiące podstawę księgowania odpisu aktualizującego powinny szczegółowo określać przesłanki jego dokonania. Aktualizacja nie zwalnia od działań służących ściągnięciu należności. Odpisy aktualizujące należności powinny być uzasadnione opisem okoliczności uprawdopodobniających ich nieściągalność (np. charakterystyka sytuacji finansowej dłużnika oraz przyczyn powstania zaległości w spłacie należności, ocena możliwości spłaty zaległych i bieżących należności, przyjętych zabezpieczeń i ich realnej wartości na dzień powstania należności i na dzień dokonania aktualizacji) oraz opisem czynności podjętych dla ściągnięcia należności.

Odpis aktualizujący należności nie zwalnia od działań zmierzających do wyegzekwowania tych należności.

„Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych – zależnie od tytułu należności, której dotyczy odpis aktualizacji” (art. 35b ust. 2 „ustawy”), natomiast odpisy aktualizujące dotyczące funduszy tworzonych na podstawie ustaw obciążają te fundusze (§ 8 ust. 1 pkt 3 „rozporządzenia”). Odpisy aktualizujące należności z tytułu podatków lokalnych powinny być księgowane na stronie **Wn konta 720**, gdyż na tym koncie, zgodnie z § 20 rozporządzenia MF z dnia 25 października 2010 r., na stronie Wn konta 720 księguje się odpisy należności podatkowych, a odpis aktualizujący należność jest zapisem poprzedzającym odpisanie należności.

Na stronie **Wn konta 290** ujmuje się zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących należności a na stronie **Ma** naliczone odpisy i ich zwiększenie.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość (art. 35b ust. 3 „ustawy”).

Konto 290 może wykazywać **saldo Ma**, które oznacza wartość odpisów aktualizujących należności.

Odpisy aktualizujące należności korygują (zmniejszają) wykazywane w aktywach bilansu należności, do których te odpisy zostały dokonane, i dlatego ewidencja szczegółowa do **konta 290** powinna zapewnić ustalenie odpisów aktualizujących od poszczególnych należności.

Typowe zapisy strony Wn konta 290 „Odpisy aktualizujące należności”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku z zapłatą: – należności dotyczących: a) działalności podstawowej eksploatacyjnej (z wyjątkiem związanych z operacjami finansowymi), b) operacji finansowych oraz finansowych przychodów budżetowych, c) podatków lokalnych objętych odpisem aktualizującym, d) funduszy celowych i ZFŚS,	760 750 720 851
2.	Zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku z umorzeniem oraz z odpisaniem należności przedawnionych lub nieściągalnych.	201,221,234,240
3.	Zmniejszenie odpisu aktualizującego należności w związku z ustaniem przyczyn dokonania tego odpisu.	720,750,760

Typowe zapisy strony Ma konta 290 „Odpisy aktualizujące należności”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Odpis aktualizujący wątpliwe należności: a) jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych: – związanych z działalnością eksploatacyjną, – związanych z operacjami finansowymi, – z tytułu podatków lokalnych, b) funduszy celowych i ZFŚS.	761 751 720 851,853
2.	Nadwyżka roszczenia z tytułu niedoboru ponad wartość bilansową brakujących składników.	240
3.	Przypis zasądzonych należności z tytułu kosztów postępowania i odsetek.	201,221,234,240

Zespół 3 – Materiały i towary

Konto 310 – „Materiały” służy do ewidencji własnych zapasów materiałów, znajdujących się w magazynach zarówno własnych, jak i obcych oraz będących w przerobie własnym i obcym, a także do ujęcia wartości materiałów zaliczonych w koszty w momencie ich zakupu, lecz nieużytych do końca roku obrotowego.

Na koncie 310 nie ujmuje się zapasów materiałów o niewielkiej wartości jednostkowej zakupionych i wydanych bezpośrednio do zużycia, księgowanych w koszty bezpośrednio po zakupie tj. materiałów biurowych, akcesoriów komputerowych, środków czyszczących,

materiałów do napraw sprzętu, remontu budynku i pomieszczeń, paliwa w bakach samochodowych, drobnych upominków, materiałów promocyjnych, folderów itp.

Na stronie **Wn konta 310** księguje się wszelkie przychody materiałów do magazynów, na stronie **Ma** ewidencjonuje się wszelkie rozchody zapasów z magazynów oraz zmniejszenia wartości zapasów z tytułu uszkodzenia.

Ewidencję szczegółową prowadzi się na kartach ilościowo-wartościowych w sposób umożliwiający ustalenie obrotów oraz stanu zapasów na koniec każdego okresu sprawozdawczego i na każdy termin inwentaryzacji, a jednocześnie umożliwiającą rozliczenie osób materialnie odpowiedzialnych za powierzone im zapasy.

Inwentaryzacja materiałów znajdujących się na terenie strzeżonym i objętych ewidencją ilościowo-wartościową powinna być przeprowadzana corocznie.

Typowe zapisy strony Wn konta 310 „Materiały”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przychód materiałów: – z zakupu od zewnętrznych dostawców (przy imporcie łącznie z podatkiem akcyzowym, cłem, opłatami manipulacyjnymi),	101,201,225,234
2.	Przychód odpadów użytkowych z: – likwidacji majątku trwałego,	760
	– rozbiórek związanych z inwestycjami,	080
	– likwidacji skutków zdarzeń zaliczanych do strat.	771
3.	Nadwyżki zapasów w magazynie.	240
4.	Nieodpłatne otrzymanie materiałów (poza centralnym zaopatrzeniem).	760
5.	Zwrot materiałów wydanych do: – działalności eksploatacyjnej,	401
	– budowy środków trwałych (inwestycji)	080
6.	Ustalona w wyniku inwentaryzacji na koniec roku lub okresu rozliczeniowego wartość materiałów, które były rozchodowane i księgowane w ciężar kosztów, a nie zostały zużyte.	401,851

Typowe zapisy strony Ma konta 310 „Materiały”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	1. Rozchód z magazynu materiałów przeznaczonych do zużycia: – w działalności eksploatacyjnej,	401
	– w działalności inwestycyjnej,	080
2.	Rozchód materiałów z tytułu: – sprzedaży,	761
	– niedoborów (w magazynach własnych i obcych),	240
	– wydarzeń losowych zaliczanych do strat.	771

Konto 408 – „Pozostałe obciążenia” służy do ewidencji specyficznych kosztów działalności urzędów jednostek samorządu terytorialnego.

Na **koncie 408** księguje się koszty wynikające z realizacji zobowiązań sektora finansów publicznych w stosunku do innych instytucji i organizacji.

Na **koncie 408** nie księguje się świadczeń dla osób fizycznych finansowanych z budżetu. Kary i odszkodowania księgowane na **koncie 408** nie dotyczą jednostki budżetowej je wypłacającej tylko są realizacją zobowiązań Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego na rzecz osób prawnych i osób fizycznych. Koszty księgowane na stronie **Wn konta 411** obejmują w szczególności:

- wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych, (§ 285)
- wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego, związków gmin i związków powiatów, (§ 290),
- zwroty dotacji oraz zwroty płatności pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 291),
- wpłaty jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa, (§ 293)
- przelewy redystrybucyjne, (§ 296)
- zwroty dotacji i subwencji otrzymanych w latach ubiegłych, (§ 294)
- kary i odszkodowania dla osób fizycznych i prawnych, jako realizacja zobowiązań Skarbu Państwa,
- pokrycie zobowiązań zakładów opieki zdrowotnej.

Na stronie **Ma konta 408** księguje się zmniejszenia uprzednio ujętych kosztów.

Saldo **konta 408** na koniec roku obrotowego przenosi się na stronę **Wn 860**. Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

Typowe zapisy strony Wn konta 408 „Pozostałe obciążenia”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego, związków gmin i związków powiatów oraz izb rolniczych.	130,240
2.	Przelewy redystrybucyjne.	130
3.	Kary i odszkodowania jako realizacja zobowiązań Skarbu Państwa.	130,240
4.	Pokrycie zobowiązań zakładów opieki zdrowotnej.	130,240
5.	Pozostałe tytuły obciążenia budżetu	130

Typowe zapisy strony Ma konta 408 „Pozostałe obciążenia”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zmniejszenie kosztów uprzednio ujętych.	Konta zespołu 1 i 2
2.	Przeniesienie rocznej sumy kosztów na koniec roku obrotowego.	860

Konto 409 – „Pozostałe koszty rodzajowe” służy do ewidencji pozostałych kosztów działalności podstawowej, które **nie są ujmowane** na kontach **400–405** oraz na dodatkowych kontach **407 i 408**, względnie podlegających zaliczeniu do kosztów finansowych ewidencjonowanych na koncie **751** lub do pozostałych kosztów operacyjnych księgowanych na koncie **761**.

Na koncie tym ujmuje się w szczególności:

- koszty ryczałtów dla pracowników za używanie samochodów prywatnych do zadań służbowych, (§ 441)
- koszty krajowych i zagranicznych podróży służbowych pracowników, z wyjątkiem delegacji związanych bezpośrednio z budową środków trwałych, które obciążają konto 080, lub z działalnością finansowaną z funduszy celowych, (§ 441, 442)
- koszty ubezpieczeń majątkowych i osobowych, (§ 443)
- odprawy majątkowe, odprawy pośmiertne, (§ 302)
- odprawy z tytułu wypadków przy pracy, (§ 302)
- koszty reprezentacji i reklamy, np. ogłoszeń w różnych środkach przekazu (prasa, telewizja, radio, Internet, bilbordy), koszty przyjmowania gości krajowych i zagranicznych (w tym koszty hoteli, przejazdów, przyjęć), wartość upominków i nagród rzeczowych służących reklamie, koszty wyjazdów własnych pracowników w celach reklamy i reprezentacji, (§ 421, 430, 441, 442)
- wpłaty jednostki na państwowy fundusz celowy (§ 300),
- diety i koszt przejazdu radnych, posłów oraz inne koszty związane z funkcjonowaniem organów stanowiących jst, (§ 303)
- ekwiwalenty za akcje gaśnicze (§ 303)
- inne koszty.

Na stronie **Wn konta** ujmuje się poniesione koszty z ww. tytułów, a na stronie **Ma** ich zmniejszenie oraz przeniesienie salda na dzień bilansowy na **konto 860**.

Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

Typowe zapisy strony Wn konta 409 „Pozostałe koszty rodzajowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zwroty kosztów za używanie samochodów prywatnych do zadań służbowych: – wypłacone, – naliczone zobowiązania.	101,130,234 234
2.	Koszty podróży służbowych pracowników. – zapłacone, – naliczone zobowiązania.	101,130 234,240
3.	Opłaty za ubezpieczenia majątkowe i osobowe.	101,130,240
4.	Koszty reprezentacji i reklamy.	101,130,201,234,240
5.	Odprawy z tytułu wypadków przy pracy: – wypłacone, – naliczone.	101,130 234,240

Typowe zapisy strony Ma konta 409 „Pozostałe koszty rodzajowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zmniejszenie kosztów uprzednio ujętych.	Konta zespołu 1 i 2
2.	Przeniesienie rocznej sumy kosztów na koniec roku obrotowego.	860

Zespół 7 – „Przychody, dochody i koszty”

Konta **zespołu 7** służą do ewidencji przychodów i kosztów ich uzyskania z tytułu sprzedaży produktów, towarów, przychodów i kosztów operacji finansowych oraz pozostałych przychodów operacyjnych.

Na kontach zespołu 7 ujmuje się również przychody realizowane przez jednostki budżetowe w ramach dochodów własnych.

Konto 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych, związanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w szczególności dochodów, do których zalicza się: podatki, składki, opłaty i inne dochody budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek, należne na podstawie ustaw lub umów międzynarodowych.

Na stronie **Wn konta 720** ujmuje się odpisy (zmniejszenia uprzednio ujętych) dochodów budżetowych, odpisy aktualizujące należności podatkowe oraz na koniec roku przeniesienie salda na konto 860, zaś na stronie **Ma** przychody z tytułu dochodów budżetowych.

W urzędach jednostek samorządu terytorialnego ujmuje się także przychody z tytułu tych dochodów samorządu terytorialnego, które nie są ujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych i wpływają bezpośrednio na rachunek budżetu.

Ewidencję analityczną przychodów ujmowanych na **koncie 720** należy prowadzić, uwzględniając podziałki klasyfikacji budżetowej dochodów.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do **konta 720** powinna zapewnić wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych według pozycji planu finansowego jednostki.

Typowe zapisy strony Wn konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Odpisy należności z tytułu podatków i opłat.	221
2.	Należne podatnikowi odsetki z tytułu nieterminowego zwrotu nadpłaty podatku.	221
3.	Pierwsza opłata z tytułu ustanowienia prawa wieczystego użytkowania.	221
4.	Opłata roczna z tytułu ustanowionego prawa wieczystego użytkowania.	221

5.	Odpisy aktualizujące należności podatkowe.	290
6.	Przeniesienie na koniec roku osiągniętych przychodów z tytułu finansowych dochodów budżetowych.	860

Typowe zapisy strony Ma konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przychody z tytułu dochodów budżetowych z działalności podstawowej: – przypisanych jako należności, – wpłaconych do kasy lub banku (nieprzypisanych uprzednio na koncie 221).	221 101,130
2.	Przypisanie wymagalnych odsetek należnych na koniec kwartału od należności podatkowych.	221
3.	Przypis należności budżetowej odpowiadający zaległościom podatkowym pobieranych przez państwowe organy skarbowe na rzecz jednostek samorządu terytorialnego.	221
4.	Zmniejszenia odpisów aktualizujących należności dotyczących przychodów z tytułu dochodów budżetowych w zakresie podatków lokalnych.	290
5.	Zaliczenie do przychodów z tytułu dochodów budżetowych wpływów na rachunek bankowy wcześniej uznanych za niewyjaśnione.	245
6.	Przychody z tytułu dochodów budżetowych realizowane bezpośrednio na rachunek budżetu z tytułu subwencji, dotacji, podatków pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w wartości: dochody wykonane w sprawozdaniu RB-27S „organu”.	800

Konto 750 „Przychody finansowe” służy do ewidencji przychodów finansowych.

Na stronie **Ma konta 750** ujmuje się przychody z tytułu operacji finansowych, w szczególności:

- przychody ze sprzedaży papierów wartościowych,
- przychody z udziałów i akcji,
- odsetki od udzielonych pożyczek,
- dyskonto przy zakupie weksli, czeków obcych i papierów wartościowych,
- odsetki za zwłokę w zapłacie należności, z wyjątkiem odsetek dotyczących należności z tytułu przychodów od zaległości we wpłatach podatków lokalnych ujmowanych na **koncie 720**,
- dodatnie różnice kursowe,
- oprocentowania lokat terminowych i środków na rachunkach bankowych (także środków budżetu europejskiego znajdujących się na rachunkach w BGK) z wyjątkiem oprocentowania środków ZFŚS, państwowych funduszy celowych oraz depozytów i

sum obcych, które powiększają odpowiednie fundusze lub wartość zobowiązań wobec właścicieli tych sum, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.

Ewidencję analityczną do przychodów ujmowanych na **koncie 750** należy prowadzić z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów.

W ewidencji szczegółowej prowadzonej do **konta 750** należy wyodrębnić informacje w przekrojach koniecznych do sporządzenia planów oraz sprawozdań budżetowych i finansowych, a także do analizy wykonania tych planów.

W celu uzyskania danych do rachunku zysków i strat, w ewidencji przychodów finansowych należy wyodrębnić następujące grupy wskazujące na tytuł ich uzyskania, a w szczególności:

- dywidendy i udziały w zyskach innych podmiotów gospodarczych,
- odsetki (od udzielonych pożyczek i zwłoki w zapłacie należności),
- pozostałe przychody finansowe niestanowiące dochodów budżetowych.

Na koniec roku saldo konta przenosi się na stronę **Ma 860**. **Konto 750** na koniec roku nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn konta 750 „Przychody finansowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie na koniec roku osiągniętych przychodów z tytułu finansowych dochodów budżetowych.	860

Typowe zapisy strony Ma konta 750 „Przychody finansowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Otrzymane lub przypisane odsetki z tytułu zwłoki w zapłacie należności (nie dotyczy odsetek od należności podatkowych).	130,201,221,240
2.	Oprocentowanie własnych środków na rachunkach bankowych (o ile szczególne przepisy lub umowy nie stanowią inaczej).	130,139
3.	Dyskonto przy zakupie weksli i czeków obcych.	140
4.	Przypisanie wymagalnych odsetek należnych na koniec kwartału.	201,221,225,229,240
5.	Zmniejszenia odpisów aktualizujących należności dotyczących przychodów finansowych.	290
6.	Zmniejszenie odpisu aktualizującego dotyczącego finansowych aktywów trwałych.	073
7.	Zaliczenie do przychodów finansowych wpływów na rachunek bankowy wcześniej uznanych za niewyjaśnione.	245

Konto 751 – „Koszty finansowe” służy do ewidencji kosztów finansowych.

Na koszty finansowe składają się przede wszystkim naliczone wymagalne od jednostek odsetki, w tym od kredytów, pożyczek i innych zobowiązań finansowych zaciągniętych przez urzędy jednostek samorządu terytorialnego na rzecz budżetu, a także wymagalne odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań, z wyjątkiem obciążających inwestycje w okresie realizacji, zapłacone dyskonto przy sprzedaży weksli, czeków obcych i papierów wartościowych,

wartość sprzedanych aktywów finansowych (udziałów, akcji i papierów wartościowych) oraz ujemne różnice kursowe walut obcych, a także odpisy aktualizujące należności z tytułu przychodów finansowych, z wyjątkiem dotyczących inwestycji w okresie realizacji oraz ZFŚS i funduszy celowych.

Na stronie **Wn** konta księguje się koszty operacji finansowych obejmujące w szczególności:

- wartość sprzedanych udziałów, akcji i innych papierów wartościowych,
- odsetki od sprzedanych obligacji własnych,
- odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez jednostki samorządu terytorialnego,
- odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań, z wyjątkiem obciążających inwestycje w okresie realizacji oraz ZFŚS i funduszy celowych,
- dyskonto przy sprzedaży weksli, czeków obcych i papierów wartościowych,
- ujemne różnice kursowe, z wyjątkiem obciążających inwestycje w okresie realizacji,
- odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych,
- odpisy należności z tytułu operacji finansowych,
- odpisy aktualizujące należności dotyczące przychodów finansowych.

Ewidencję analityczną do **konta 751** należy prowadzić według tytułów kosztów operacji finansowych, z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej.

W celu sporządzenia rachunku zysków i strat ewidencja szczegółowa do **konta 751** powinna zapewnić wyodrębnienie **kosztów z tytułu zarachowanych odsetek** od pożyczek i zwłoki w zapłacie zobowiązań.

Saldo **konta 751** na koniec roku przenosi się na stronę **Wn 860** i wobec tego konto nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony **Wn** konta 751 „Koszty finansowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wartość bilansowa sprzedanych aktywów finansowych.	030,140
2.	Zapłacone odsetki od zobowiązań.	101,130
3.	Ujemne różnice kursowe wyliczane na koniec kwartału dotyczące:	201,240
	– należności,	101,139
4.	– środków pieniężnych w walutach obcych.	201,225,229,240
	Naliczone na koniec kwartału wymagalne odsetki od niezapłaconych w terminie zobowiązań.	
5.	Odpisy aktualizujące należności dotyczące przychodów finansowych.	290
6.	Zmniejszenie wartości finansowych aktywów trwałych w związku z aktualizacją ich wartości.	073
7.	Zmniejszenie wartości krótkoterminowych papierów wartościowych.	140
8.	Zapłacone odsetki od pożyczek i kredytów zaciągniętych przez jednostki samorządu terytorialnego.	130
9.	Zapłacone odsetki od obligacji własnych.	130

Typowe zapisy strony Ma konta 751 „Koszty finansowe”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Korekty zmniejszające uprzednio zaksięgowane koszty.	Różne konta uprzednio uznane.
2.	Przeniesienie na koniec roku poniesionych kosztów finansowych.	860

Konto 760 – „Pozostałe przychody operacyjne” służy do ewidencji przychodów niezwiązanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki, w tym wszelkich innych przychodów niż podlegające ewidencji na kontach: **720, 750**.

Spośród pozostałych przychodów operacyjnych wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 32 „ustawy” w jednostkach budżetowych w szczególności występują przychody związane:

- ze zbyciem środków trwałych, środków trwałych w budowie (inwestycji) oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- ze sprzedażą pozostałości po zlikwidowanych środkach trwałych,
- ze sprzedażą materiałów w wartości ich ceny sprzedaży ustalonej na poziomie ceny zakupu lub nabycia,
- z odpisaniem zobowiązań przedawnionych i umorzonych, z wyjątkiem zobowiązań o charakterze publicznoprawnym, nieobciążających kosztów działalności operacyjnej,
- z rozwiązaniem rezerw (na zobowiązania), z wyjątkiem związanych z operacjami finansowymi (księgowanymi na **koncie 750**),
- z korektami odpisów aktualizujących wartość aktywów, z wyjątkiem odpisów obciążających koszty finansowe,
- z otrzymanymi odszkodowaniami (z wyjątkiem odszkodowań z tytułu strat spowodowanych zdarzeniami losowymi),
- z otrzymanymi karami,
- z otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny, aktywów obrotowych, w tym także środków pieniężnych **na inne cele niż nabycie** gotowych środków trwałych, inwestycji oraz wartości niematerialnych i prawnych (bo te pod datą otrzymania księguje się: wpływ **Wn 139 Ma 240**, a po ich wykorzystaniu równoległy do zapłaty zapis **Wn 240 Ma 800**),
- z odpisaniem niewyjaśnionych nadwyżek aktywów obrotowych, ujawnionych w trakcie inwentaryzacji (niepodlegających kompensacie z niedoborami oraz niekorygującymi kosztów na **koncie 401**),
- z należnym jednostce wynagrodzeniem płatnika podatku dochodowego i składek ZUS (potrącanym w składanych deklaracjach),
- z przepadkiem kaucji i wadium,
- z wynajmem środków trwałych jednostki, gdy nie stanowi to przedmiotu jej statutowej działalności,
- ze złomowaniem zapasów aktywów obrotowych.

Na stronie Ma konta 760 ujmuje się w szczególności:

- 1) przychody ze sprzedaży materiałów (w wartości cen sprzedaży bez VAT należnego),
- 2) przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie (inwestycji),

- 3) pozostałe przychody operacyjne, do których zalicza się w szczególności odpisane przedawnione zobowiązania, otrzymane odszkodowania (z wyjątkiem dotyczących zdarzeń losowych), kary, darowizny i nieodpłatne otrzymane aktywa umarzone jednorazowo oraz środki obrotowe (poza otrzymanymi w ramach centralnego zaopatrzenia i przejętymi ze zlikwidowanych jednostek, które księguje się na **Ma 800**),

W końcu roku obrotowego wartość pozostałych przychodów operacyjnych przenosi się na stronę **Ma konta 860** i wobec tego **konto 760** nie wykazuje salda.

Ewidencję szczegółową do **konta 760** prowadzi się z zaznaczeniem podziałek klasyfikacji budżetowej.

Typowe zapisy strony Wn konta 760 „Pozostałe przychody operacyjne”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Korekty zmniejszające pozostałe przychody operacyjne ze sprzedaży materiałów, środków trwałych, środków trwałych w budowie (inwestycji) oraz wartości niematerialnych i prawnych.	201,221,234,240
2.	Przeniesienie na koniec roku osiągniętych pozostałych przychodów operacyjnych.	860

Typowe zapisy strony Ma konta 760 „Pozostałe przychody operacyjne”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji, materiałów i odpadów po likwidacji składników majątkowych oraz z najmu, dzierżawy jednostek budżetowych, jeżeli nie są one przychodami z ich działalności statutowej.	101,130,201,221,234,240
2.	Odpisanie przedawnionych zobowiązań.	201,231,234,240
3.	Otrzymane lub należne odszkodowania (niezwiązane ze zdarzeniami losowymi), kary oraz uprzednio odpisane należności.	101,130,201,234,240
4.	Otrzymane darowizny oraz nieodpłatnie przejęte do działalności operacyjnej materiały i środki pieniężne.	101,310
5.	Otrzymane nieodpłatnie z tytułu darowizny pozostałe środki trwałe (w aktualnej wartości według wyceny).	013
6.	Rozliczone nadwyżki aktywów obrotowych, jeśli nie uznano ich za korygujące uprzednio ujęte koszty zużycia.	240
7.	Odpisanie równowartości całości lub części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego wartość należności wobec ustania przyczyn ich dokonania (z wyjątkiem dotyczących należności z tytułu przychodów finansowych).	290
8.	Rozwiązanie uprzednio utworzonej rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec ustania przyczyn jej dokonania.	840

9.	Przyjęte do magazynu odpady z likwidacji majątku trwałego.	310
----	--	-----

Konto 761 „Pozostałe koszty operacyjne” służy do ewidencji kosztów niezwiązanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki.

W szczególności na stronie **Wn** konta ujmuje się:

- wartość w cenie zakupu lub nabycia sprzedanych materiałów,
- **pozostałe koszty operacyjne**, do których zalicza się w szczególności: zapłacone kary, grzywny, odszkodowania, odpisane przedawnione, umorzone i nieściągalne należności, jeżeli nie są pokrywane z uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego, odpisy aktualizujące wartość należności od dłużników, koszty postępowania spornego i egzekucyjnego oraz nieodpłatnie przekazane rzeczowe aktywa obrotowe.

Konto 761 służy ponadto do ewidencji zapisów uzupełniających związanych ze zmianą stanu produktów (w tym także rozliczeń międzyokresowych), dokonywanych w jednostkach ewidencjonujących koszty na **kontach 400–405 i 409**, w korespondencji z innymi kontami niż **konto 490**.

W końcu roku obrotowego przenosi się:

- na stronę **Wn konta 860** pozostałe koszty operacyjne, w korespondencji ze stroną **Ma konta 761**.

Na koniec roku konto nie wykazuje salda.

Ewidencję szczegółową do **konta 761** należy dostosować do potrzeb kontroli, sprawozdawczości i analizy.

Typowe zapisy strony Wn konta 761 „Pozostałe koszty operacyjne”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wartość darowizn i przekazanych nieodpłatnie rzeczowych aktywów obrotowych:	
	– wartość ewidencyjna,	310
	– należny VAT	225
2.	Niezawinione niedobory aktywów obrotowych.	240
3..	Zapłacone lub naliczone kary, odszkodowania i koszty postępowania spornego związane z działalnością operacyjną.	101,130,201,225, 234,240
4.	Odpisane, przedawnione, umorzone należności inne niż związane z przychodami finansowymi lub funduszami celowymi, jeżeli wcześniej nie dokonano odpisu aktualizującego.	201,231,234,240
5.	Odpisy aktualizujące należności wątpliwe (z wyjątkiem należności z tytułu przychodów finansowych).	290
6.	Koszty likwidacji środków trwałych (z wyjątkiem likwidacji związanych z prowadzoną inwestycją oraz zdarzeniami losowymi).	101,130,201,234,240
7.	Obniżenie wartości zapasów materiałów w wyniku uszkodzenia, zepsucia, utraty przydatności itp., z wyjątkiem	310

8.	wynikających ze zdarzeń losowych. Rezerwy na przewidywane zobowiązania.	840
9.	Koszty związane ze sprzedażą środków trwałych i inwestycji.	101,130,201

Typowe zapisy strony Ma konta 761 „Pozostałe koszty operacyjne”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Korekty zmniejszające uprzednio zaksięgowane pozostałe koszty operacyjne.	130,201,225,234,240,310
2.	Przeniesienie na koniec roku poniesionych pozostałych kosztów operacyjnych.	860

Konto 770 służy do ewidencji zysków nadzwyczajnych, czyli dodatnich skutków finansowych zdarzeń trudnych do przewidzenia, które wystąpiły poza działalnością operacyjną jednostki i nie są związane z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia.

Na stronie **Ma konta 770** ujmuje się **wyłącznie niewątpliwe zyski nadzwyczajne**, co oznacza, że do wyniku finansowego danego roku zalicza się tylko zrealizowane zyski. W szczególności na stronie **Ma konta 770** ujmuje się **przyznane lub otrzymane odszkodowania** z tytułu wystąpienia **zdarzeń losowych** (powodzi, pożaru, huraganu, gradobicia, itp. zdarzeń).

Na stronie **Wn konta 770** ujmuje się korekty (zmniejszenia) zysków nadzwyczajnych.

Na **koncie 770** ujmuje się zyski nadzwyczajne dotyczące także działalności socjalnej i środków trwałych w budowie (inwestycji).

W ewidencji szczegółowej zyski nadzwyczajne ujmuje się według poszczególnych tytułów ich powstania.

Na koniec roku obrotowego saldo konta przeksięgowuje się na stronę **Ma konta 860**.

Typowe zapisy strony Wn konta 770 „Pozostałe koszty operacyjne”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Korekty (zmniejszenie) kwoty zysków nadzwyczajnych.	240
2.	Przeksięgowanie zrealizowanych zysków nadzwyczajnych na koniec roku obrotowego.	860

Typowe zapisy strony Ma konta 770 „Pozostałe koszty operacyjne”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przyznane odszkodowania za straty spowodowane zdarzeniami losowymi objętymi ubezpieczeniami.	240

Konto 771 - „Straty nadzwyczajne” służy do ewidencji strat nadzwyczajnych, czyli ujemnych skutków finansowych zdarzeń trudnych do przewidzenia, które wystąpiły poza działalnością operacyjną jednostki i nie są związane z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia.

Na stronie **Wn konta 771** ujmuje się wszystkie poniesione straty nadzwyczajne, do których zalicza się w szczególności szkody w aktywach obrotowych spowodowane zdarzeniami losowymi, takimi jak np. powódź, pożar, huragan, gradobicie oraz koszty usunięcia skutków tych zdarzeń, zarówno w majątku trwałym, jak i obrotowym. Straty ujmuje się w ewidencji w tym roku, w którym wystąpiły, jeżeli wiadomość uzyskano do dnia rzeczywistego zamknięcia ksiąg rachunkowych tego roku.

Na stronie **Ma konta 771** ujmuje się korekty (zmniejszenia) strat nadzwyczajnych.

Na **koncie 771** ujmuje się straty nadzwyczajne dotyczące także działalności socjalnej i środków trwałych w budowie (inwestycji).

W ewidencji szczegółowej straty nadzwyczajne ujmuje się według poszczególnych tytułów ich powstania.

Na koniec roku obrotowego saldo konta przeksięgowuje się na stronę **Wn konta 860**.

Typowe zapisy strony Wn konta 771 „Straty nadzwyczajne”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Niedobory i szkody powstałe w majątku obrotowym w wyniku zdarzeń losowych (w dacie ich stwierdzenia).	101,240,310,080
2.	Koszty poniesione przy usuwaniu skutków zdarzeń losowych dotyczące:	
	– wynagrodzeń zatrudnionych osób,	231
	– zużytych materiałów w cenie ewidencyjnej,	201,310
	– usług obcych.	201,240

Typowe zapisy strony Ma konta 771 „Straty nadzwyczajne”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Korekty (zmniejszenie) kwoty strat nadzwyczajnych.	080,201,231,240
2.	Przeksięgowanie strat nadzwyczajnych na koniec roku obrotowego.	860

Zespół 8 – „Fundusze, rezerwy i wynik finansowy”

Konto 800 „Fundusz jednostki” służy do ewidencji równowartości majątku trwałego i obrotowego jednostki oraz występujących w tym zakresie zmian. W nowo utworzonych jednostkach stan początkowy funduszu jednostki wyraża wartość otrzymanego pierwszego wyposażenia w postaci różnych składników aktywów trwałych i obrotowych.

Wszelkie zmiany tego funduszu, z tytułów określonych w przepisach regulujących zasady gospodarki finansowej i rachunkowości, księguje się odpowiednio – zmniejszenia na stronie

Wn, a zwiększenia na stronie **Ma konta 800**.

Na stronie **Wn** ujmuje się w szczególności:

- ujemny wynik finansowy roku ubiegłego (stratę bilansową), który przeksięgowuje się z **konta 860 „Wynik finansowy”** – w roku następnym,
- zrealizowane dochody budżetowe przeksięgowywane z **konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”** oraz także tą wartość z **konta 130**, która odpowiada dochodom wpłaconym bezpośrednio na rachunek budżetu – **konto 133**, a więc nierozliczanym za pośrednictwem **konta 222** urzędu – pod datą sprawozdania budżetowego o zrealizowanych dochodach budżetowych,
- przeksięgowanie w końcu roku obrotowego dotacji z budżetu uznanych za wykorzystane, płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, środków budżetowych wydatkowanych przez jednostki budżetowe na inwestycje – z **konta 810**,
- wartość nieumorzoną rozchodowanych środków trwałych na skutek zużycia, przekazania nieodpłatnego lub sprzedaży – **Ma 011**,
- wartość nieumorzoną sprzedanych lub przekazanych nieodpłatnie środków trwałych i inwestycji oraz koszty inwestycji bez efektów – **Ma 080**,
- zmniejszenie wartości podstawowych środków trwałych z tytułu zarządzanej aktualizacji (obniżenia wartości ewidencyjnej brutto) – **Ma 011**,
- zwiększenie wartości dotychczasowego umorzenia związane z podwyższeniem wartości początkowej podstawowych środków trwałych w wyniku aktualizacji – **Ma 071**,
- pasywa przejęte od zlikwidowanych jednostek,
- przychody z tytułu dochodów budżetowych realizowanych w jednostkach samorządu terytorialnego bezpośrednio na rachunek bankowy budżetu (wykazane w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S organu) jako dochody wykonane – **Ma 720**.

Na stronie **Ma konta 800** ujmuje się w szczególności:

- przeksięgowanie w roku następnym zysku bilansowego roku ubiegłego,
- przeksięgowanie pod datą sprawozdania (budżetowego) zrealizowanych wydatków budżetowych z **konta 223**,
- równowartość środków budżetowych wydatkowanych przez jednostkę budżetową na sfinansowanie jej inwestycji oraz zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (zapis równoległy do zapłaty **Wn 810 Ma 800**),
- wartość nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych i inwestycji:
 - od innych jednostek budżetowych (netto),
 - dary według wyceny (w wartości godziwej),
- zwiększenie dotychczasowej wartości brutto środków trwałych na skutek zarządzanej aktualizacji,
- aktywa przejęte do własnej działalności jednostki budżetowej od zlikwidowanych jednostek podległych – w wartości początkowej i dotychczasowe umorzenie w poprzednim miejscu użytkowania,
- wartość objętych akcji i udziałów.

Fundusz jednostki może ulegać zmianom także z innych przyczyn, określonych każdorazowo w przepisach szczególnych.

Do **konta 800** należy prowadzić ewidencję szczegółową umożliwiającą ustalenie przyczyn zwiększeń i zmniejszeń oraz tytułów funduszu jednostki.

Konto 800 wykazywać może saldo **Ma**, które oznacza stan funduszu jednostki.

Typowe zapisy strony Wn konta 800 „Fundusz jednostki”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Ujemny wynik finansowy roku ubiegłego	860
2.	Przebieganie zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych (pod datą okresowego sprawozdania budżetowego o dochodach).	222
3.	Przebieganie równowartości przekazanych w danym roku dotacji budżetowych, które zostały uznane za wykorzystane lub rozliczone, oraz środków budżetowych wydatkowanych na sfinansowanie inwestycji własnych jednostek budżetowych (pod datą 31 grudnia).	810
4.	Wartość nieumorzona sprzedanych środków trwałych (pod datą rozchodu tych środków)	011
5.	Wartość nieumorzona sprzedanych wartości niematerialnych i prawnych.	020
6.	Wartość nieumorzona środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, środków trwałych w budowie wniesionych w formie wkładu niepieniężnego (aportu) do spółki.	011,020,080
7.	Wykierowanie kosztów sprzedanych środków trwałych w budowie (inwestycji).	080
8.	Nieodpłatne przekazanie:	
	– środków trwałych (wartość nieumorzona),	011
	– wartości niematerialnych i prawnych (wartość nieumorzona),	020
	– środków trwałych w budowie (inwestycji).	080
9.	Wartość nieumorzona środków trwałych uznanych za niedobory niezawinione.	240
10.	Zwiększenie wartości dotychczasowego umorzenia związane z podwyższeniem wartości początkowej środków trwałych w związku z aktualizacją ich wartości początkowej.	071
11.	Wykierowanie poniesionych kosztów na zaniechane środki trwałe w budowie (inwestycje).	080
12.	Zobowiązania przejęte od zlikwidowanych jednostek.	201,231,234,240
13.	Oddanie nieruchomości w wieczyste użytkowanie podmiotowi zewnętrznemu.	011

Typowe zapisy strony Ma konta 800 „Fundusz jednostki”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Dodatni wynik finansowy roku ubiegłego.	860
2.	Przebieganie zrealizowanych przez jednostkę wydatków	223

	budżetowych (pod datą okresowego sprawozdania budżetowego o wydatkach).	
3.	Równowartość wydatków budżetowych jednostki budżetowej na sfinansowanie własnych inwestycji, zakupu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (zapis dodatkowy na dowodzie zapłaty).	810
4.	Otrzymane nieodpłatnie z tytułu darowizny:	011,020
	– środki trwałe, dobra kultury oraz wartości niematerialne i prawne (podstawowe) – w wartości wynikającej z wyceny,	080
	– inwestycje (koszty wykazane w dowodzie przekazującego lub według wyceny).	011
5.	Otrzymane nieodpłatnie od jednostek budżetowych oraz samorządowych zakładów budżetowych:	
	– środki trwałe (wartość dotychczasowa nieumorzona),	080
	– inwestycje,	
	– wartości niematerialne i prawne umarzane stopniowo (dotychczasowa wartość nieumorzona)	020
6.	Zwiększenie wartości początkowej środków trwałych na skutek zarządzonej aktualizacji wyceny (wartość brutto).	011
7.	Przejęte od zlikwidowanych jednostek na potrzeby własnej działalności jednostki budżetowej:	
	– środki trwałe, wartości niematerialne i prawne (wartość netto) oraz inwestycje,	011,020,080
	– środki pieniężne,	
	– należności,	130,139
	– materiały.	różne konta zespołu 2
8.	Otrzymane akcje lub udziały z tytułu wniesienia środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych w formie wkładu niepieniężnego do spółki (według wartości rynkowej objętych akcji lub udziałów).	310
		030

Konto 810 - „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” występuje tylko w jednostkach budżetowych i służy do ewidencji uznanych za wykorzystane lub rozliczone dotacji przekazanych z budżetu oraz równowartości wydatków dokonanych przez jednostki budżetowe ze środków budżetowych na finansowanie własnych środków trwałych w budowie.

Dotacjami są podlegające szczególnym zasadom rozliczenia środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na cele określone w ustawie o finansach publicznych i odrębnych ustawach lub umowach międzynarodowych na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Na stronie **Wn konta 810** księguje się:

- **dotacje przekazane** przez jednostki budżetowe w części uznanej za wykorzystaną lub rozliczoną,
- równowartość wydatków dokonanych na finansowanie ich inwestycji (jest to zapis równoległy do zapłaty zobowiązań księgowany **Wn 810 Ma 800**).

Na stronie **Ma konta 810** ujmuje się przeksięgowanie w końcu roku obrotowego salda **konta 810 na konto 800 „Fundusz jednostki”**.

Na koncie 810 ewidencjonuje się dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dla podmiotów zewnętrznych (jednostek oświatowych, podmiotów realizujących zadania publiczne).

Konto 810 nie może wykazywać salda na koniec roku.

Typowe zapisy strony Wn konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Dotacje dla samorządowych zakładów budżetowych oraz na inne cele wskazane w ustawie o finansach publicznych, które na podstawie odrębnych przepisów zostały uznane za wykorzystane lub rozliczone.	224
2.	Równowartość dokonanych wydatków jednostki budżetowej na sfinansowanie własnych kosztów (środków trwałych w budowie). Zakup gotowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.	800

Typowe zapisy strony Ma konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeksięgowanie w końcu roku salda konta 810, to jest rocznej sumy dotacji uznanych za wykorzystane lub rozliczone, uznanych za rozliczone płatności z budżetu środków europejskich oraz wydatków na sfinansowanie własnych inwestycji i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jednostki budżetowej.	800

Konto 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe” służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów oraz innych rozliczeń międzyokresowych i rezerw na przyszłe zobowiązania. W jednostkach objętych „rozporządzeniem” rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmować powinny w szczególności:

- równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych (art. 41 ust. 1 pkt 1 „ustawy”),
- wartość wynikającą z faktur VAT wystawionych na otrzymane od odbiorców zaliczki, przedpłaty, zadatki,

- przyznane odszkodowania za straty losowe,
natomiast rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (art. 35d ust. 1 „ustawy”) mogą wystąpić na przykład na pokrycie skutków toczącego się postępowania sądowego.

Utworzenie i zwiększenie rezerw na przyszłe zobowiązania oraz powstanie i zwiększenie przychodów zaliczanych do przyszłych okresów księguje się na **koncie 840** po stronie **Ma**, natomiast po stronie **Wn** ujmuje się zmniejszenie przychodów przyszłych okresów lub zaliczenie ich do przychodów bądź zysków nadzwyczajnych danego roku obrotowego.

Na stronie **Wn konta 840** księguje się:

- zarachowanie przyjętych „z góry” wpłat z poprzedniego okresu do przychodów bieżącego okresu sprawozdawczego,
- zarachowanie do zysków nadzwyczajnych wpłaconego odszkodowania na pokrycie skutków zdarzenia losowego,
- rozwiązanie rezerwy wobec powstania zobowiązania, którego dotyczyła,
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy na zobowiązania wobec obniżenia zobowiązania lub ustania przyczyny utworzenia rezerwy,
- koszty napraw gwarancyjnych pokryte z uzyskanych od dostawców ryczałtów na te naprawy.

Na stronie **Ma konta 840** księguje się utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania, w oraz uzyskane lub naliczone przychody dotyczące działalności przyszłych okresów, a także ryczałty otrzymane od dostawców na pokrycie kosztów napraw gwarancyjnych oraz przyznane odszkodowanie na pokrycie strat spowodowanych zdarzeniem losowym. Rezerwy na zobowiązania działalności operacyjnej zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych (**Wn 761**), a dotyczące operacji finansowych – do kosztów finansowych (**Wn 751**).

Utworzone rezerwy zmniejsza się:

- o kwotę ujętych w ewidencji zobowiązań, na które wcześniej utworzono rezerwę,
- z tytułu wygaśnięcia przyczyny utworzenia rezerwy.

Przychody przyszłych okresów rozlicza się przez zaliczenie do przychodów ze sprzedaży w okresie, w którym zrealizowano zapłacone świadczenie, oraz do zysków nadzwyczajnych w momencie wpływu odszkodowania z tytułu strat spowodowanych zdarzeniami losowymi.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do **konta 840** powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu:

- rezerw na przyszłe zobowiązania według poszczególnych tytułów oraz wskazanie przyczyn ich zwiększeń i zmniejszeń,
- przychodów zaliczonych do przyszłych okresów według poszczególnych tytułów oraz przyczyn ich zwiększeń i zmniejszeń.

Przed sporządzeniem bilansu powinna nastąpić weryfikacja poszczególnych tytułów i kwot rezerw istniejących oraz korekta lub rozwiązanie, jeżeli są już zbędne.

Konto 840 może wykazywać saldo **Ma**, które oznacza stan rezerw na przyszłe zobowiązania i przychodów zaliczanych do przyszłych okresów.

Typowe zapisy strony Wn konta 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozwiązanie lub zmniejszenie rezerwy na skutek: – ujęcia zobowiązań, – wygaśnięcia przyczyn utworzenia rezerwy.	201,234,240 751,761 700,750,760
2.	Zarachowanie przychodów przyszłych okresów do przychodów danego okresu.	
3.	Koszty napraw gwarancyjnych pokrytych z rabatów uzyskanych na ich sfinansowanie lub ryczałtów od dostawców.	101,201,700
4.	Odpisanie po upływie okresu gwarancji nadwyżki uzyskanego ryczałtu ponad poniesione koszty napraw gwarancyjnych.	760
5.	Zarachowanie przychodów przyszłych okresów do zysków nadzwyczajnych w wysokości wpłaconego odszkodowania za straty nadzwyczajne.	770

Typowe zapisy strony Ma konta 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania w ciężar: – pozostałych kosztów operacyjnych, – kosztów finansowych, – strat nadzwyczajnych.	761 751 771
2.	Wpłaty z tytułu przychodów zaliczonych do przyszłych okresów (np. za usługi, które będą wykonywane w następnych okresach).	101
3.	Fakturowane zaliczki i przedpłaty dotyczące przyszłych dostaw lub usług wykonywanych przez podatników VAT.	201,234,240
4.	Ryczałty od dostawców uzyskane na pokrycie kosztów ewentualnych napraw gwarancyjnych.	201,240
5.	Przyznane odszkodowania na pokrycie skutków strat nadzwyczajnych.	240

Konto 851 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych tworzonego na podstawie ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Odpis na ZFŚS dokonywany na początku roku dla planowanej liczby zatrudnionych podlega korekcie po zakończeniu roku kalendarzowego, jeżeli faktyczny stan zatrudnienia różni się od stanu planowanego.

Ponadto ZFŚS zwiększa się z tytułu:

- odsetek naliczonych od środków tego funduszu ulokowanych na wyodrębnionym rachunku bankowym,

- odsetek od udzielonych pożyczek na cele mieszkaniowe,
- dobrowolnych wpłat, darowizn oraz zapisów osób fizycznych i prawnych (przeznaczonych przez dawców na ten fundusz),
- opłat osób i jednostek organizacyjnych korzystających z zakładowej działalności socjalnej,

Środki pieniężne ZFŚS gromadzone na odrębnym rachunku bankowym ewidencjonuje się na **koncie 135**, natomiast pozostałe składniki aktywów i pasywów nie podlegają wyodrębnieniu na specjalnych kontach. Koszty i przychody podlegające sfinansowaniu z tego funduszu księguje się bezpośrednio na stronie **Wn** lub **Ma konta 851**.

Wszystkie zwiększenia ZFŚS (łącznie z przychodami z tej działalności) księguje się na **koncie 851** po stronie **Ma**, zaś zmniejszenia funduszu łącznie z kosztami działalności socjalnej ujmuje się po stronie **Wn**.

Do **konta 851** należy prowadzić ewidencję szczegółową umożliwiającą ustalenie:

- 1) stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń ZFŚS z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków wykorzystania określonych w planie,
- 2) wysokości poniesionych kosztów oraz uzyskanych przychodów poszczególnych rodzajów działalności socjalnej wyszczególnionych w ustawie o ZFŚS w układzie dostosowanym do zakładowego planu finansowego tego funduszu.

Konto 851 może wykazywać saldo kredytowe, które oznacza stan zakładowego funduszu socjalnego.

Środki funduszu specjalnego mogą być wykorzystane tylko zgodnie z przepisami regulującymi tworzenie funduszy specjalnych.

Typowe zapisy strony Wn konta 851 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Koszty związane z prowadzoną przez jednostkę działalnością socjalną: – zapłacone bez ujmowania na kontach rozrachunków, – ujęte jako zobowiązania z tytułu: a) dostaw i usług, b) naliczonych wynagrodzeń, c) składek na ubezpieczenia społeczne pokrywanych przez pracodawcę, d) zwrotu pracownikom równowartości pokrytych przez nich kosztów działalności socjalnej,	101,135 201 231 229 234
2.	Koszty z tytułu: – zapłaconych lub naliczonych kar i odsetek za nieterminową zapłatę zobowiązań, – przedawnienia lub odpisania należności.	101,135,201,240 201,234,240
3.	Zmniejszenia funduszu z tytułu umorzenia pożyczek z ZFŚS lub innych należności.	234,240
4.	Odpisy aktualizujące należności wątpliwe tego funduszu (dokonywane na dzień bilansowy)	290

Typowe zapisy strony Ma konta 851 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ środków z tytułu odpisu na ZFŚS.	135,240
2.	Wpływ środków do kasy lub na rachunek ZFŚS z tytułu nieprzypisanych wcześniej należności za działalność socjalną.	101,135
3.	Środki otrzymane od innych jednostek z tytułu ich udziału w pokrywaniu kosztów wspólnej działalności socjalnej.	135,240
4.	Odsetki bankowe naliczone od środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.	135
5.	Przypisane odsetki od pożyczek udzielonych na cele mieszkaniowe i innych należności.	234,240
6.	Przychody z tytułu opłat za świadczone usługi lub sprzedane produkty własnej działalności socjalnej: – wpłacone bez uprzedniego przypisania należności, – ujęte jako należności.	101,135 234,240
7.	Przychody działalności socjalnej z tytułu: – sprzedaży, dzierżawy, likwidacji środków trwałych zakładowej działalności socjalnej, – nadwyżki środków pieniężnych w kasie zakładowej działalności socjalnej uznanej za niewyjaśnioną, – otrzymanych lub należnych odsetek, odszkodowań i kar dotyczących ZFŚS.	240 240 101,135,240
8.	Równowartość świadczeń działalności socjalnej na rzecz działalności eksploatacyjnej.	135,240
9.	Darowizny środków obrotowych na rzecz działalności socjalnej.	101,135,310
10.	Zmniejszenie odpisu aktualizującego należności w przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu.	290
11.	Ustalenie, że kwota niewyjaśniona, która wpłynęła na rachunek bieżący jednostki, dotyczy ZFŚS.	135

Konto 860 – „Wynik finansowy” służy do ustalenia na koniec roku obrotowego wyniku finansowego jednostek budżetowych.

W końcu roku obrotowego pod datą 31 grudnia księguje się na stronie **Wn** konta 860:

- sumy poniesionych w roku kosztów rodzajowych ujętych na kontach 400–405 i 409–411,
- koszty operacji finansowych,
- wartość sprzedanych materiałów w cenie zakupu lub nabycia oraz pozostałe koszty operacyjne,
- straty nadzwyczajne.

Na stronie **Ma** konta 860 ujmuje się:

- przychody ze sprzedaży produktów,
- przychody z tytułu dochodów budżetowych

- przychody finansowe
- pozostałe przychody operacyjne,
- zyski nadzwyczajne.

Saldo konta 860 wykazuje na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki:

– saldo **Wn** – to strata netto,

– saldo **Ma** – to zysk netto.

W roku następnym saldo konta 860 przeksięgowuje się na konto 800 „Fundusz jednostki”

Typowe zapisy strony Wn konta 860 „Wynik finansowy”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie w końcu roku poniesionych kosztów działalności (według rodzaju).	400,401,402,403,403,404,405,409-411
2.	Przeniesienie w końcu roku kosztów operacji finansowych.	751
3.	Przeniesienie w końcu roku pozostałych kosztów operacyjnych.	761
4.	Przeniesienie w końcu roku strat nadzwyczajnych.	771
5.	Przeksięgowanie dodatniego wyniku finansowego (zysku netto) za rok ubiegły (pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego)	800

Typowe zapisy strony Ma konta 860 „Wynik finansowy”

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie w końcu roku przychodów ze sprzedaży produktów (wyrobów, półfabrykatów, usług).	700
2.	Przeniesienie w końcu roku przychodów z tytułu dochodów budżetowych.	720
3.	Przeniesienie w końcu roku przychodów finansowych.	750
4.	Przeniesienie w końcu roku pozostałych przychodów operacyjnych.	760
5.	Przeniesienie w końcu roku zysków nadzwyczajnych.	770
6.	Przeksięgowanie ujemnego wyniku finansowego (straty netto) za rok ubiegły (pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego).	800

Konta pozabilansowe jednostki budżetowej

W jednostce budżetowej na kontach pozabilansowych ewidencjonuje się dane dotyczące:

- planu rozrachunków z odbiorcami i dostawcami,
- planu wydatków funduszu sołeckiego,
- wydatków strukturalnych,
- rozliczeń między jednostkami,
- planów finansowych wydatków,
- planów finansowych wydatków niewygasających,
- zaangażowania wydatków według okresów,

Na kontach pozabilansowych obowiązuje zasada zapisu jednostronnego, a ewentualne salda występujące na tych kontach na koniec roku nie są ujmowane w bilansie.

Konto 201 - „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami - plan” służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń realizowanych płatności wobec dostawców i odbiorców według klasyfikacji budżetowej.

Na stronie **Wn** konta 201 ujmuje się należności od odbiorców

Na stronie **Ma** konta 201 ujmuje się zobowiązania wobec dostawców.

Konto 201 może wykazywać **saldo Wn**, które oznacza stan należności i roszczeń oraz **saldo Ma** które odzwierciedla stan zobowiązań.

Typowe zapisy strony Wn konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Lp.	Treść operacji
1.	Należność z tytułu sprzedaży
2.	Zapłata zobowiązania dla dostawcy

Typowe zapisy strony Ma konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Lp.	Treść operacji
1.	Zobowiązania wynikające z faktur lub rachunków z tytułu dostaw robót i usług

Konto 910 – Fundusz sołecki służy do ewidencji wartości zrealizowanych wydatków pochodzących z środków wydzielonych na fundusz sołecki.

Ewidencja prowadzona jest według poszczególnych sołectw.

Typowe zapisy strony Wn konta 910 „Fundusz sołecki”

Lp.	Treść operacji
1.	Przebieganie na koniec roku wydatków funduszu sołeckiego

Typowe zapisy strony Ma konta 910 „Fundusz sołecki”

Lp.	Treść operacji
1.	Ponoszone w ciągu roku wydatki z funduszu sołeckiego według poniesionych wydatków w sołectwach

Konto 975 - „Wydatki strukturalne” służy do ewidencji wartości zrealizowanych wydatków strukturalnych w jednostce, ponieważ ewidencja tych wydatków nie jest uwzględniona w ewidencji analitycznej prowadzonej do kont bilansowych.

Ewidencję prowadzi się według klasyfikacji wydatków strukturalnych w celu wykazania tych wydatków w sprawozdaniu RbWS.

Typowe zapisy strony Wn konta 975 „Wydatki strukturalne”

Lp.	Treść operacji
1.	Przebieganie na koniec roku wydatków strukturalnych.

Typowe zapisy strony Ma konta 975 „Wydatki strukturalne”

	Treść operacji
1.	Wydatki strukturalne dokonywane w ciągu roku według klasyfikacji wydatków strukturalnych.

Konto 976 - „Wzajemne rozliczenia między jednostkami” służy do ewidencji kwot wynikających ze wzajemnych rozliczeń między jednostkami w celu sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.

Wyłączenia wzajemnych rozliczeń dotyczą w szczególności:

- 1) wzajemnych należności i zobowiązań oraz innych rozrachunków o podobnym charakterze,
- 2) wyniku finansowego ustalonego na operacjach dokonanych między jednostkami,

Konto 976 ma być pomocne przy sporządzeniu łącznego sprawozdania finansowego, więc dotyczyć będzie kilku odrębnych spraw będących przedmiotem wyłączeń przy sporządzeniu łącznego sprawozdania finansowego.

Należy prowadzić ewidencję dla każdego przedmiotu wyłączeń oddzielnie. Wymienić należy oddzielne ewidencje wzajemnych rozliczeń prowadzonych dla:

– **przychodów i kosztów.**

Ewidencja obejmuje księgowane oddzielnie narastająco przychody i koszty, będące następstwem wzajemnych świadczeń pomiędzy jednostkami objętymi łącznym sprawozdaniem. Wyłączenia przychodów i kosztów wzajemnych nie mają wpływu na wynik finansowy ustalony w łącznym sprawozdaniu finansowym, jednak wpływają na strukturę przychodów i kosztów w rachunku zysków i strat, więc muszą być uwzględnione wyłączenia z tego tytułu. Przychody uzyskane od jednostek objętych łącznym sprawozdaniem, ewidencjonowane w jednostkach organizacyjnych, muszą być równe kosztom w innych jednostkach. Ewidencja szczegółowa do oddzielnych **kont 976** dla przychodów (ewidencja na stronie Ma) i kosztów (ewidencja na stronie Wn) powinna dostarczać informacji o strukturze przychodów i kosztów według pozycji sprawozdania finansowego;

– **należności i zobowiązania wzajemne** ewidencjonuje się oddzielnie w jednostkach organizacyjnych. Do sporządzenia sprawozdania potrzebny jest stan należności i zobowiązań niezapłaconych w dniu bilansowym. Należności od jednostek z grupy objętej łącznym sprawozdaniem są ewidencjonowane na stronie **Wn konta 976** (wzajemne należności), natomiast na stronie **Ma** tego konta księguwać należy zapisy o ich zapłacie. Saldo konta będzie oznaczało stan należności do wyłączenia w sprawozdaniu łącznym.

Konto 976 dla zobowiązań wzajemnych będzie prowadzone w porządku odwrotnym.

Typowe zapisy strony Wn konta 976
„Wzajemne rozliczenia między jednostkami – wzajemne należności”

Lp.	Treść operacji
1.	Należności od innych jednostek organizacyjnych ustalone na podstawie faktur, rachunków i decyzji administracyjnych

Typowe zapisy strony Ma konta 976
„Wzajemne rozliczenia między jednostkami – wzajemne należności”

Lp.	Treść operacji
1.	Zapłata należności.
2.	Saldo należności niezapłaconych na koniec roku

– **zyski zawarte w aktywach.** Sprzedane przez jednostki organizacyjne innym jednostkom organizacyjnym środki trwałe i materiały są objęte ewidencją na oddzielnych **kontach 976** w jednostkach nabywających te składniki aktywów. Jednostki organizacyjne sprzedające wymienione aktywa innym jednostkom objętym tym samym łącznym sprawozdaniem powinny przekazać jednostkom nabywającym informację o wielkości zysku, jaki zrealizowały na sprzedaży środka trwałego lub materiałów. Ewidencję pozabilansową prowadzi się na koncie 976, księgując na stronie Ma konta zysk (ewidencja dla każdego nabytego składnika majątku prowadzona oddzielnie), natomiast na stronie Wn zmniejszenia tego zysku o odpisy amortyzacyjne w tej części, która odpowiada wartości zysku w całkowitej wartości środka trwałego. W przypadku materiałów odpisy zysku na koniec każdego roku prowadzone są proporcjonalnie do wielkości zmniejszenia zapasów materiałów nabytych od innej jednostki.

Typowe zapisy strony Wn konta 976
„Wzajemne rozliczenia między jednostkami – zyski zawarte w aktywach”

Lp.	Treść operacji
1.	Odpisy amortyzacyjne (przypadające na zysk zawarty w aktywach) za kolejne lata eksploatacji od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych nabytych od innych jednostek organizacyjnych w kwocie proporcjonalnej do zysku zawartego w wartości składnika majątku).
2.	Odpisy zysku przypadające na zużyte w danym roku materiały nabyte od innej jednostki organizacyjnej.

Typowe zapisy strony Ma konta 976
„Wzajemne rozliczenia między jednostkami – zyski zawarte w aktywach”

Lp.	Treść operacji
1.	Zysk zawarty w zakupionym od innej jednostki organizacyjnej środku trwałym oraz wartościach niematerialnych i prawnych (księgowanie na dzień zakupu według informacji jednostki sprzedającej).
2.	Zysk zawarty w materiałach zakupionych od innej jednostki organizacyjnej (dotyczy tylko materiałów stanowiących zapas na koniec roku – księgowanie na dzień zakupu według informacji jednostki sprzedającej).

– **nieodpłatnie przekazane środki trwale oraz wartości niematerialne i prawne pomiędzy jednostkami.** Każda jednostka ewidencjonuje składniki majątku trwałego przekazane innym jednostkom objętym łącznym sprawozdaniem w wartości netto przekazanych aktywów.

Konto 980 - „Plan finansowy wydatków budżetowych” służy w jednostkach budżetowych do ewidencji wartości planu finansowego wydatków budżetowych Urzędu Gminy.

Na stronie **Wn konta 980** księguje się kwoty zatwierdzonego planu finansowego wydatków budżetowych oraz jego zmiany, z tym że zwiększenia zapisem dodatnim, a zmniejszenia zapisem ujemnym.

Na stronie **Ma konta 980** księguje się:

- równowartość zrealizowanych w roku wydatków budżetowych,
- wartość planu niewygasających wydatków budżetu do realizacji w roku następnym,
- wartość planowanych, a niezrealizowanych wydatków, które wygasły.

Wszystkie te dane należy ewidencjonować w szczególowości planu finansowego wydatków budżetowych jednostki, tj. według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków.

Konto 980 na koniec roku nie wykazuje salda.

Konto 981 - „Plany finansowe niewygasających wydatków” służy do ewidencji kwot ujętych w planach finansowych niewygasających wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.

Na stronie **Wn konta 981** ewidencjonuje się wartości ujęte w zatwierdzonym na dany rok planie finansowym niewygasających wydatków jednostki budżetowej.

Na stronie **Ma** ujmuje się:

- równowartość zrealizowanych niewygasających wydatków budżetowych, które były zatwierdzone w planie tych wydatków na dany rok,
- wartość planowanych na dany rok niewygasających wydatków budżetowych w części niezrealizowanej lub wygasłej.

Ewidencję szczegółową do **konta 981** prowadzić trzeba w szczególowości podziałek klasyfikacji występujących w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych.

Konto 981 nie wykazuje salda na koniec roku.

Konto 998 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej na dany rok oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych przewidzianych do realizacji w danym roku.

Ewidencja prowadzona na tym koncie ma być pomocna przy wstępnej kontroli zgodności zamierzonych wydatków z planem finansowym, aby nie dopuścić do przekroczenia dyscypliny budżetowej

Na stronie **Wn konta 998** ujmuje się:

- 1) równowartość dokonanych w danym roku budżetowym wydatków budżetowych,
- 2) równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego (nadwyżka zaangażowania ponad zrealizowane w danym roku wydatki przeksięgowana 31 grudnia z **konta 998** na **Ma konta 999** w części obejmującej zaangażowanie, które nie jest wygasłe).

Na stronie **Ma konta 998** ujmuje się zaangażowanie wydatków budżetowych bieżącego roku oraz ujętych w planie na dany rok wydatków niewygasających z poprzedniego roku, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność wydatkowania środków budżetowych w danym roku.

W jednostce budżetowej suma zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego (z **Ma 998**) nie powinna być wyższa od sumy zatwierdzonych na dany rok wydatków.

Do **konta 998** należy prowadzić ewidencję szczegółową według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków z wyodrębnieniem zaangażowania dotyczącego planu niewygasających z poprzedniego roku wydatków.

W przypadku niepełnego zrealizowania planu wydatków mimo zaangażowania, przewyżkę zaangażowania ponad zrealizowane w danym roku wydatki, czyli saldo **konta 998**, przeksięgowuje się 31 grudnia na **konto 999**, gdyż stanowić to będzie zaangażowanie przyszłych lat. Po tym przeksięgowaniu **konto 998** nie będzie wykazywało salda na koniec roku.

Typowe zapisy strony Wn konta 998

„Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”

Lp.	Treść operacji
1.	Równowartość zrealizowanych w danym roku wydatków budżetowych.
2.	Nadwyżka zaangażowania ponad zrealizowane wydatki danego roku – saldo Ma konta 998 , które 31 grudnia przeksięgowuje się na konto 999 (w części obejmującej zaangażowanie, które nie jest wygasłe).

Typowe zapisy strony Ma konta 998

„Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”

Lp.	Treść operacji
1.	Zaangażowanie z lat poprzednich przeksięgowane z konta 999 na początku roku.
2.	Zaangażowanie wynikające z zawartych umów o dostawy i usługi, których termin płatności przypada na dany rok.
3.	Zaangażowanie wynikające z wydanych decyzji i innych postanowień z terminem płatności w danym roku.
4.	Zaangażowanie wydatków wynikające z zawartych umów o pracę lub decyzji o zatrudnieniu oraz umów o dzieło lub zlecenia; płatne do 31 grudnia danego roku.
5.	Zaangażowanie wydatków z tytułu pochodnych od wynagrodzeń wymagalnych w danym roku.
6.	Zwiększenie lub zmniejszenie (zapisem minusowym) uprzednio zaksięgowanego zaangażowania wydatków danego roku w wyniku aneksu do umowy lub zmiany decyzji, w tym także z tytułu przesunięcia terminu wykonania lub płatności na rok następny.
7.	Zaangażowanie w wysokości dokonanych wydatków związanych z operacjami niepoprzedzonymi umowami lub decyzjami, a więc niezaewidencjonowanymi wcześniej na tym koncie.
8.	Zobowiązania występujące na koniec kwartału a niewynikające z wcześniej ujętych na tym koncie umów lub decyzji (np. kosztów podróży służbowych, doraźnych dostaw i usług, odsetek za zwłokę w zapłacie zobowiązań, kar umownych i

odszkodowań).

Konto 999 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat oraz niewygasających wydatków, które mają być zrealizowane w latach następnych.

Na stronie **Wn konta 999** ujmuje się równowartość zaangażowania wydatków budżetowych dokonanego w latach poprzednich, a przewidzianych do realizacji w planie finansowym wydatków jednostki budżetowej danego roku lub w planie finansowym wydatków niewygasających przewidzianych do realizacji w roku bieżącym (przebieganie na początku roku na **konto 998**).

Na stronie **Ma konta 999** ujmuje się równowartość przebieganego z **konta 998** zaangażowania wydatków, które były planowane na rok kończący się, a nie zostały wykonane w wyniku przesunięcia realizacji na przyszły rok, oraz zaangażowanie dotyczące lat przyszłych. W odniesieniu do niewygasających wydatków budżetowych, które na podstawie ustawy o finansach publicznych (art. 181 ust. 2 i 3 oraz art. 263 ust. 2, 3 i 4) mogą być realizowane w roku następnym: w jednostce samorządowej do 30 czerwca, na **koncie 999** po stronie **Ma** księguje się tylko wydatki uznane za niewygasające, które są jednocześnie objęte umowami lub w inny sposób zaangażowane. Wydatki przyjęte za niewygasające w wykazie wydatków niewygasających, ale niezaangażowane do końca roku nie podlegają księgowaniu na **koncie 999**.

Do **konta 999** należy prowadzić ewidencję szczegółową według podziałek klasyfikacji planu finansowego z wyodrębnieniem planu niewygasających wydatków.

Na koniec roku **konto 999** może wykazywać saldo **Ma**, które oznacza wartość zaangażowania wydatków budżetowych lat przyszłych.

Typowe zapisy strony **Wn konta 999**

„Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”

Lp.	Treść operacji
1.	Równowartość zaangażowanych wydatków zaewidencjonowanych w latach poprzednich, które przechodzą do zaangażowania wydatków roku bieżącego (przebieganie na początku danego roku na konto 998).

Typowe zapisy strony **Ma konta 999**

„Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”

Lp.	Treść operacji
1.	Zaangażowanie wynikające z zawartych umów o dostawy, roboty i usługi oraz umów o dzieło i umów zlecenia, których termin płatności przypada w przyszłych latach.
2.	Zobowiązania wynikające z wydanych decyzji i innych postanowień, których termin płatności przypada w przyszłych latach.
3.	Saldo konta 998 (przewyżka zaangażowania roku kończącego się nad sumą dokonanych wydatków) podlegające przebiegowaniu na to konto pod datą 31 grudnia.
4.	Zwiększenie lub zmniejszenie (zapisem minusowym) uprzednio zaksięgowanego zaangażowania wydatków przyszłych lat w wyniku aneksu do umowy lub zmiany decyzji.

WOJTY
Mariusz Walachnia

Ewidencja dochodów i wydatków budżetowych

1. Ewidencja dochodów i wydatków budżetowych.

1. Dochody jednostki budżetowej – Urząd Gminy obejmują wpływy z podatków i opłat, czynszów z najmu i dzierżawy, sprzedaży wody, dochodów majątkowych, wpływy z różnych opłat i dochodów budżetowych oraz obejmują wpływy dotacji, subwencji, udziałów w podatkach, podatki i opłaty pobierane przez urzędy skarbowe.
2. W planie dochodów jednostki nie ujmuje się dochodów realizowanych na rzecz innych jednostek, w wyniku których powstaną należności, które po otrzymaniu stają się zobowiązaniem jednostki.
3. Ustala się numerację dokumentów: Nr dokumentu/liczbę kolejną załącznika/rok.
4. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe: raporty kasowe, pokwitowania z kwitariuszy, wyciągi, PK – polecenia księgowania, noty księgowe, dokumenty dotyczące zaciąganych zobowiązań (faktury, rachunki), listy płac, dokument wewnętrzny obliczenia opłaty sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym.
5. Księgi rachunkowe obejmują:
 - a) Dziennik – konta syntetyczne, konta analityczne,
 - b) księgi pomocnicze – konta szczegółowe, konta kontrahentów, karty kontowe podatników,
 - c) zestawienie obrotów i sald.
6. Konta szczegółowe prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków z podatnikami z tytułu podatków i opłat, odbiorcami i dostawcami.
7. Wyciągi bankowe rachunku bieżącego dokumentują operacje dotyczące;
 - a) dochodów Gminy,
 - b) dochodów jednostki budżetowej Urząd Gminy,
 - c) wydatków jednostki budżetowej Urząd Gminy.
8. Dekretacji operacji objętych wyciągiem bankowym dokonuje się w programie finansowo-księgowym generującym Polecenie księgowania (PK).
9. Księgowania operacji kasowych w zakresie dochodów i wydatków jednostki dokonuje się bezpośrednio z raportu kasowego wg klasyfikacji budżetowej

(dokument PK – generowany z systemu finansowego). Księgowanie operacji dotyczących zaciągania zobowiązań nie wymaga generowania dokumentu PK z systemu finansowego, księguje się bezpośrednio z dowodu źródłowego.

10. Raporty kasowe w programie – Kasa sporządzane są w okresach dziennych w pełnej szczegółowości operacji kasowych, które są grupowane również według rodzajów należności w kwotach łącznych na wydruku – zestawienie wpłat. Do raportu kasowego załączane są dowody potwierdzające operacje przychodów i rozchodów.

2. Księgowość podatkowa prowadzona jest w formie komputerowej i formie papierowej wg zasad określonych w zarządzeniu Wójta Gminy w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych.

- a) Przypisy i odpisy na podstawie decyzji organu podatkowego księgowane są w wymiarze rocznym lub w miesiącu wydania decyzji, odpowiednio na kontach podatników i według rodzajów podatków. Przypisy i odpisy w ciągu roku generowane są automatycznie z programu – Podatki gminne - moduł wymiarowy do modułu - księgowość podatkowa.
- b) Wpłaty ewidencjonowane są z podziałem na należność bieżącą, zaległość, odsetki od zaległości, koszty upomnień pod datą wyciągu bankowego lub raportu kasowego.
- c) Na koniec kwartału księgowość budżetowa (podatkowa) sporządza bilans wykonania z poszczególnych podatków i opłat wg wzoru:

- 1) Saldo zaległości
- 2) Saldo nadpłat
- 3) Przypis
- 4) Odpis
- 5) Wpłaty
- 6) Zwroty
- 7) Saldo zaległości
- 8) Saldo nadpłat
- 9) Należne odsetki

Bilans ten służy weryfikacji księgowania na kontach księgi głównej i wspomaga sporządzanie sprawozdania Rb-27S.

- d) Ewidencja księgowa czynszów od najmu i dzierżawy, użytkowania wieczystego prowadzona jest na kartach imiennych w programie Exel.

3. Księgowość dochodów budżetu jednostki budżetowej.

I. 1. Zasady ujmowania **przypisów i odpisów** dochodów jednostki budżetowej:

- a) Podatki i opłaty lokalne – pod datą ostatniego dnia miesiąca zgodnie z danymi z księgowości podatkowej w kwocie łącznej według klasyfikacji budżetowej,
 - b) dochodów z mienia gminnego opodatkowanych podatkiem VAT (sprzedaż wody, odbiór ścieków, najem lokali, dzierżawy, opłaty za zarząd, użytkowanie wieczyste itp.) - na podstawie miesięcznego zestawienia faktur pod datą ostatniego dnia miesiąca, za który sporządzana jest deklaracja,
 - c) pozostałe opłaty należne na podstawie odrębnych ustaw (planistyczna, za zezwolenia na sprzedaż alkoholu, zajęcie pasa drogowego, najem lokali, itp.) – na podstawie decyzji, not obciążeniowych na początku roku, ustalone w trakcie roku - pod datą ich otrzymania,
 - d) pozostałych dochodów jednostki (odsetki, rozliczenia z lat ubiegłych, opłata skarbową, należne dochody z zadań zleconych, opłat środowiskowych, refundacja wydatków uznawanych za dochody budżetu itp.) - dziennie pod datą wpływu,
 - e) dotacji i subwencji - dziennie pod datą wpływu,
2. Przypisu odsetek wpłaconych od pozostałych dochodów jednostki dokonuje się pod datą dnia kończącego kwartał łącznie na podstawie PK,
 3. Przypisu należnych dochodów z tytułu udzielonych informacji o danych osobowych dokonuje się pod datą rozliczenia z budżetem państwa,
 4. Przypisu należnych jednostce dochodów pochodzących ze zwrotów funduszu, zaliczki alimentacyjnej z GOPS oraz innych gmin dokonuje się pod datą ich otrzymania,
 5. Przypisu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych dokonuje się pod datą ostatniego dnia miesiąca za który wpłynęły,

II. Zasady ujmowania **wpłat i zwrotów** dochodów jednostki budżetowej:

1. Wpłaty i zwroty dochodów jednostki budżetowej ujmowane są dziennie na podstawie wyciągu bankowego i raportu kasowego według wg klasyfikacji budżetowej,
2. Wpływy z Urzędu Skarbowego z tytułu zwrotu należnego podatku VAT ujmuje się jako dochód jednostki budżetowej,
3. Sprawozdanie Rb 27S jednostkowe (miesięczne) dla jednostki budżetowej Urząd Gminy sporządza się z konta 130 –D.

III. Zasady ujmowania operacji dotyczących budżetu (organ)

- 1) Dochody budżetu (organ) obejmują dotacje na zadania zlecone, powierzone, dofinansowanie zadań bieżących, dotacje na inwestycje i zakupy inwestycyjne, dotacje z funduszy pomocowych oraz subwencje, dochody realizowane przez Urzędy Skarbowe i udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych wpływające na rachunek budżetu nie są ujmowane na koncie 130 – D.
- 2) Dochody realizowane przez Urzędy Skarbowe oraz udziały w podatku dochodowym od osób prawnych ewidencjonowane są pod datą wpływu:
 - na koncie 224 – Rozrachunki budżetu w podziale na Urzędy Skarbowe w łącznej kwocie (organ)
 - na koncie 901 – Dochody budżetu w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej.W okresach kwartalnych dokonuje się doksięgowania różnicy wynikającej ze złożonych sprawozdań,
- 3) Przeksięgowania dochodów i wydatków budżetowych podległych jednostek budżetowych dokonuje się na podstawie złożonych sprawozdań miesięcznych w pełnej szczegółowości,
- 4) Wpłaty z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych, które wpływają w miesiącu następnym po okresie sprawozdawczym zaliczane są do dochodów wykonanych miesiąca którego dotyczą - na podstawie PK,
- 5) Część oświatową subwencji na miesiąc styczeń księgujemy na koncie „909” pod datą wpłaty (m-c grudzień roku poprzedzającego). Przeksięgowania na dochody budżetu dokonuje się w miesiącu styczniu roku, którego dotyczy,

5. Wydatkowanie środków publicznych .

1. Operacje dotyczące wydatków jednostki budżetowej Urząd Gminy ujmowane są w księgach rachunkowych dziennie na podstawie wyciągu bankowego.
2. Zwrot poniesionych wydatków w roku bieżącym kwalifikuje się jako refundacja i powoduje zmniejszenie wykonania wydatków budżetowych w tym roku.
3. Zwroty wydatków dotyczących lat poprzednich stanowią dochód budżetu roku w którym nastąpiły.
4. Wydatkowanie jest związane z rozdysponowaniem środków publicznych i podlega zasadom planowania i dysponowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009r.
5. Planowanie wydatków realizowane jest w ramach procedury uchwalania budżetu według działów, rozdziałów i paragrafów.

6. Wydatkowanie środków publicznych składa się z następujących etapów:
 - 1/ ustalenie zadania,
 - 2/ określenie środków niezbędnych do jego realizacji,
 - 3/ zaplanowanie wydatków w planie finansowym jednostki,
 - 4/ wstępna kontrola zaciągnięcia zobowiązania, w tym: etap udzielenia zamówienia publicznego,
 - 5/ zaciągnięcie zobowiązania poprzez: zawarcie umowy, złożenie zamówienia, złożenie wniosku, wydanie decyzji,
 - 6/ dokonanie płatności zapłaty (stanowiące kasowe wykonanie wydatku).
7. Formy kasowego wykonania wydatków:
 1. Bezgotówkowe: przelewem, czekiem rozliczeniowym – potwierdzenie ich wykonania stanowi wyciąg bankowy,
 2. Gotówkowe w ramach udzielonych zaliczek (rozliczanych w terminie 14 dni od daty pobrania a najpóźniej do końca m-ca) oraz w wyniku obrotu kasowego.
8. Preferowaną formą wydatkowania jest forma bezgotówkowa.
9. Podjęcie decyzji polegającej na zaciągnięciu zobowiązania finansowego i dokonania wydatku ze środków publicznych poprzedzone jest wstępną oceną celowości. Wstępna ocena celowości dokonywana jest przez dysponenta środków publicznych lub upoważnionego przez niego pracownika i polega na ustaleniu:
 1. związku pomiędzy wydatkiem poprzedzonym zaciągniętym zobowiązaniem a realizacją zadań przypisanych statutem – wydatek celowy to wydatek niezbędny do wykonania zadania statutowego, który mieści się w planie finansowym,
 2. adekwatności zamierzonego wydatku do spodziewanego efektu,
 3. odpowiednich procedur z ustawy - Prawo zamówień publicznych przed dokonaniem wydatku.
10. Uzasadnienie zaciągnięcia zobowiązania dokumentowane jest adnotacją upoważnionego pracownika poprzez opisanie celu i złożeniu podpisu na właściwym dokumencie źródłowym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 września 1994rr. o rachunkowości.
11. W ramach oceny pracownicy sprawdzają czy wydatek mieści się w planie finansowym, w wysokości przewidywanej do wydatkowania lub czy wydatkowanie tej kwoty nie przekroczy wysokości stanowiącej limit tych wydatków oraz analizują koszty związane z wydatkiem , a następnie uzasadniają jego wykonanie.

12. Osoby upoważnione podejmują decyzję o dokonaniu wydatku przez zamieszczenie swojego podpisu na dowodzie stanowiącym podstawę dokonania wydatku na podstawie pozytywnej oceny celowości po uzyskaniu potwierdzenia przez głównego księgowego, iż zamierzone wydatki mieszczą się w planie finansowym.
13. W ramach zapewnienia prawidłowego wydatkowania zawierane są umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.
14. W umowach, które powodują zaciągnięcie zobowiązania o wartości, ustala się szacunkową wartość zamówienia – maksymalną kwotę zobowiązania na dzień wymagalności.
15. Zawiera się również umowy, co do których nieznana jest maksymalna kwota zobowiązania, w ramach zaciągania zobowiązań warunkowych, przy których zaangażowanie środków określonych w planie ustala się na etapie otrzymania dokumentu finansowego, w którym określono kwotę i termin zapłaty.
16. Za celowe uznaje się wydatki związane z opłatami za telefon, energię elektryczną, gaz – na dowodach źródłowych pracownik potwierdza zgodności zużycia ze stanem urządzenia pomiarowego, w sytuacji niezgodności należy powiadomić o tym fakcie kontrahenta i ustalić sposób postępowania.
17. Przed dokonaniem zaciągnięcia zobowiązania zobowiązuje się pracowników do uzgodnienia zaciągnięcia zobowiązania ze Skarbnikiem w celu uniknięcia przekroczenia planu wydatków oraz spełnienia wymagań określonych w art. 54 ustawy o finansach publicznych a następnie przedłożenia do akceptacji Wójtowi Gminy.
18. Określenie przedmiotu zamówienia publicznego powinno odpowiadać zadaniu opisanemu w statucie i mieścić się w kwocie zaplanowanej na jego realizację.
19. Wartość każdorazowego zamówienia oblicza się zgodnie z art.32 ust.1 oraz art.33 – 34 prawo zamówień publicznych.
20. Udzielanie zamówienia publicznego o wartości szacunkowej nie przekraczającej kwoty 14.000 Euro odbywa się zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy Nr 11/09 z dnia 4 marca 2009r. w sprawie regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nie przekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro.
21. Pracownicy odpowiedzialni merytorycznie za wykonywane zadania otrzymują ksero planu finansowego zatwierdzonego przez Wójta Gminy opracowanego odrębnie dla

każdego rozdziału, w podziale paragrafowym, z wyszczególnieniem zadań budżetowych i określeniem kwoty przeznaczonej na jego realizację.

22. Zmian w planie finansowym dokonuje się na wniosek pracownika w przypadku wystąpienia niewystarczającej wysokości limitu wydatków po akceptacji kierownika jednostki.
23. Skarbnik Gminy informuje pracowników merytorycznie odpowiedzialnych o zmianach wprowadzonych zarządzeniem Wójta Gminy oraz zmianach uchwalonych przez Radę Gminy.
24. Na dowodach księgowych związanych z wydatkowaniem środków powinny się znaleźć następujące elementy opisu:
 - data wpływu do Urzędu,
 - data wpływu do księgowości,
 - opis pracownika merytorycznego odpowiedzialnego za realizację zadania,
 - źródło finansowania wydatku,
 - wydatek strukturalny: podlega/ nie podlega, obszar, kategoria i kwota,
 - podpisy osób sprawdzających pod względem formalnym i rachunkowym,
 - zatwierdzenie dowodu do wypłaty: dział, rozdział, paragraf klasyfikacji budżetowej, wskazanie kont na których operacja zostanie zaksięgowana, kwota, podpisy osób odpowiedzialnych do zatwierdzenia do wypłaty.
25. Procedura dokonywania płatności powinna obejmować następujące etapy:
 - rejestracja wpływu faktury (w przypadku inwestycji wraz z protokołem odbioru),
 - kontrola merytoryczna faktury – polega ona na sprawdzeniu, czy zdarzenie gospodarcze przedstawione w dokumencie księgowym jest zgodne z rzeczywistością, zawartymi umowami, procedurami wynikającymi z ustawy o zamówieniach publicznych i innych,
 - kontrola formalna – dokument musi spełniać określone wymogi formalne zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 8 marca 2011 roku w sprawie zwrotu podatku, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług, i rachunkowa polegająca na dokładnym sprawdzeniu, czy dane liczbowe na dowodach są prawidłowo wyliczone rachunkowo,
 - po zakończeniu czynności kontrolnych dowody księgowe uznane za prawidłowe są kierowane do fazy dekretacji, a następnie akceptowane przez Wójta Gminy lub Sekretarza Gminy oraz Skarbnika Gminy lub zastępcę Skarbnika.

- służby finansowo-księgowe sporządzają dyspozycje przelewów.

W razie ujawnienia w toku kontroli nieprawidłowości, kontrolujący:

- zwraca bezzwłocznie nieprawidłowe dokumenty wystawcy lub właściwym komórkom z wnioskiem o dokonanie zmian lub uzupełnień,
- odmawia podpisu dokumentów nierzetelnych lub dotyczących operacji sprzecznych z obowiązującymi przepisami,
- o odmowie podpisania dokumentu i jej przyczynach główny księgowy zawiadamia pisemnie kierownika jednostki. Kierownik jednostki może wstrzymać realizację zakwestionowanej kwoty lub operacji albo może wydać w formie pisemnej polecenie jej realizacji.

WÓJT
Mariusz Walachnia